

দুৰ্দ্ধনে মাহুৰিহুৰু

আলোচনী

বছেবেকীয়া প্ৰকাশ
॥ দ্বিতীয় সংখ্যা ॥
॥ ১৯৭৭-৭৮ চন ॥
॥ ১৮৯৯-১৯০০ শক ॥

সম্বাদক

সোমেশ্বৰ ৰাভা

উচৰ্গা—

২২.৩.৪৭-৭৮

১২.৩.৭৭-৭৮

২২.৩.৪৭-৭৮

(২২.৩.৪৭-৭৮)

গিৰিধৰ শৰ্মা

জন্ম—৩০ জুলাই, ১৯১২ চন।

মৃত্যু—১০ মে, ১৯৭৮ চন।

অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি, আৰ্যবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ, বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ, সাহিত্যিক স্বৰ্গীয় গিৰিধৰ শৰ্মাৰ পবিত্ৰ স্মৃতিত এই সংখ্যা আলোচনী উচৰ্গা কৰিলোঁ।

—সম্পাদক, দুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি—

যুক্তি নাথ বৰদলৈ

জন্ম—১৯১০ চন

মৃত্যু—১৯৭৭ চন

‘গুপ্তন’, ‘কুম কুম’, ‘কুল চন্দন’, ‘জ্যোতীৰ সাধু’ আদি গ্ৰন্থৰ প্ৰণেতা, গীতিকাৰ, স্মৰকাৰ, শিক্ষাবিদ, সাহিত্যিক পেন্সনাৰ যুক্তিনাথ বৰদলৈ দেৱৰ মৃত্যুত আমাৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি আগবঢ়ালোঁ।

শ্রদ্ধাঞ্জলি—

...“জীৱনে বিচাৰে নিতে বাণিঘৰ
সাজি নিতে ভাঙি আনন্দ পাব,
ভঙাৰ পাচতো সজাৰ আনন্দ
নিবস্তবে তাত চলি থাকিব।”...

বাগ্মীৰৰ নীলমণি ফুকন

জন্ম—২ জুন, ১৮৮০ চন।

মৃত্যু—২০ জানুৱাৰী, ১৯৭৮ চন।

‘জ্যোতি কণা’, ‘চিন্তামণি’, ‘জ্ঞানতীৰ্থ’, ‘সাহিত্য কলা’, ‘মানসী’, ‘সন্ধানী’, ‘অমিতা’, ‘গুটমালা’, ‘জিঞ্জিৰি’, ‘মৰ্মবাণী’, ‘আহুতি’, ‘তৰুন অসম’, ‘মৰা ডালত কুঁহিপাত’, ‘শতধাৰা’, ‘তুমিনো নোহোৱাকি’, ‘মানস প্ৰতিমা’, ‘মহাপুৰুষী ধৰ্ম’, কীৰ্তনৰ লবঙ্গ’ আদি গ্ৰন্থৰ প্ৰণেতা; বিশিষ্ট সাংবাদিক, অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি, সাহিত্যৰত্ন, বাগ্মীৰৰ নীলমণি ফুকন দেৱৰ আকস্মিক বিয়োগত আমি গভীৰ শোকপ্ৰকাশ কৰিছোঁ আৰু স্বৰ্গগত আত্মাৰ শান্তি কামনা কৰিছোঁ।

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি—

...“এতিয়াতো আক নহয় মামুহ
তেজ মঙহৰে সজা
নিছলা আতমা ঐ ;
মাটিৰ বুকুতে মামুহৰ সজা
তুলসী তলতে সোঁ
এৰি থৈ গলি গৈ।”...

নলিনী বালা দেৱী

জন্ম—মাৰ্চ, ১৮২৭

মৃত্যু—২৫।১১।৭৭

‘নপোনেৰ-মুৰ’, ‘সন্ধিয়াৰ সুৰ’, ‘স্বৰ্গদেৱতা’, ‘জাগৃতি’, ‘অলকানন্দা’, ‘পৰশমণি’, ‘স্মৃতিতীৰ্থ’, ‘আত্ম কথা’ আদি
গ্ৰন্থৰ ৰচয়িতা, অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভানেত্ৰী, অতীন্দ্ৰবাদী সৰ্বজন শ্ৰদ্ধেয়া স্বনামধন্য অসমৰ মহিলা কবি
পদ্মশ্ৰী—নলিনীবালা দেৱীৰ বিৰোগত আমি মৰ্মাহত। তেৰাৰ আত্মাই শান্তি লাভ কৰক, এয়ে আমাৰ শোকাভিভূত
অস্তবৰ অনাবিল প্ৰাৰ্থনা।

শোক তৰ্পণ :

- বোলছবি-সংগীত পৰিচালক, উদীয়মান শিল্পী জয়ন্ত হাজৰিকা
- গুৱাহাটী পৌৰসভাৰ প্ৰথম মেয়ৰ, ক্ৰীড়াপ্ৰেমী ৰাধাগোবিন্দ বৰুৱা
- খ্যাতনামা হিন্দী সাহিত্যিক স্মিত্ৰা নন্দন পন্ত
- নাট্যকাৰ স্বৰেজনাথ শইকীয়া
- বিশ্ব-বিশ্ৰুত শিল্পী চাৰ্লি চেপলিন
- কবি আৰু ঔপন্যাসিক ডি. শঙ্কৰ কুৰুপ
- গণশিল্পী ঋত্বিক ঘটক
- 'ঢোলৰ ওজা' মঘাই ওজা
- 'আৱাহন'ৰ সম্পাদক দীননাথ শৰ্মা
- গুজৰাটৰ প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী ডা° জীৱৰাজ মেহতা
- কুৰ্জাই ছোৱালী উচ্চ বিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন প্ৰধান শিক্ষয়িত্ৰী লক্ষ্মী দাস
- প্ৰখ্যাত বোলছবি পৰিচালক স্বীৰেজনাথ গান্ধুনী (ডি-জি)
- দুধনৈ মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য ৰামেশ্বৰ বড়ো।

অশ্রু অঞ্জলি—

জহব কছাবী

যোৱা ২৪-১১-৭৮ইং তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্-বিশ্ববিদ্যালয় শ্ৰেণীৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ জহব কছাবীয়ে এইখন পৃথিৱীৰ পৰা চিৰদিনলৈ গুছি যোৱাত আমি মৰ্মাহত হৈছো। আমি স্বৰ্গগত জহব কছাবীৰ আত্মাৰ সদৃগতি কামনা কৰিছো। শোক সন্তপ্ত পৰিয়ালবৰ্গ লৈ আমাৰ গভীৰ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছো।

জন্ম শতবাৰ্ষিকীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি—

কালিৰাম মেধি

জন্ম : অক্টোবৰ, ১৮৭৮ চন।

মৃত্যু : জানুৱাৰী, ১৯৫৪ চন।

‘অসমীয়া ব্যাকৰণ আৰু ভাষাতত্ত্ব’, ‘শঙ্কৰদেৱৰ বাণী’ আদি গ্ৰন্থৰ প্ৰণেতা, অসমীয়া ভাষাৰ যৌলিক গৱেষক, অসম সাহিত্য সভাৰ তৃতীয় অধিবেশনৰ সভাপতি, পণ্ডিত কালিৰাম মেধিৰ প্ৰথম জন্ম শতবাৰ্ষিকীত আমাৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিছোঁ।

সুতীপৰ্ণ

॥ প্ৰবন্ধ ॥

- ॥ ১ ॥ অসমীয়া ভাষা, অসম আৰু অসমীয়া / অধ্যাপক আশুতোষ কলিতা
॥ ২২ ॥ অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যৰ জন্ম আৰু ক্ৰমবিকাশ / বীণাপাণি ব্ৰহ্ম
॥ ১২ ॥ 'কেহৌকলি'ৰ বতাহী : চমু আলোচনা / জয়ন্ত কুমাৰ নাথ

● কবিতা ●

প্ৰতিদান	॥ ৭ ॥	শেৱালি কলিতা
চেতনা	॥ ৭ ॥	শেৱালি কলিতা
মোৰ কবিতা	॥ ১১ ॥	অধ্যাপক ফণীভূষণ দাস
The Beginning of a Week End	॥ ৩৪ ॥	Gobordhan Sahu
My Autumnal Love	॥ ৩৫ ॥	Bichitra Kumar Das
Dizain on an Insect	॥ ৩৫ ॥	Gobordhan Sahu
মুহূৰ্ত	॥ ১৮ ॥	এম. ছাবেদ আলী
তোমালৈ	॥ ১৮ ॥	যোগেশ কলিতা
বহিঃস্থিথা	॥ ২২ ॥	মিচ্ পুণ্য ৰায়
নিৰ্জনতাৰ ছবি	॥ ৩৩ ॥	চৰিফত আলী

★ গল্প ★

- ॥ ৮ ॥ প্ৰস্তুতি / ৰেণুকা দাস... ॥ ২৩ ॥ সুপ্ত বেদনা / বিচিত্ৰ কুমাৰ দাস... ॥ ২৬ ॥ কক্ষচ্যুত /
ফীৰাজুদ্দিন আহমেদ ॥

—নাটিকা—

- ঢি-আই-ডি ॥ ১২ ॥ প্ৰাণকৃষ্ণ নাথ

- ॥ ৩৬ ॥ ছাত্র একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন—উৎসব নাথ
- ॥ ৩৮ ॥ ছাত্ৰৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন—নিত্যানন্দ দত্ত
- ॥ ৩৯ ॥ ছাত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন—মিচ্ স্বৰ্ণলতা নাথ
- ॥ ৪০ ॥ খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন—ক্ষীৰাজুদ্দিন আহমেদ
- ॥ ৪২ ॥ সাংস্কৃতিক শাখাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন—প্ৰেমানন্দ খাখলাৰী
- ॥ ৪৪ ॥ তৰ্ক শাখাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন—ললিতা টোডী
- ॥ ৪৫ ॥ সঙ্গীত বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন—প্ৰমোদ কলিতা

● Results of the Annual College Week Competition : 1977-78.

● সম্পাদকীয়

অসমীয়া ভাষা, অসম আৰু অসমীয়া

অধ্যাপক—শ্ৰী আশু বোধ কলিতা এম, এ
অসমীয়া বিভাগ

বিংশ শতিকাৰ তৃতীয় দশকলৈকে অসমীয়া ভাষা আৰু ভাষা-তত্ত্ব সম্পৰ্কে বিশদ আলোচনা হোৱা নাছিল বুলিব পাৰি। সেই সময়ছোৱাত কিন্তু আন আন প্ৰাদেশিক ভাষাসমূহৰ বিজ্ঞানভিত্তিক আলোচনা ভালেমান হৈছিল। যদিও অসমীয়া ভাষা সম্পৰ্কে বিজ্ঞান ভিত্তিক আলোচনা হোৱা নাছিল, অসম ভাষাবিদসকলৰ কাৰণে ভূস্বৰ্গ স্বৰূপ। চাৰ গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবেই পোন প্ৰথমে ভাৰতৰ আন আন ভাষাসমূহৰ লগতে অসমৰ ভাষাসমূহৰো ভাষা-বৈজ্ঞানিক পৰিপ্ৰেক্ষিতত বিচাৰ বিশ্লেষণ চলায়। গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবৰ আলোচনাই অসমীয়া ভাষাৰ বৈজ্ঞানিক বিচাৰ বিশ্লেষণৰ এটা পৰম্পৰা স্থাপন কৰিলে। এই ধৰণৰ বৈজ্ঞানিক অধ্যয়নৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈয়েই পিছৰ কালৰ গৱেষকসকলে আৰু অধিক স্নসংহত আৰু বিস্তৃত আলোচনা আগবঢ়াবলৈ সক্ষম হৈছে।

চাৰ জৰ্জ গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবৰ গৱেষণামূলক মহৎ গ্ৰন্থ “Linguistic Survey of India” ১৯২৭ চনত প্ৰকাশ পায়। “Linguistic Survey of India” গ্ৰন্থৰ প্ৰথম খণ্ডৰ প্ৰথম ভাগত আৰু ৫ম খণ্ডৰ ১ম আৰু ২য় ভাগত অসমীয়া ভাষা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিছে। ইয়াত

গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবে অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি, ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য আৰু বঙলা ভাষা আৰু অসমীয়া ভাষাৰ মাজত থকা সাদৃশ্য-বৈসাদৃশ্যৰ উপৰিও অসমীয়া ভাষা যে এটি স্বতন্ত্ৰ ভাষা তাক আলোচনা কৰিছে। এনে ধৰণৰ আলোচনাৰ উপৰিও পুথিখনত মাত্ৰ অসমীয়া আৰু কামৰূপী ভাষাৰ লগতে বিষ্ণুপ্ৰিয়া ভাষাৰ নমুনাও সংৰক্ষিত হৈছে। কিন্তু তেওঁৰ এই আলোচনাত অসমীয়া ভাষাই ভাৰতীয় আন আন ভাষাসমূহৰ সমানে আদৰ পোৱা নাই বুলি স্বৰ্গীয় ডিবেশ্বৰ নেওগদেৱে মত পোষণ কৰিছিল—“So it was defective, at last in respect of Asamiya to have conducted that comprehensive survey without due care and geographical, political and social linguistic and cultural perspective”— অৱশ্যে গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবে অসমীয়া ভাষা সম্পৰ্কে আৰু বিশদভাৱে আলোচনা কৰাৰ থল আছিল। কিন্তু এই কথা স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবৰ “Linguistic Survey of India” প্ৰকাশৰ লগে লগে অসমীয়া ভাষা সম্পৰ্কে থকা এক শ্ৰেণী তথাকথিত পণ্ডিতৰ ভুল ধাৰণা নাইকিয়া হয়।

হুধৈনৈ মহাবিভাগলয় আলোচনী

কিছু বছৰ আগলৈকে এক শ্ৰেণী মানুহৰ মাজত এটা ভুল ধাৰণা আছিল যে অসমীয়া ভাষা বঙলা ভাষাৰ উপভাষাহে; ইয়াৰ কোনো নিৰ্ভৰ বৈশিষ্ট্য নাই। আনকি স্বয়ং গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবেও পোনতে তেনে এটি ভুল ধাৰণা পোষণ কৰিছিল যেন অহুমান হয়। অৱশ্যে তেওঁ এই ভুল স্বীকাৰ কৰি অসমীয়া ভাষা যে বঙলা ভাষাৰ উপভাষা নহয় এই কথা তেখেতৰ Linguistic Survey of Indiaত বিতংভাৱে লিখি গৈছে। গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবে উল্লেখ কৰিছে যে অসমে বঙ্গৰ পৰা তেওঁলোকৰ ভাষা পোৱা নাই—“Assam did not get their language from Bengal proper directly from west.” (L. S. I, Vol 1 part 1 page 126). গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবৰ এই মন্তব্য বৰ্তমান সময়ত বৰ তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। এই কথাই অসমীয়া ভাষাৰ বিস্তৃতিৰ কথা সোঁৱৰায়। তদুপৰি এই মন্তব্যৰ পৰাই অসমীয়া ভাষা বঙলা ভাষাৰ বে উপভাষা নহয় তাৰো সুস্পষ্ট প্ৰমাণ দিয়ে।

‘Linguistic Survey of India’ৰ প্ৰথম ভাগত গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবে অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছে আৰু সেই প্ৰসঙ্গত অসমীয়া ভাষা যে এটা স্বতন্ত্ৰ ভাষা তাক আলোচনা কৰিছে। অসমীয়া, বঙলা, উৰিয়া, বিহাৰী, মৈথেলী আদি ভাষা উত্তৰৰ উৎস একেটাই। গতিকে অসমীয়া ভাষা বঙলা ভাষাৰ জী হব নোৱাৰে। অসমীয়া ভাষাৰ লগত বঙলা, উৰিয়া আদি ভাষাৰ সম্পৰ্ক ভগ্নাছে। এই প্ৰসঙ্গত গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবৰ তলৰ মন্তব্যটি উল্লেখযোগ্য—“It has long been a matter of dispute wheather Assamese should be considered as a mere dialect of Bengali or as an independent language. At the present day it’s speak stoutly deny the claim to preeminece advanced on behalf of Bengali and most

তুধনৈ মহাবিভাগলয় আলোচনী

scholar now admit the validity of their arguments.” “Assamese is not as many suppose a correct dialect of Bengali; but a distinct and co-ordinate tongue, having with Bengali a common source of correct vocabulary.”

অসমীয়া, বঙলা, উৰিয়া আদি ভাষাসমূহ মূল মাগধী প্ৰাকৃত বুলি পণ্ডিতসকলে ঠিৰাং কৰিছে। এই প্ৰসঙ্গত ডঃ হুনীতি কুমাৰ চেটাৰ্জীৰ মাগধী প্ৰাকৃতৰ বৰ্গীকৰণো উল্লেখযোগ্য। ডঃ চেটাৰ্জীয়ে মাগধী প্ৰাকৃতক চাৰিটা ভাগত ভগাইছে। তাৰে কামৰূপী শাখাত উত্তৰ বঙ্গ আৰু অসমীয়া ভাষাক একে লগ কৰিছে। ডঃ চেটাৰ্জীৰ এই বিভাজনে উত্তৰ বঙ্গ আৰু অসমীয়া ভাষাৰ নিচেই ওচৰ সম্পৰ্ক নিৰ্দেশ কৰে। গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবে মাগধী প্ৰাকৃতক তিনিটা দিশেৰে আগবাঢ়ি অহাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে—“In the north-west it developed into Nothern Bengali and Assamese, to the South Oriya and between the two into Bengali”—মাগধী প্ৰাকৃতৰ এটা শাখাই দক্ষিণলৈ আগবাঢ়ি গৈ ওড়িয়া ভাষাৰ জন্ম দিয়ে, দ্বিতীয় শাখাটি দক্ষিণলৈ আগবাঢ়ি পোনতে পশ্চিম বঙলা আৰু পিছত পূৰ্ব বঙলাৰ জন্ম দিয়ে আৰু তৃতীয়টো শাখাই পূৰ্বলৈ আগবাঢ়ি প্ৰথমে উত্তৰ বঙলা আৰু পিছত অসমীয়াৰ জন্ম দিয়ে। এই তিনিটা শাখাই প্ৰত্যক্ষভাৱে মূলৰ লগত সংযোগ ৰাখি আগবাঢ়িছিল। গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবে সেইবাবে মন্তব্য কৰিছে যে উত্তৰ বঙ্গ আৰু অসমে তেওঁলোকৰ ভাষা বঙ্গৰ পৰা পোনপটীয়াভাৱে পোৱা নাই। পশ্চিমৰ পৰাহে পাইছে। গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবৰ এই মন্তব্যৰ যুক্তি-যুক্ততা বিচাৰ কৰিবলৈ হ’লে অসমীয়া ভাষাৰ লগত উত্তৰ বঙ্গ, ভোজপুৰী, মৈথেলী, ওৰিয়া, বিহাৰী ভাষাৰ লগত ভাষা-তাত্ত্বিক সাদৃশ্য দেখুৱাব লাগিব। আচৰিত কথা এইয়ে যে

অসমীয়া ভাষাৰ লগত ভোজপুৰী, উত্তৰবঙ্গ, ওৰিয়া, মৈথিলী ভাষাৰ বহুক্ষেত্ৰত ধ্বনিগত, শব্দগত আৰু ৰূপতাত্ত্বিক সাদৃশ্য পোৱা গৈছে। এইবোৰে প্ৰমাণ কৰে যে অসমীয়া, বঙলা, ওৰিয়া, ভোজপুৰী, মৈথিলী আদি ভাষা এটা মূলৰ পৰা উৎপন্ন হোৱা। গতিকে কোনোটো কাৰো উপভাষা হ'ব নোৱাৰে।

একেটা মূলৰ পৰা অসমীয়া ভাষা উদ্ভৱ হ'লেও বঙলা, ওৰিয়া আদি ভাষাৰ লগত সাদৃশ্যতকৈ বৈসাদৃশ্যহে চকুত সৰহ পৰে। অসমীয়া ভাষাৰ মূল সৃষ্টিটোৰ লগত অষ্ট্ৰিক, তীৰ্বত-বৰ্মী আদি গোষ্ঠীৰ সৃষ্টিও মিলিত হৈ অসমীয়া ভাষাক স্বকীয়তা আৰু স্বতন্ত্ৰতা দান কৰিছে। সেই কাৰণেই সপ্তম শতিকাতে ভাৰতবৰ্ষলৈ অহা চীনা ভ্ৰমণকাৰী হিউৱেনচাঙে কামৰূপী ভাষাক উত্তৰ ভাৰতৰ আন আন ভাষাতকৈ কিছু পৃথক ৰূপত দেখা পাইছিল। সেয়ে তেওঁ মন্তব্য কৰিছিল—
“ heir language differs a little from that of Mid India” অৰ্থাৎ তেওঁলোকৰ ভাষা (কামৰূপ অঞ্চলৰ অধিবাসীৰ) মধ্যভাৰতৰ ভাষাতকৈ সামান্য পৃথক আছিল। হিউৱেনচাঙৰ এই উক্তিye প্ৰমাণ কৰে যে সপ্তম শতিকামানৰ পৰাই অসমীয়া ভাষাই মধ্য ভাৰতৰ ভাষাসমূহৰ পৰা ক্ৰমে পৃথক হৈ আহি এটা স্বকীয় ৰূপ লাভ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল।

এই প্ৰসঙ্গতে ‘অসম’ নামৰ উৎপত্তি আৰু অসমীয়া ভাষাটিৰ নাম ‘অসমীয়া কেনেকৈ হ’ল—এই সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা যুক্ত হ’ব। ‘অসম’ নামৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কে কেবান্নো পণ্ডিতে আলোচনা কৰিছে। কিন্তু পণ্ডিতসকলৰ মাজত এই সম্পৰ্কে মতানৈক্যও নথকা নহয়। হিউৱেনচাঙে যেতিয়া ভাৰতবৰ্ষলৈ ভ্ৰমণৰ কাৰণে আহিছিল—তেতিয়া এই অঞ্চলৰ নাম অসম নাছিল বা ভাষাটোৰ নামো অসমীয়া নাছিল। এই ক্ষেত্ৰত কিন্তু সকলো পণ্ডিতৰ একে মত। পুৰণি কালত এই অঞ্চলৰ নাম প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ কামৰূপহে আছিল।

“গুৰুৰ ওপৰত দ্বাদশ শতিকা শেষ হোৱালৈকে ভাৰতৰ এই প্ৰান্তৰ ৰাজ্যৰ নাম প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ কামৰূপহে আছিল।” (ডঃ প্ৰতাপ চন্দ্ৰ চৌধুৰী) পুৰণি প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ বা কামৰূপ ৰাজ্যৰ পৰিসীমা বৰ্তমান অসমতকৈ সৰহ গুণে বেছি আছিল। ইয়াৰ প্ৰমাণ মহাভাৰত, কালিদাসৰ ৰঘুবংশ, বাণৰ ‘হৰ্ষচৰিত’, ১ম-২য় শতিকাৰ পেৰিপ্লাচ আৰু টোলেমিৰ বৰ্ণনা, কালিকা পুৰাণ, বিষ্ণু পুৰাণ, যোগিনীতন্ত্ৰ, হৰগৌৰী সংবাদ, হিউৱেনচাঙৰ টোকা আৰু তাম্ৰ শাসন কেইখন মানে আমাৰ আগত দাঙি ধৰে। এইবোৰে পুৰণি কামৰূপৰ ভৌগলিক, ৰাজনৈতিক আদি অৱস্থাবো পৰিচয় দিয়ে। কালিকা পুৰাণৰ মতে প্ৰাচীন কামৰূপৰ সীমা পশ্চিমে কৰোতোৱা পৰ্বত আৰু পূবে দিক্ৰাং নদীলৈকে বিস্তৃত আছিল। কামৰূপ ৰাজ্যৰ বৰ্ণনা যোগিনীতন্ত্ৰ আৰু হৰগৌৰী সংবাদ পুথিতে পোৱা যায়। হিউৱেনচাঙৰ টোকাৰ পৰা ভাস্কৰ বৰ্মাৰ ৰাজ্যৰ সীমা পূব আৰু পূব-দক্ষিণে চীন আৰু ব্ৰহ্মদেশৰ পাৰ্বত্য অঞ্চললৈকে বিস্তৃত থকাৰ প্ৰমাণ পোৱা যায়। গতিকে সেই সময়ছোৱাত অসমীয়া ভাষাটো এই বৃহৎ অঞ্চললৈকে বিস্তৃত আছিল বুলি অনুমান কৰিব পাৰি। কিন্তু তেতিয়া এই ভাষাটোৰ নাম কিন্তু অসমীয়া নাছিল। ‘অসম’ আৰু ‘অসমীয়া’ এই নাম দুটা ক্ৰমে ক্ৰমে আহোমৰ দিনৰ পৰাহে গঢ় লৈ উঠে। ‘অসম’ আৰু ‘অসমীয়া’ নামৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কে কেবান্নো পণ্ডিতে আলোচনা কৰিছে। কিন্তু তেওঁলোকে এটি স্থিৰ সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছে বুলিও ক'ব নোৱাৰি।

পণ্ডিতসকলে ‘আসাম’ বা ‘অসম’ শব্দ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা আক্ৰমণকাৰী শান্সকলৰ সৈতে জড়িত বুলি ক'ব খোজে। ১২২৮ খৃঃত চীন দেশৰ ভিতৰৰ পৰা অহা থাই (বা টাই) বা শান্সকলৰ অধীনলৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা যায়। এই থাইসকলে নিজকে ‘শান্’ বুলি পৰিচয় দিয়ে। কিন্তু ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ স্থানীয়

দুখনে মহাবিহাৰ আলোচনী

অধিবাসীসকলে এই আক্রমণকাৰীসকলক 'আসাম', 'আসম', 'অচম' বা 'অসম' নামেৰে অভিহিত কৰিছিল। যোল শতিকাত সূৰ্যধৰি দৈবজ্ঞৰ সংকলিত দৰং বাজ-বংশাবলীত শানসকলক 'অসম' শব্দেৰে বুজোৱা হৈছে। সোতৰ শতিকাৰ দৈত্যবি ঠাকুৰৰ "শ্ৰীশংকৰদেৱ মাধৱদেৱ চৰিত"ত 'শান'সকলক আসাম নামেৰে অভিহিত কৰা দেখা যায়—

"এককালে আসামে মাৰিলে টেগুৱানী।

আসামৰ ভয়ত পলাইল সবে প্ৰাণী ॥"

(শ্ৰীশংকৰদেৱ মাধৱদেৱ চৰিত)

ইয়াৰ আগতেও শ্ৰীশংকৰদেৱে ভাগৱত পুৰাণৰ দ্বিতীয় স্কন্ধত অসমৰ কেইটিমান জাতিৰ নাম উল্লেখ কৰোতে 'অসম' নামৰ জাতিৰো উল্লেখ কৰিছে—

"কিৰাত কছাৰী খাসি গাৰো মিৰি

যৱন কঙ্ক গোৱাল।

'অসম' মলুক বঙ্গক কুকক

কুবাচ য়েচ চণ্ডাল ॥"

(ভাগৱত পুৰাণ ২য় স্কন্ধ)

শংকৰদেৱে অসম শব্দেৰে আহোম জাতিটোক নিৰ্দেশ কৰিছিল। মাধৱদেৱৰ নামঘোষাতো ভোট যৱণ মিৰৰ লগতে আহোম বা অহমসকলৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। পিছৰ যুগত ৰচিত "কামৰূপৰ বুৰঞ্জী"ত শানসকলক অচম নামেৰেও উল্লেখ কৰা দেখা যায়। গতিকে সেই সময়ত এই অঞ্চলৰ অধিবাসীয়ে আসাম, আসম, অসম বা 'অচম' বুলিহে সম্বোধন কৰিছিল—আহোম বুলি অভিহিত কৰা নাছিল। গতিকে আহোম শব্দটো আধুনিক কালত অৰ্থাৎ পিছৰ যুগত হোৱা নাম।

ভাষাবিদসকলে 'অসম' শব্দৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কে নানা প্ৰকাৰে আলোচনা কৰিছে। বুৰঞ্জীবিদসকলে আসাম শব্দৰ কোনো সন্তোষজনক মন্তব্য দিব পৰা নাই। চাৰ গ্ৰীয়াৰ্চন চাহাবে তেখেতৰ Linguistic Survey of Indiaত শান শব্দটো বৰ্মীয় শব্দ 'শাম্'ৰ বিকৃতি

দুধনৈ মহাবিড়ালয় আলোচনী

বুলি উল্লেখ কৰিছে। ডঃ পি. সি. বাগচিয়ে চিয়েন্ শ্ৰাম্ (Sien Syam) শব্দটিৰ লগত 'অসম' শব্দটিৰ সম্বন্ধ দেখুৱায়।

ধাইসকলক বুজোৱা অসমীয়া শব্দ আহোম পুৰণি অসমীয়া শব্দ 'আসাম'ৰ লগত প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত। ডঃ বাণীকান্ত কাকতিদেৱে তেখেতৰ গৱেষণামূলক মহৎ গ্ৰন্থ 'Assamese, its formation and development'ত আহোম শব্দৰ ক্ৰমবিকাশ এনেদৰে দেখুৱাইছে Āsam; Asām > Ābam, Āhom; কিন্তু 'আসাম' শব্দৰ শেষৰ অক্ষৰ 'শাম্'ৰ লগত সম্বন্ধ স্থাপন কৰিব পাৰিলেও তাৰ আগৰ উপসৰ্গ 'আ' ব্যাখ্যাহীনভাৱে বৈ যায়। চাৰ এডৱাৰ্ড গেইটৰ মতে আক্রমণকাৰী শানসকলক স্থানীয় মানুহে দেশ জয় কৰা আৰু বিস্ময়ৰ চিন স্বৰূপে 'অসম' নামেৰে অভিহিত কৰে অৰ্থাৎ শানসকল কাৰো সম নহয়—অসম। গেইট চাহাবৰ এই মন্তব্যক অলপ সূক্ষ্মভাৱে বিশ্লেষণ কৰি কব পাৰি যে টাই বা থাই ভাষাত শাম্ ধাতুৰ অৰ্থ হ'ল 'পৰাজিত' হোৱা। গতিকে 'পৰাজিত' অৰ্থ বুজোৱা শাম্ ধাতুৰ লগত অসমীয়া 'আ' উপসৰ্গ যোগ কৰি শব্দটো 'আসাম' কৰা হৈছে অৰ্থাৎ অপৰাজিত।

ডঃ সুনীতি কুমাৰ চেটাৰ্জীয়ে কব খোজে যে 'আহোম' আৰু 'অসম' শব্দ দুটা 'চম্' শব্দৰ পৰা আহিছে। তেওঁ শব্দ দুটাৰ ক্ৰমবিকাশ এনে ধৰণে দেখুৱাইছে— Rham > yham *Yhwam > ahom. ডঃ চেটাৰ্জীয়ে আৰ্কে মন্তব্য কৰিছে যে আহোম আৰু অসম নামটো ভাৰতবৰ্ষলৈ বেলেগ বেলেগ সময়ত দুটা স্তৰেদি প্ৰবেশ কৰে আৰু আহোম শব্দটি অসম শব্দতকৈ প্ৰাচীন। কিন্তু ডঃ চেটাৰ্জীৰ এই মন্তব্যই খেলি-মেলিৰহে সৃষ্টি কৰিছে। কিয়নো তেওঁ 'The name Assam-Aham' নামৰ প্ৰৱন্ধত পুৰণি অসমীয়াৰ পৰা 'অচম্' 'অসম্' শব্দৰ বহুতো উদাহৰণ দিয়া হৈছে। কিন্তু 'আহোম' শব্দৰ প্ৰাচীন উদাহৰণ তেওঁ দিব পৰা নাই।

গতিকে 'অসম' শব্দতকৈ আহোম শব্দক প্ৰাচীন বোলাৰ যুক্তিয়েই বা ক'ত ? ডঃ চেৰ্জীয়ে উল্লেখ কৰা 'Rham' শব্দৰ পৰা ধ্বনিগত বিশ্লেষণৰ দ্বাৰা 'আহোম' শব্দটো আহিব পাৰে। কিন্তু 'আহোম' শব্দৰ পৰা 'অসম', আসাম্ বা আসম অচম্ শব্দ সাধন কৰিব নোৱাৰি। কিয়নো যুথৰ কোনো 'হ' (h) ধ্বনিৰ পৰা অসমীয়াত ৎ (স) c (চ) বা x (স) ধ্বনি পোৱা নাযায়। (Phonetically it is possible to have the form aham < Rham but absolutely impossible to derive 'asam' 'acam' from Ahom in that h of any source would never give S, C or x sounds in Assamese Dr. Golok Chandra Goswami)। তদুপৰি Vচম্ বা Vশাম্ 'অসম' আসাম বা অচম্ শব্দৰ মূল হলেও আদি অক্ষৰত থকা 'আ' 'অ'ৰ কোনো সন্তোষজনক ব্যাখ্যা দিব নোৱাৰি। আৰু সেয়ে হ'লে ডঃ কাকতিয়ে কোৱা মতে ত্ৰয়োদশ শতিকাত হুানীৰ মানুহে তেওঁলোকৰ আক্ৰমণকাৰীসকলৰ পৰা লোৱা থাই শব্দ Vশাম্ (পৰাজিত হোৱা)ৰ লগত দেশী 'আ' যোগ কৰি এটা মিশ্ৰ শব্দ সৃষ্টি কৰি সম্বোধন কৰা কথাটি সন্দেহযুক্ত হৈ পৰে।

'অসম' 'অচম' শব্দৰ মূল যিয়েই নহওক এই কথা ডঃ কাকতিক সমৰ্থন কৰি কব পাৰি যে আহোম আৰু অহম শব্দ দুটা 'অসম' অচম্ শব্দ দুটাৰ পিছত হৈছে। ভাষাবিদ্ দেবানন্দ ভৰালীয়ে আসাম্, অসম্ আৰু অচম্ শব্দকেইটা থাই ভাষাৰ শ্বাম্ (Syam)ৰ বহু বচনাত্মক ৰূপ অশ্বাম্ৰ পৰা আহিছে বুলি কব খোজে। কিন্তু ভৰালীয়ে বঙ্গৰ মুছলমান শাসকসকলৰ যোগেদি এই শব্দকেইটি অহা বুলি কোৱা কাৰণে এই কথা মানি লব নোৱাৰি।

'অসম' শব্দটোৱে প্ৰথমতে শান্ আৰু তেওঁলোকে ৰাজত্ব কৰা ৰাজ্যখনক অৰ্থাৎ বৰ্ত্তমানৰ কামৰূপৰ

পূবৰ অঞ্চলক বুজাইছিল। পাছত বৃটিছে এই প্ৰদেশ ১৮৭৪ চনত পুনৰ গঠিত কৰি লোৱাৰ পিছৰ পৰা সমগ্ৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাকে অসম নামেৰে অভিহিত হ'ল। যি কাৰণতেই নহওক বৰ্ত্তমান এই ৰাজ্যক অসম বোলা হয় আৰু আক্ৰমণকাৰীসকলক আহোম নামেৰে জনা গ'ল। আধুনিক অসমীয়াত শ্বান্ৰ ঠাইত আহোম শব্দটিহে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিলে। বৰ্ত্তমান ৰাজ্যখনৰ নাম 'অসম' আৰু ভাষাটোৰ নাম 'অসমীয়া' হিচাপে জনা যায়।

অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰাচীনতম নাম কি আছিল অথবা অসমীয়া ভাষাৰ বিকল্প কিবা নাম দিব পৰা যায় নে ? এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰত আমি কব পাৰোঁ যে অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰাচীনতম ইতিহাস বিচাৰ কৰি ইয়াৰ এটা বিকল্প নাম দিব পৰা যায়—সেয়া হ'ল 'কামৰূপী ভাষা'। ভৌগোলিকভাৱে, ৰাজনৈতিকভাৱে অথবা প্ৰাচীন অসমীয়া ভাষা অনুসাৰে ভাৰতবৰ্ষৰ বুৰঞ্জীত কামৰূপৰ এক বিশেষ স্থান আছে। প্ৰাচীন পুথি পুৰাতাত্ত্বিক নিদৰ্শনত এই অঞ্চলৰ নাম কামৰূপ আছিল। মহাভাৰত, কালিকাপুৰাণ, হৰগৌৰী সংবাদ আদি পুথিলৈকে এই অঞ্চলৰ নাম কামৰূপ আছিল। খৃঃ ১০০০ শতিকামানৰ পৰা নব্য ভাৰতীয় আৰ্য্য ভাষাসমূহৰ লগতে ভাৰতীয় আৰ্য্য ভাষাৰ অন্তৰ্গত অসমীয়া ভাষাই জন্মলাভ কৰে যদিও ইয়াৰ প্ৰাচীনত্ব আৰু স্বকীয়ত্ব ৭ম শতিকামানৰ পৰাই ফুটি ওলায়। গতিকে ৭ম শতিকামানতে গঢ় লবলৈ আৰম্ভ কৰা এই অঞ্চলৰ ভাষাটোক কামৰূপী ভাষা বোলাৰ যুক্তি আছে। তদুপৰি অসমীয়া ভাষা সাহিত্য যদি ভাষা-তাত্ত্বিক দৃষ্টিকোণৰে আলোচনা কৰি চোৱা যায় তেনেহলেও সেই ভাষা বৰ্ত্তমান কামৰূপী উপভাষাৰ নিচেই ওচৰ চাপে। এই কামৰূপী ভাষাই অৱশেষত খৃঃ ১৭ শতিকামানত আহোম ৰাজ্যৰ ৰাজধানী শিৱসাগৰক কেন্দ্ৰ কৰি সুকীয়াৰূপে গঢ় লয় আৰু

দুৰ্ধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বৰ্ত্তমানৰ মাতৃভাষা 'অসমীয়া'ৰ স্থান অধিকাৰ কৰো।*

* সহায় লোৱা গ্ৰন্থসমূহ :

1. Linguistic Survey of India.—Grierson.
2. Assamese, its formation and development—Dr. B. K. Kakati.
3. ভাষা বিজ্ঞান—ডঃ উপেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ গোস্বামী
4. পুৰণি অসমীয়া সমাজ আৰু সংস্কৃতি—ডঃ মহেশ্বৰ নেওগ।
5. শ্ৰীশঙ্কৰদেৱৰ মাথৰদেৱৰ বচিত—দৈত্যাবি ঠাকুৰ
6. ভাষা বিজ্ঞান পৰিচয়—ডঃ সুকুমাৰ বিশ্বাস
7. ধ্বনি বিজ্ঞানৰ ভূমিকা—ডঃ গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামী

প্ৰ
তি
দা
ন

শেৱালী কলিতা
দ্বিতীয় বাৰ্ষিক—বি. এ

কি যে প্ৰভাড়াণা
আক অদ্ভুত চলনা ;
কিন্তু তাই নীৰৱ ।
প্ৰতিশোধৰ আঁহোৰত
ক্ষত বিমত দেহ
হৃদয়ত
বহুত তেজৰ দাগ,
কিন্তু তাই শান্ত ।
যত্নগাত হৃদয়
উমি উমি জলে
তীব্ৰ পোৰণিত
মাথো ছট্ফটায়,
তথাপি তাই নিস্তৰু ।
কি যে বহুশ্ৰু...
মাথো তাইৰ উত্তৰ
“এয়া মোৰ মৰমৰ প্ৰতিদান ।”

চেতনা

স্বপ্ন মোৰ
অলেখ অগনন
ফুলিবনে তাত স্তম্ভৰ পাৰিজাত ;
হব জানো ফলৱতী
স্বপ্ন মোৰ ক্ষুদ্ৰ হৃদয়ৰ ।
মই বিচাৰো,—
দানবীয় ধৰাৰ
দানবীয় মূৰ্ত্তি বিনাশি ;
জলাবলৈ শান্তিৰ প্ৰদীপ
আক, পবিত্ৰ কৰিবলৈ এই বিশ্বৰ
কলুষ কালিমা সন' মানব অন্তৰ ।
মই বিচাৰো—
অধৰ্মক আঁতৰাই
ধৰ্মক আদৰি
জলাবলৈ ভক্তিৰ প্ৰদীপ
উজলাই শলিতা জ্ঞানৰ
আক আঁতৰাবলৈ অনাচাৰ, অত্যাচাৰী
বক্ত পিপাসু সেই বাফসৰ দল ।
মই বিচাৰো,—
সজাই তুলিবলৈ এক নতুন জগত :
য'ত ফুলিব মাথো সৃষ্টিৰ নতুন ফুল
মানৱক জনাৰ মাথো নতুন সংবাদ,
প্ৰতিধ্বনিত হব এই নতুন পৃথিবী
শান্তি, মৈত্ৰী আক প্ৰগতিৰ
জয়গানেৰে ।

‘Poetry is the nascent Self Consciousness of man, not as an individual but as a sharer with others of a whole world of common emotion’—Caudwell,

দুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

প্ৰস্তুতি

বেণুকা দাস

দ্বিতীয় বাৰ্ষিক, প্ৰাক্ বিশ্ববিদ্যালয়

খোল খিৰিকীখনেৰে সোমাই অহা আবেলিৰ ব'দকণ সিঁচৰিত হৈ পৰিল বঞ্জুমণিৰ গালে মুখে। বিচনাখনতে শুই শুই পশ্চিমৰ খিৰিকীখনেৰে সূৰ্য্যাস্তৰ এই দৃশ্য বৰ আন্তৰিকতাৰে চাই বল তাই। এই বিচনাখনতে আজি হুমাৰে শুই শুই প্ৰতিদিন সূৰ্য্যাস্তৰ ক্ষণবোৰ উপভোগ কৰি আহিছে। সূৰ্য্যটোৱে যেন দিনান্তৰ পিচত একাৰত বিলীন হবলৈ মুঠেই ইচ্ছা কৰা নাই আৰু সেয়ে প্ৰাণপনে খামোচ মাৰি ধৰি পৃথিৱীত নিজৰ অস্তিত্ব বজাই ৰাখিব বিচাৰিছে। কিন্তু কালৰূপ একাৰে অৱশেষত সূৰ্য্যৰ শেষ পোহৰকণকো গ্ৰাস কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিল।

ঠিক এইখিনি সময়তে যেতিয়া একাৰৰ বুকুত সূৰ্য্যটো লুকাই পৰে তেতিয়াই হিয়া ভেদি এক তীব্ৰ হুমুনিয়াহ ওলাই আহে মঞ্জুমণিৰ। সূৰ্য্যটোক নিশাৰ অন্ধকাৰে গ্ৰাস কৰাৰ দৰে মৃত্যুয়েও তাইক গ্ৰাস কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে। যি কোনো মুহূৰ্ত্ততে তাই যেন মৃত্যুক সাৱতি লব লাগিব। কিন্তু,—কিন্তু তাইতো ইমান সোনকালে পৃথিৱীৰ পৰা আঁতৰি যাবলৈ ইচ্ছা কৰা নাই। এই জ্বন্দৰ পৃথিৱীখনৰ সকলো মায়া মমতা ত্যাগ কৰি কিদৰে তাই মৃত্যুক সাৱতি লব? কিয়

হৃদয়ে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বাক ভগৱানে তাইৰ ওপৰত এনেদৰে প্ৰতিশোধ ল'লে! তাইতো ভগৱানৰ ওচৰত একো অত্যাচাৰ কৰা নাছিল। ফুলৰ দৰে পৱিত্ৰ মন এটা লৈ নিজকে গঢ়াৰ স্বপ্ন আজি তাইৰ হেৰাই গ'ল। নিজকে বৰ দুৰ্ভগীয়া যেন লাগিল। ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে এই বহল পৃথিৱীখন আজি তাইৰ বাবে সৰু হৈ পৰিছে। প্ৰতিদিনে সমুখৰ খোলা খিৰিকীখনেৰে দেখা নীলা আকাশখনলৈ চাই চাই তাই মাথোন ভাবিছে, জীৱনটোও এই শূন্য আকাশখনৰ দৰেই। কিছুদিনৰ আগলৈকে ঘটা বঙীন স্বপ্নময় দিনবোৰ আজি তাইৰ বাবে কেৱল দুঃস্বপ্ন মাথোন। তাইৰ বাবে বৰ্ত্তমান, ভবিষ্যতৰ কোনো মূল্য নাই; কেৱল এৰি থৈ অহা দিনবোৰৰ স্মৃতি ৰোমন্থন কৰি মৃত্যুলৈ বাট চাই থাকিব লাগিব।

সৰুৰে পৰাই বঞ্জুমণি আছিল বনফৰিঙাৰ দৰেই চঞ্চল। একমাত্ৰ সন্তান হিচাপে তাই আছিল মাক-দেউতাকৰ আলাসৰ লাফ, চকুৰ মণি। মাক-দেউতাকৰ অত্যধিক মৰমৰ মাজত ডাঙৰ দীঘল হোৱা বঞ্জুমণি আছিল কিছু জেদী প্ৰকৃতিৰ। কোনো বিষয়তে পৰাজয় স্বীকাৰ কৰিব নোখোজা মনোভাৱেৰে তাই পঢ়া-শুনা, খেলা-ধুলা, নাচ-গান সকলোতে আগবঢ়ুৱা আছিল।

স্কুলৰ বছৰেকীয়া পৰীক্ষাত প্ৰথম হোৱাৰ খবৰটো তাই যেতিয়া বৰ কট্ চুলি-কোচা উকৰাই, দৌৰি আহি বাপেক-মাকক দিয়েহি, তেতিয়া পৃথিৱীৰ সমস্ত তৃপ্তি মুখত সানি বাপেকে মাকক কয়—“চোৱা! তুমিহে ল'ৰা নাই নাই বুলি আক্ষেপ কৰি থাক। এদিন দেখিবা আমাৰ মাজনীয়ে আমাৰ বংশৰ নাম উজ্জল কৰিব।” আনন্দত উজল হৈ পৰা মাকৰ মুখ-খনিলৈ

চাই বজুমণিয়ে অধিক আগ্রহ, উৎসাহ আৰু প্ৰেৰণা পাইছিল।

এদিন প্ৰথম বিভাগত মেট্ৰিক পাচ কৰি বজুমণিয়ে কটন কলেজৰ প্ৰাক্-বিশ্ববিদ্যালয় বিজ্ঞান শাখাত নাম লগালে। কলেজত ভৰি দিয়েই বজুমণিয়ে নিজকে গঢ়াৰ নতুন নতুন সপোন দেখিবলৈ ললে। ভৱিষ্যতে পঢ়ি শুনি ডাক্তৰ হোৱাৰ সপোন বচি তাই নতুন উদ্বোধনৰ পঢ়া-শুনাত লাগি পৰিল। পঢ়া-শুনাত চোকা বজুমণিয়ে খেলধেমালিতো সুনাম আৰ্জিবলৈ নেবিলে। কিন্তু নিজকে গঢ়াৰ প্ৰস্তুতি লোৱাৰ আবশ্যকিতাই হঠাতে ভগৱানে তাইৰ কল্পনাৰ কাৰেংঘৰ ধান্বানকৈ ভাঙি দিলে।

এইবোৰ কথা ভাবিবলৈ আজিকালি তাইৰ বৰ ভয় লাগে। কিন্তু নেভাবিবৰ বাবে হেজাৰ চেষ্টা চলাইও তাই ব্যৰ্থ হয়। কিয়নো এইবোৰ যে তাইৰ জীৱনৰ বৰ কৰুণ সত্য। এই সত্যক অস্বীকাৰ কৰিব তাই নোৱাৰে। পৰাহেঁতেন আজি তাই এই সৰু কুমটোত বিচনাখনত শুই শুই দিনৰ পিছত দিন আৰু ৰাতিৰ পিছত ৰাতি চকুপানীক সাৰথি কৰি কটাৰ নেলাগিল-হেঁতেন। কিন্তু তাই জানে। সঁচাকৈয়ে এনেদৰে শেষ হৈ যাবলৈ বিছাৰিছিল? আন দহজনৰ দৰে তাইয়ো বিচাৰিছিল সফলতাৰ মাজেৰে গতি কৰিবলৈ। কিন্তু আজি?...

কলেজ সপ্তাহৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ গৈ হঠাতে পৰি গৈছিল বজুমণি। কিছুদিন আগৰে পৰা হৈ থকা আঠুৰ বিষটোৰ বাবে এনে হোৱা বুলি তাই প্ৰথমতে অনুমান কৰিছিল। কিন্তু কোনো মতে উঠিব নোৱাৰাত বন্ধু-বান্ধৱীৰ সহায়ত খেল পথাৰ ত্যাগ কৰি ঘৰলৈ আহিবলৈ বাধ্য হল তাই। পিছদিনা মাক-দেউতাকে জোৰকৈ ডাক্তৰক দেখুৱালে। তাইৰ ভৰিৰ এক্স-ৰে লোৱাৰ পিছৰে পৰা হঠাতে যেন মাক-দেউতাক হৈ পৰিল অধিক গম্ভীৰ। দেউতাকে যেন

তাইৰ ওচৰৰ পৰা পলাই ফুৰিব ধৰিলে। আৰু মাক? হেজাৰ চেষ্টাবেও মাকে তাইৰ দৃষ্টিৰ পৰা ওৰে ৰাতি উজাগৰে কান্দি বঙা পৰি যোৱা চকু হালি লুকুৱাব নোৱাৰিলে। নিজৰ অজানিতে এক অজান আতঙ্কত চিংকাৰ কৰি উঠিল বজুমণি। তাইৰ বাক কি হৈছে, যাৰ বাবে ঘৰখনত এনে পৰিবৰ্তনে দেখা দিছে? এদিন ক'বৰাৰ পৰা আহিয়েই তাইৰ নাম ধৰি বাহিৰৰ পৰাই চিঞৰি অহা দেউতাকে আজি কালি বহু ৰাতিকৈ ঘৰলৈ ওভোটা হ'ল। কেতিয়া দেউতাকে আহি ঘৰ সোমায় তাই গম নোপোৱা হ'ল।

সম্পূৰ্ণ অনিশ্চয়তাৰ মাজেৰে উৎকণ্ঠিত মন এটা লৈ যিদিনা তাই ভেলোবৰ কেঞ্চাৰ হস্পিটালত ভৰি দিলে সেইদিনাই সকলো কথা তাইৰ পৰিস্কাৰ হ'ল। কেঞ্চাৰ ৰোগে তাইৰ হাড়ত আক্ৰমণ কৰিছে; সেয়েহে তাইক বচোৱাৰ প্ৰচেষ্টাৰে ডাক্তৰে বৰ নিষ্ঠুৰভাৱে তাইৰ সোঁ ভৰিখন আঠুৰ পৰা কাটি পেলালে। কেবা ঘণ্টাও অজ্ঞান হৈ থকাৰ পিছত জ্ঞান পাই যেতিয়া তাই উপলব্ধি কৰিলে যে তাই চিৰদিনৰ বাবে এখন ভৰি হেৰুৱালে, তেতিয়া বুকুত হেজাৰ বেদনাই হাইকাৰ কৰিলেও তাই কান্দি পৰা নাছিল। মাথোন এক বোবা কান্দোনে তাইক অতিষ্ঠ কৰি তুলিছিল।

হঠাতে গৌঁসাই ঘৰৰ পৰা আহি অহা প্ৰাৰ্থনাৰ ফল হৈ বজুমণিৰ ধ্যান ভাঙি দিলে। ইমান সময় তন্নয় হৈ থাকোতে কেতিয়া যে এক্সাৰ হ'ল তাই গমেই নেপালে। তাই কাঁপ পাতি শুনিলে ভক্তি বিগলিত হৈ গোৱা মাকৰ স্তুতি গীত। এয়া যে একমাত্ৰ সন্তানক মৃত্যুৰ মুখৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ ভগৱানৰ প্ৰতি কৰা আকুল বিননি। এৰা! কিমান মৰমীয়াল তাইৰ এই মাক-জনী। সৰুৰে পৰা তাইৰ ঠেং-পেচ, অভিমান ভাঙিবলৈ কিমান যে চেষ্টা নকৰিছিল! তাই ভাল পোৱা প্ৰতিটো বস্তুকে যতনেৰে বনাইছিল, তাইৰ সামান্য পানী লগা জৰ হলেই ডাক্তৰ মাতিবলৈ

দুখনে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

হাঁকাৰ লগাইছিল; সেইজনী মাক যেন আজি দেৱী-
ৰূপে ধৰা দিলে তাইৰ দৃষ্টিত। আজি মন্দিৰে মন্দিৰে
মাকে পূজা দি দূৰিছে, আশীৰ্ব্বাদ বিছাৰিছে তাইৰ
জীৱনৰ বাবে। দুহাত পাণ্ডি গ্ৰহণ কৰিছে পূজাৰ
প্ৰসাদ। মাকৰ প্ৰতি এক কৰুণ সহানুভূতিত হৃৎকুৰে
চকুলো বৈ আহিল বঞ্জুমণি। কিন্তু পাৰিব জানে।
মাক দেউতাক, আত্মীয়-স্বজনে মৰণৰ মুখৰ পৰা তাইক
আঁতৰাই আনিব? কিয় জানে। আজি কিছুদিনৰ পৰা
তাইৰ এনে ভাব হৈছে তাই যেন আক বেছি দিন জীয়াই
নাথাকে। ক্ৰমে সৰ্ব্ব শৰীৰৰ হাড় খুলি খুলি খাই
যোৱা এই বোগে এই পৃথিৱীৰ পৰা যি কোনো মুহূৰ্ত্ততে
তাইক আঁতৰাই লৈ যাব। এই মৃন্দৰ পৃথিৱীৰ মায়া-
মমতা সকলো ভাগ কৰি তাই আঁতৰি যাব লাগিব।
নিজৰ মৃত্যুৰ কথা নিজে ভাবি এক্কাৰৰ মাজতে জিকাৰ
খাই উঠিল বঞ্জুমণি। কোঠালীৰ এক্কাৰখিনিৰ মাজত
তাই যেন ক্ৰমাৎ হেৰাই যাব ধৰিছে ঠিক দিনান্তৰ
সূৰ্যটো এক্কাৰত হেৰাই যোৱাৰ দৰেই। হাত দুখনেৰে
মুখখন ঢাকি অসহায় বঞ্জুমণি কান্দি উঠিল হুক্‌হুকাই।
কান্দোনৰ মাছেৰে তাই যেন কিছু শান্তনা পাবলৈ
বিচাৰিলে।

আলফুলকৈ চুলিৰ মাজত কাৰোবাৰ হাতৰ মধুৰ
পৰশ পাই মূৰ দাঙি উঠিল বঞ্জুমণি। এহাতেৰে
তাইৰ মূৰত হাত বুলাই কৈ উঠিল মাক,—“মাজনী,
এনেদৰে কান্দি কাটি নিজকে কিয় কষ্ট দিয়? ভাগ্যৰ
হাতত পৰাজয় স্বীকাৰ নকৰি মুখামুখী হবৰ সাহস কৰ
সোণ। মনটোক দুৰ্দ্ধল কৰি তুলিলে বিধাতাই আঁসে

নেপাব জানে।?” কথাৰ শুনি এক্কাৰৰ মাজতে
হাঁহি উঠিল বঞ্জুমণি। তাইৰ মাকেও আজি মিছা
শান্তনাৰে তাইক ঠগিব বিচাৰিছে। তাই জানে। একো
নজনা সৰু ছোৱালী? এই বোগৰ পৰা তাইক বচাব
নোৱাৰে বুলি জানিও কেৱল শান্তনাৰ বাবে ডাক্তৰে
তাইৰ ভৰিখন কাটি পেলালে। আচলতে তাইক
সকলোৱে ঠগিব বিচাৰিছে। কিন্তু মাকে কোৱাৰ দৰে
তাই বাক সঁচাকৈয়ে ভাগ্যৰ ওচৰত পৰাজয় স্বীকাৰ
কৰিব বিচাৰিছে নেকি? নাই নাই তাই আক দুৰ্দ্ধল
কৰি নোতোলে। তাই যে কোনো দিন পৰাজয় বৰণ
কৰা নাই। তেন্তে মৃত্যুক ভয় কৰি তাই কিয় পৰাজয়
বৰণ কৰিব? কতা নিশাৰ এক্কাৰত সূৰ্য্যৰ কিৰণ
জানো একেবাৰে হেৰাই যায়? প্ৰভাততো পুনৰ সূৰ্য্যৰ
প্ৰকাশ হয়। তেন্তে? এৰা! তাই আক নাকান্দে।
কান্দি কান্দি তাই নিজকে দুৰ্দ্ধল কৰি নোতোলে।
তাই মৃত্যুক সহজভাৱে গ্ৰহণ কৰিব।

চকু পানীখিনি মচি মাকৰ হাতখন বুকুত সাৱতি
এক নতুন দৃঢ়তাৰে কৈ উঠিল বঞ্জুমণি,—“মই আক
নাকান্দো মা। জীয়াই থকা দিন কৈইটা মই আক
দুৰ্দ্ধল হৈ নপৰোঁ। মাথো তুমি আশীৰ্ব্বাদ কৰা, এই
জনমত মই তোমালোকৰ, মোৰ সপোনবোৰ বাস্তৱত
ৰূপায়িত কৰিব নোৱাৰিলোঁ। কিন্তু অহা জনমত যেন
তোলোকৰেই সন্তান হৈ আধৰুৱা সপোনবোৰ বাস্তৱত
ৰূপায়িত কৰিব পাৰোঁ।” নিৰ্দ্ধক হৈ পৰা মাকৰ
চকুৰ পৰা তেতিয়া মাথো টোপাটোপে চকুলো সৰি
পৰিছিল।

Singleness of aim and Singleness of effect are...the two great causes by which we
have to try the value of a short story as a piece of art'—Hudson.

● মোৰ কবিতা ●

অধ্যাপক ফণী ভূষণ দাস, এম্-এ

দৰ্শন বিভাগ

এক

মোৰ যি আছে
যেনেদৰে আৰ্ছে।
সৰ্বত্ৰত
লতামাকৰিৰ দৰে
বগাই ফুৰা
বক্তান্ত শব্দ অজস্ৰ
এক গভীৰ নিঃসঙ্গতম
কৰুণতাৰে নিহত !

আলফুলে তুলি লওঁ
প্ৰতিটি শব্দ
হৃদয়ৰ উম দি
আশ্বাস দিওঁ :
কঠিন হোৱা
দায়নীৰ হাতৰ কাঁচিখনৰ
চিক্‌মিকনিৰে ;
নাচি উঠা
নিঃস্বতাৰ বেদনাত
জুই হোৱা অলেখ অন্তৰৰ
উত্তাপেৰে,
ফুলি উঠা
স্বকথমুগ্ধীৰ
প্ৰগঢ় প্ৰত্যয়েৰে,
ফুলি উঠা নাচি উঠা.....

দুই

প্ৰাত্যহিক তুচ্ছতাৰ মাজতো
মোৰ বাবে কেতিয়াবা
একোটি ক্ষণ আহে, সোণালী ক্ষণ
একান্ত নিবিড়ভাৱে
আপোন মমতাৰে তাৰ
সমস্ত হৃদয় আলোড়িত কৰে।

কলিজাৰ তেজেৰে ধোৱা
অজস্ৰ শব্দ সৰি পৰে
নিয়ৰ টোপালৰ দৰে,

এই শব্দবোৰত, উচ্ছল এই শব্দবোৰত
মই বিচাৰি পাওঁ
সোণালী শব্দৰ মদিৰ সূত্ৰাণ
গৰ্ভিনী পথাৰৰ আশ্চৰ্য্য শোভা।

প্ৰাণময় এই শব্দবোৰ
সিন্ত হৈ উঠে
মাটিৰ মায়াত যুগ্ম
মানুহৰ তপত-ঘামেৰে
মোক লই যায়
সেউজীৰ শীতল ছায়াৰে

..... অকলশৰে।

"Poetry is at bottom a criticism of life under the conditions fixed for such a criticism by the laws of poetic truth and poetic beauty." —Mathew Arnold.

জুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

● চি-আই-ডি ●

শ্রীপ্রাণকৃষ্ণ নাথ

প্রাক্ বিশ্ববিদ্যালয়, দ্বিতীয় বার্ষিক

চৰিত্ৰ পৰিচয়

- ১। প্রশান্ত বকরা—এজন ডকাইত।
২। প্রদীপ কলিতা—এজন চি-আই-ডি ইন্সপেক্টৰ।
(হেমন্ত কলিতা)
৩। বজনী—প্রশান্ত বকরার লগুৱা।
৪। জিতেন—প্রশান্ত বকরার লগুৱা।
৫। পুলিচ ছজন।

[প্রশান্ত বকরার ঘৰৰ ভিতৰৰ কোঠালী এটা। এখন মেজ ; তাত মদৰ বটল, গিলাচ আদিৰে ভৰি আছে। মেজৰ ওচৰত কেবাখনো চকী আছে। তাৰে এখনত প্রশান্ত বকরা বহি থাকে।]

[পট উঠাৰ লগে লগে দেখা যায় বকরাই মদ পান কৰি থাকে।]

প্রশান্ত বকরা—মই প্রশান্ত বকরা, সকলোৱে মোক ডকাইত বুলি জানে আৰু ভয় কৰে, ভয় কৰে—
প্রশান্ত বকরাক ভয় কৰে হাঁ হাঁ...হাঁ...হাঁ...।
[খংভাৱেৰে] বজনী এইফালে আহা।
[বজনী ভিতৰলৈ সোমাই আহে]
প্রশান্ত বকরা—বজনী! ঘৰত খোৱা-লোৱা বস্তু সব ঠিক আছে তো?
বজনী—আছে বাবু।
প্রশান্ত বকরা—অ' এটা কথা বজনী, বাহিৰত যদি কোনোবাই মোক মাতে পোনে পোনে মোৰ এই কোঠালীলৈ আহিবলৈ দিবা বৃদ্ধিছা?
বজনী—(ভয়ভাৱেৰে) ঠিক আছে বাবু।
প্রশান্ত বকরা—কথাৰ হেৰফেৰ হ'লে কিন্তু...
তুমিতো জানাই প্রশান্ত বকরা কেনেকুৱা মানুহ।—
হাঁ... হাঁ...হাঁ...হাঁ (পুনৰ মদ পান কৰে)
বজনী—নাই বাবু, একো হেৰফেৰ নহয়।
প্রশান্ত বকরা—ঠিক আছে তেনেহ'লে তুমি যোৱা।
[বজনী ভয়ে ভয়ে ওলাই যায়]
[মদৰ বটলটো লৈ]—কোৱা—মই জীৱনত কিমান মানুহ হত্যা কৰিলোঁ কোৱা। নাই নাই, ই ক'ব নোৱাৰে ; সেইটো অকল মই জানো আৰু ভগৱানে জানে। ভগৱান ...; এই সংসাৰত জানো ভগৱান বোলা কিবা বস্তু আছে। এৰা, ভগৱানে বোলে মানুহক পাপ কৰিলে মৃত্যুৰ পিছতো শাস্তি দিয়ে

দুৰ্ধৰ্মে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

আৰু মই জীৱনত যিমান পাপ কৰিলোঁ তাৰ কাৰণে জানো মই শান্তি পাম, শান্তি .., এই বৰুৱাক জানো কোনোবাই শান্তি দিব...হাঁ...হাঁ... হাঁ।

জীৱনত এই বৰুৱাই কেতিয়াও পৰাজয় স্বীকাৰ কৰা নাই আৰু আজিও নকৰে। যুত্ব হ'লেও বৰুৱাই পৰাজয়ৰ কলঙ্কৰ কালিমা মুখত সানি ল'ব নোৱাৰে।

[বাহিৰত কাবোবাৰ ভবিৰ শব্দ শুনা যায়, ইতিমধ্যে বজনীয়ে এটি বিকট চিঞৰ মাৰে, চিঞৰত বৰুৱাই অলপ সঙ্কোচ বোধ কৰে]

প্ৰশান্ত বৰুৱা—বজনী কি হ'ল, ইমান চিঞৰিছা কিয় ?

[বজনী ইতিমধ্যে ভিতৰলৈ সোমাই আহে]

বজনী—বাবু, এটা মানুহ আহি বাবান্দাত থিয় হৈ আছে আৰু হঠাতে তাক দেখি মই চিঞৰ মাৰিছিলোঁ।

প্ৰশান্ত বৰুৱা—বজনী! তুমি কিন্তু ইমান ভয়তুৰ হ'লে নচলিব। মানুহক দেখি ভয় কৰে বুৰ্বক ক'বাবৰ! তোমালোকৰ অন্তৰত যে ইমান ভয় কেনেকৈ সোমাই থাকে, মই কল্পনাও কৰিব নোৱাৰোঁ। যোৱা, ভিতৰলৈ যোৱা।

অ' শুনা, (বজনী কিছুদূৰ গৈ আকোঁ উভতি আহে)

প্ৰশান্ত বৰুৱা—মানুহজন ক'লৈ গ'ল ?

বজনী—ক'ব নোৱাৰোঁ বাবু, এতিয়া বা ক'লৈ গ'ল ?

প্ৰশান্ত বৰুৱা—ক'ব নোৱাৰা নহয় যদি মানুহজন আহে তেনেহ'লে পোনে পোনে মোৰ ইয়ালৈ আহিবলৈ দিবা বুজিছা।

বজনী—ঠিক আছে বাবু—। (বজনী ভয়ে ভয়ে বাহিৰলৈ যায়)

[অলপ পিছত প্ৰদীপ কলিতা (হেমন্ত কলিতা) সোমাই আহে]

প্ৰদীপ কলিতা—হেৰি মিঃ বৰুৱা আছেন ?

প্ৰশান্ত—আহক, Sit down please. (কলিতা বহে)

প্ৰদীপ—আপুনি ?

প্ৰশান্ত—হয়, ময়ে বৰুৱা।

প্ৰদীপ—Good morning Mr. Barua.

প্ৰশান্ত—Good morning. কিন্তু মইতো আপোনাক

চিনি পোৱা নাই, আপুনি ???

প্ৰদীপ—চিনি পাব মিঃ বৰুৱা! লাহে লাহে চিনি পাব।

আপুনি আকোঁ নানা কায়ত ব্যস্ত থাকি ল'বাকালৰ কথাবোৰ পাহৰি পেলালে। সেইটো অৱশ্যে সকলোৰে হয়। কিন্তু ইমান সোনকালে পাহৰি পেলোৱাটো....., যাওক সেইবোৰ। আৰু কিছুদিন পিছত হয়তো মিঃ বৰুৱা আপুনি নিজকে পাহৰি পেলোৱাৰ—হাঁ...হাঁ...হাঁ। ল'বাকালত আপোনাৰ লগত একেলগে পঢ়াশুনা কৰা, খেল-ধেমালি কৰা আপোনাৰ প্ৰিয়বন্ধু প্ৰদীপ কলিতাক আপুনি ইমান সোনকালে পাহৰি গ'ল ?

প্ৰশান্ত—প্ৰদীপ কলিতা.....প্ৰ...দীপ (মনত পেলাবলৈ চেষ্টা কৰে)....Oh? My dear old friend Pradip Kalita.

বজনী, এইফালে আহা [বজনী খবৰবৰ্তকৈ সোমাই আহে]

বজনী—কিয় মাতিছে বাবু।

প্ৰশান্ত—তুকাপ চাহ লৈ আহিবা।

বজনী—ভাল বাবু। (গুচি যায়)

প্ৰশান্ত—ইমান দিনৰ মূৰত আজি আপোনাক লগ পাই মই নঠে আনন্দিত হৈছোঁ। মিঃ কলিতা!

প্ৰদীপ—আপোনাৰ বন্ধুৰ প্ৰতি এনে মৰম ভালপোৱা দেখি মই শলাগ লৈছোঁ আৰু এই বন্ধুৰ প্ৰতি যাতে চিৰদিনে এনে ভাব থাকে তাৰ কাৰণে মই ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছোঁ।

[এনেতে বজনী চাহ লৈ সোমাই আহে। বজনীয়ে দুয়োৰে সমুখত চাহ তুকাপ দিয়ে। দুয়ো চাহত হোপা মাৰে]

দুখনে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বজনী—(ভয়ে ভয়ে) বাবু, মোক কুৰিটামান টকা লাগিছিল বাবু.

প্রশান্ত—কিয় টকা লাগে ?

বজনী—বাবু, ঘৰত মাৰ খুব অসুখ বুলি চিঠি এখন দিছে বাবু, আৰু টকা লৈ যেনেতেনে ঘৰলৈ দাবলৈ কৈছে। টকাৰ অভাৱত চিকিৎসাই কৰিব পৰা নাই বাবু। মাৰ অসুখ বেছি হ'লেই নেকি ! চিঠিখন বহুদিন আগতেই দিছে, কিন্তু আজিহে পালোঁ। মোক কেইদিনমানৰ কাৰণে ছুটা দিয়ক বাবু, মোক ছুটা দিয়ক, নহ'লে মোৰ আয়ে বাবু...

[হুকুকাই কান্দে]

প্রশান্ত—এই বজনী ! তুমি আকৌ এইবোৰ কি কৰিছা ! মানুহৰে তো অসুখ হয়। অসুখ হৈছে চিকিৎসা কৰিলে ভাল হ'ব। সেই বুলি আৰু কান্দিব লাগেনে ?

[বৰুৱাই টকাকেইটা উলিয়াই দি]

—এয়া লোৱা টকা।

[বজনী আগবাঢ়ি আহি টকা লয়]

বজনী—বাবু, তেনেহ'লে মই আহোঁ এতিয়া।

প্রশান্ত—দেখিছেনে কলিতা ! এই মানুহবোৰৰ অন্তৰ-বোৰ ইমান কোমল, কিবা এটা টান কথাই অন্তৰত তৎক্ষণাৎ আঘাত কৰে। সিহঁতে কোনো হিংসাত্মক কাৰ্য্যত লিপ্ত হ'ব নোৱাৰে। দয়াৰেই সিহঁতৰ অন্তৰ পৰিপূৰ্ণ।

প্রদীপ—Yes, মিঃ বৰুৱা ! আপুনি ঠিকেই কৈছে। মোৰ হ'লে অন্তৰখন ইমান কোমল নহয় দেই।

[প্রশান্ত বৰুৱাই মিচিকিয়া হাঁহি মাৰে]

প্রদীপ—অ' পিছে কওকচোন—আপুনি আজিকালি কি কৰিছে মিঃ বৰুৱা ?

প্রশান্ত—মই এজন নিবনুৱা মিঃ কলিতা। মোৰ ল'ৰা-ছোৱালী, স্ত্ৰী আদিয়ে খাবলৈ নাপাই হুই-তিনিদিন অনাহাৰে থাকি মৃত্যুবৰণ কৰিছে। কিন্তু মই...মই

হুথনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

জীয়াই আহোঁ ধনী শ্ৰেণীটোক ভাৰতৰ বুকুৰপৰা নাশ কৰিবলৈ।

প্রদীপ—নাশ কৰিবলৈ....?

প্রশান্ত—হয়, নাশ কৰিবলৈ।

প্রদীপ—মিঃ বৰুৱা, জীৱনত ময়ো তাকেই কৰিম বুলি ভাবিছিলোঁ, কিন্তু নোৱাৰিলোঁ সেই কাৰ্য্যত লিপ্ত হ'বলৈ।

প্রশান্ত—বজনী ! (ভাব সলাই) অ' বজনী দেখোন নাই ! জীতেন ! অ' জীতেন, এইফালে আহ।

জীতেন—বাবু, (ভিতৰৰ পৰা মাত দিয়ে। তাৰ পিছত সোমাই আহে) কিয় মাতিছে বাবু ?

প্রশান্ত—যোৱাচোন মদৰ বটলটো লৈ আহ।

[জীতেন বটল লৈ সোমাই আহে আৰু হুটা গিলাচত হুভাগ কৰি দিয়ে। বৰুৱাই এগিলাচ লৈ কলিতাক এগিলাচ যাঁচে। কিন্তু কলিতাই গ্ৰহণ কৰিবলৈ অসম্মতি প্ৰকাশ কৰে। বৰুৱাই মদ পান কৰে]

জীতেন—বাবু, আপোনাক আজি এটা কথা স্মৃতি বুলি ভাবিছোঁ।

প্রশান্ত—কি কথা ?

জীতেন—(ভয়ে ভয়ে) বাবু...।

প্রশান্ত—কি কথা নোকোৱা কিয় ?

জীতেন—বাবু....। বা....বু....

[কিবা ক'ব খোজে, ওলাই নাহে]

প্রশান্ত—জীতেন, কি ক'ব লগা আছে সোনকালে কোৱা। কৈ যোৱা—কোনো ভয় নাই।

জীতেন—বাবু, আপুনি এই নিচা জিনিচটো ইমান বেছিকৈ খায় কিয় বাবু ?

প্রশান্ত—অ' কথা এইটোৱেই ! কিয় মদ পান কৰোঁ সেইটো অকল মই জানো। তুমি কি জানিবা জীতেন ! তুমি কি জানিবা।

জীতেন—বাবু ! আপুনি এইবোৰ বস্তু খায় কাৰণে মোৰ খুব ভয় লাগে।

প্রশান্ত—ভয় লাগে...। কিয় ?

জীতেন—এনেয়ে কিবা ভয় লাগে বাবু।

প্রশান্ত—কোনোবাই কিবা বস্তু খালে তাতনো ভয় কৰিবলগীয়া কিটো আছে ?

জীতেন—এইবোৰ বস্তু খাই মানুহবিলাকৰ যে বহুত খং উঠি থাকে বাবু।

প্রশান্ত—অ' I see. সেই কাৰণে তোমাৰ ভয় লাগে নহয় জানো ?

জীতেন—আক বাবু! চকু দুটা যে বঙা হৈ থাকে। সেই দুটা চকু দেখিলে মোৰ কিবা ভূত দেখা যেন লাগে বাবু।

প্রশান্ত—জীতেন! সেইবাবে তোমাৰ ভয় কৰিবলগীয়া কোনো কাৰণ নাই। যোৱা, এতিয়া ভিতৰলৈ যোৱা। [জীতেন গুচি যায়]।

প্রদীপ—মিঃ বৰুৱা। এইবিলাক মানুহৰ মনবোৰ ভয় ভাবেৰে আবৰা, নহয় জানো ?

প্রশান্ত—হয়। ইহঁতক পৰিস্থিতিয়ে ভয়তুৰ হ'বলৈ বাধ্য কৰিছে মিঃ কলিতা।

প্রদীপ—Yes, you are quite right Mr. Barua.

প্রশান্ত—মিঃ কলিতা! জীৱনত মই সকলো হেৰুৱালোঁ। এই হেৰোৱা বেদনাৰ যি দুখ সেই দুখ মোৰ নাইকিয়া কৰিব পাৰিছে একমাত্ৰ এই নিচাই (গিলাচটো দেখুৱাই)। ইয়াকে খাই মই আনন্দ পাওঁ মিঃ কলিতা! আনন্দ পাওঁ।

প্রদীপ—ঠিকেই কৰিছে মিঃ বৰুৱা। ঠিকেই কৰিছে। মানুহৰ জীৱনত আনন্দই হ'ল জীয়াই থকাৰ মূল প্ৰেৰণা।

প্রশান্ত—মই আজি সংসাবত অকলশৰীয়া হ'লেও আনন্দৰ ইন্দ্ৰজালত পৰি সকলো পাহৰি পেলাইছোঁ আৰু পাহৰি পেলাইছোঁ মই নিজকে।

প্রদীপ—তেনেহ'লে বৰুৱা! আপুনি নিশ্চয় সুখী নহয় নে ?

প্রশান্ত—Yes, মিঃ কলিতা! All right.

প্রদীপ—আমিহে মবিলোঁ। মিঃ বৰুৱা। এপাল ল'ৰা-ছোৱালীক পোহপাল ঠিকমতে দিব নোৱাৰোঁ; মোৰ বহুত চিন্তা হৈছে মিঃ বৰুৱা। ইহঁতক যে মই কেনেকৈ মানুহ কৰিম! মিছা হ'ল, সকলো মিছা হ'ল। জীৱনত একোৱেই নহ'ল। সুখৰ মুখ নেদেখিলোঁ। মিঃ বৰুৱা! সুখৰ মুখ নেদেখিলোঁ। এয়া মই মোৰ চকুৰ আগত কি দেখিবলৈ পাইছোঁ; ভোকত খাবলৈ নাপাই শুকাই-ক্ষীণাই যোৱা কেইজনমান মানুহৰ মুখমণ্ডল আৰু জ্বাজীৰ্ণ দেহ। সিহঁতে যেন হাহাকাৰ কৰি উঠিছে এমুঠি অন্নৰ কাৰণে। অন্ন লাগে, সিহঁতক অন্ন লাগে। এসময়ত হয়তো মোৰ ল'ৰা-ছোৱালীকেইটাক মহাজনে...নাই নাই সিহঁত নহয়। সিহঁতক মই তেনেকুৱা হ'বলৈ নিদিম। মই উপাৰ্জন কৰিম আৰু সিহঁতক মানুহ কৰিম! আজি মোৰ চকুৰ আগত আশাৰ বেঙনিয়ে দেখা দিছে। ময়ো বৰুৱাৰ পছাকে অৱলম্বন কৰিম। মই সংগ্ৰাম কৰিম ধনী শ্ৰেণীৰ বিৰুদ্ধে আৰু তাৰপৰা পোৱা উপাৰ্জনখিনি ভোকাভূৰ জনতাৰ মাজত ভগাই দিম।

প্রশান্ত—তেনেহ'লে মিঃ কলিতা, আপুনিও মোৰ নিচিনা এজন...।

প্রদীপ—মানে... ?

প্রশান্ত—মানে, আপুনি মোৰ নিচিনা এজন হত্যাকাৰী, ডকাইত হ'বলৈ বিচাৰে ?

প্রদীপ—(গভীৰ চিন্তা কৰি) হত্যাকাৰী ? ডকাইত ? What do you say Mr. Barua ?

প্রশান্ত—এবা, মিঃ বৰুৱা হ'ল এজন হত্যাকাৰী, ডকাইত। তেওঁৰ চকুৰ আগত মৰমৰ চিন লেশ-মাত্ৰও নাই আৰু সেই মিঃ বৰুৱাবৰ্ত্তমান আপোনাৰ সন্মুখত (নিজকে দেখুৱাই) হাঁ...হাঁ...হাঁ...।

প্রদীপ—আপুনি কি কৈছে মিঃ বৰুৱা ? এইবোৰ কি কৈছে, মই যে একোকে বুজিব পৰা নাই।

চুখনি মহাবিদ্যালয় আলোচনী

প্রশান্ত—বুজিব, লাহে লাহে সকলো বুজিব পাৰিব ;
এই বকুৱাৰ ভিতৰত থকা বহুস্তৰ কাহিনী ।

প্রদীপ—বহুস্তৰ কাহিনী ?

প্রশান্ত—এবা বহুস্তৰ কাহিনী হাঁ...হাঁ...হাঁ... ।

প্রদীপ—তাৰ মানে আপুনি মানুহ হত্যা কৰিলে... ?

প্রশান্ত—হত্যা...হাঁ...হাঁ...হাঁ... [প্রদীপ কলিতাই
বকুৱাৰ অনুমতি লৈ বাহিৰলৈ গৈ টেণবেকৰ্ডটো
লগাই দিয়ে] মই এইবোৰ কি ক'বলৈ ধৰিছোঁ, ভুল
কৰা নাই তো ! [এনেতে প্রদীপ কলিতা পুনৰ
সোমাই আহে]

প্রদীপ—নগৰৰ প্ৰখ্যাত ব্যৱসায়ী মিঃ চৌধুৰী জানো
আপোনাৰ হাততেই মৃত্যুবৰণ কৰিলে ?

প্রশান্ত—মিঃ চৌধুৰী মাত্ৰ ? কিমান মিঃ চৌধুৰী মোৰ
হাতৰ প্ৰচণ্ড আঘাতত লুটি খাই পৰি গ'ল তাৰ
জানো কিবা হিচাব আছে ?

প্রদীপ—তেনেহ'লে আপুনি নিশ্চয় এজন হত্যাকাৰী,
নহয় জানো ?

প্রশান্ত—Yes মিঃ কলিতা ! আপুনি ঠিকেই কৈছে ।

প্রদীপ—ইমানদিনে মই আপোনাক হত্যাকাৰী বুলি
বিখাস কৰা নাছিলোঁ, কিন্তু আজি... ।

প্রশান্ত—মানে আপুনি আজিহে জানিলে নহয় জানো ?

প্রদীপ—হয় । (হয় বুলি কোৱাৰ পিছতে কলিতা
বাহিৰলৈ ওলাই যায়)

প্রশান্ত—(কৈ কৈ বিপৰীত ফালে গৈ থাকে) মিঃ
কলিতা, তুমিও মোৰ হাতৰপৰা পলাই সাৰিব
নোৱাৰিবা । কিন্তু—নাই নাই, মই এইবোৰ কি
ভাবিছোঁ ! মিঃ কলিতাই মোৰ কোনোদিনে অন্য়
কৰা নাই, আৰু তেওঁতো কোনো ধনী ব্যৱসায়ীও
নহয় ; তেওঁ আজি মোৰ লগত বন্ধুত্বৰ বান্ধোনত
আবদ্ধ হৈ আছে । তেন্তে, নাই নাই, মিঃ কলিতাক
তেনে কৰিব নোৱাৰোঁ ।

[কলিতা সোমাই আহে]

স্বধৰ্মে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

প্রদীপ—মিঃ বকুৱা, আপুনি চৌধুৰীক হত্যা কৰি কিমান
টকা পালে ?

প্রশান্ত—কিমান টকা ? Why ?

প্রদীপ—নাই, মানে, সুধিছোঁহে আৰু ।

প্রশান্ত—তাৰ মানে আপোনাকো লাগে নেকি, মিঃ
কলিতা ? [মিচিকিয়াই হাঁহি]

প্রদীপ—নাই নাই, মোক একো নালাগে, মাত্ৰ
সুধিছোঁহে ।

প্রশান্ত—বহুত পাৰোঁ মিঃ কলিতা ।

প্রদীপ—আপোনাৰ এই হত্যাকাণ্ডৰ কথা পুলিচে জানো
ইমানদিনে গম পোৱা নাই ?

প্রশান্ত—পুলিচ—হাঁ...হাঁ...হাঁ পুলিচে জানো কিবা
কৰিব পাৰে ?

প্রদীপ—পুলিচে আপোনাক একো কৰিব নোৱাৰে ?
বাঃ কি সুন্দৰ কথা—আজি দেশখন তেনেই নষ্ট
হ'ল, কেৱল ভেটি আৰু ভেটি । চৰকাৰে অনৰ্থক
এই মানুহবোৰক নিযুক্তি দি খুৱাই-ধুৱাই ৰাখিছে ।
একো লাভ নাই, একো লাভ নাই... ।

প্রশান্ত—আপুনি কি কৈছে এইবোৰ ?

প্রদীপ—মানে মই এই পুলিচৰ কথা কৈছোঁ ।

প্রশান্ত—পুলিচৰ কথা ক'বলৈ আপুনি কোন ? তেওঁ-
লোকৰ যি ইচ্ছা তাকে কৰিব ।

প্রদীপ—মই কোন ? হাঁ...হাঁ...হাঁ... ।

প্রশান্ত—এয়া কিহৰ হাঁহি মিঃ কলিতা ?

প্রদীপ—নাই, একো নহয় মিঃ বকুৱা ।

প্রশান্ত—নহয় নহয়. এয়া কিবা গুপ্ত বহুস্তৰ হাঁহি মিঃ
কলিতা !

প্রদীপ—মিঃ বকুৱা ! আপুনি এইবোৰ কি ক'বলৈ
ধৰিছে ?

প্রশান্ত—কি ক'বলৈ ধৰিছোঁ ! সাবধান মিঃ কলিতা !
বকুৱাই কিন্তু তৎক্ষণাত বন্ধুত্বৰ বান্ধু ছিটি পেলাই
নিৰ্দ্ৰুৱ ৰূপ ধাৰণ কৰিব পাৰে ।

প্ৰদীপ—কলিতায়ো পাৰে মিঃ বৰুৱা !

প্ৰশান্ত—(খং ভাবেৰে) কলিতা !

প্ৰদীপ—(খং ভাবেৰে) বৰুৱা !

প্ৰশান্ত—কলিতা, দেখিছা এয়া কি [এইবুলি কৈ পিস্তল উলিয়াই লয়]

প্ৰদীপ—বৰুৱা, পিস্তল নমাই লোৱা। নহ'লে...

প্ৰশান্ত—নহ'লে ! নহ'লে কি কৰিবা ?

প্ৰদীপ—(পিস্তল উলিয়াই লয়) পুলিচ [কলিতাই পুলিচ বুলি কোৱাৰ লগে লগে বৰুৱাই আত্মহত্যা কৰিবলৈ বিচাৰে, কিন্তু কলিতাই সেই পিস্তলটো বৰুৱাৰপৰা কাঢ়ি লয়। ইতিমধ্যে পুলিচ সোমাই আহে আৰু বৰুৱাক হেঙকাফ লগায়]

প্ৰশান্ত— খঙত জ্বলিপকি) কলিতা !

প্ৰদীপ—আপোনাৰ বঙা চকুৱে এতিয়া আৰু একো কাম কৰিব নোৱাৰে মিঃ বৰুৱা।

প্ৰশান্ত—(আকৌ তীব্ৰ খঙেৰে) মিঃ কলিতা !

প্ৰদীপ—কলিতাক জানো আপুনি চিনি পোৱা নাছিল ?

প্ৰশান্ত—পাইছিলোঁ।

প্ৰদীপ—তেনেহ'লে কওকচোন মই কোন ?

প্ৰশান্ত—মোৰ বাল্যকালৰ বন্ধু প্ৰদীপ কলিতা।

প্ৰদীপ—প্ৰদীপ কলিতা হাঁ...হাঁ...হাঁ...।

প্ৰশান্ত—তেনেহ'লে আপুনি জানো প্ৰদীপ কলিতা নহয় ?

প্ৰদীপ—মই ? হাঁ...হাঁ...হাঁ...। মই কোন জানে ?

মই হ'লোঁ। প্ৰদীপ কলিতাৰ ভ্ৰাতৃ—চি-আই-ডি ইন্সপেক্টৰ হেমন্ত কলিতা (প্ৰদীপ কলিতা আৰু হেমন্ত কলিতা য'জা আছিল বাবে প্ৰশান্ত বৰুৱাই হেমন্ত কলিতাকে প্ৰদীপ কলিতা বুলি ভাবিছিল যিহেতু দেখাত দুয়ো একে আছিল।] আপুনি নিশ্চয় আচৰিত হৈছে নহয় জানো ? কোন পাকত সোমাই মই কি কৰিলোঁ। কি কৰিব মিঃ বৰুৱা চি-আই ডিৰ কৰ্তব্যই হ'ল এই ; Excuse me Mr. Barua. পুলিচ ! এওঁক লৈ যোৱা।

(লগত বৰুৱাক লৈ পুলিচ যাব খোজে। এনেতে জীতেন সোমাই আহে)

জীতেন—বাবু...বাবু। কি হ'ল বাবু ? ক'লৈ যায় বাবু ?

প্ৰশান্ত—জীতেন, তোমালোক দুয়ো মিলিজুলি থাকিবা, মই আহিলোঁ ইমানদিনে কৰি অহা পাপৰ প্ৰায়শ্চিত্ত কৰিবলৈ...প্ৰায়শ্চিত্ত কৰিবলৈ। (এইবুলি কৈ বৰুৱা আগত, পুলিচ তাৰ পিচত আৰু শেষত কলিতা যায়)

জীতেন—(কান্দি কান্দি বৰুৱা যোৱাৰ পিনে লক্ষ্য কৰি) উভতি আহক বাবু ! উভতি আহক। এই হতভগীয়াক এৰি ক'লৈ গ'ল বাবু ? মোৰ বিলৈ কি হ'ব বাবু ? বাবু বাবু। এই বুঢ়া হাড় ভাঙি থৈ নাযাব বাবু। [লগে লগে পট পৰে]

‘একাক্ষিকক এটা অঙ্কত পৰিসমাপ্ত হোৱা স্বপ্ৰায়তন নাট। যদিও ইয়াৰ কাহিনী বিস্তাৰৰ (exposion) ধৰাবন্ধা নিয়ম নাই, তথাপি চুটি গল্পৰ বিকাশৰীতিৰ দৰে ইয়াৰ বিস্তাৰ ৰীতিও সৌম্যবদ্ধ গণ্ডীত আবদ্ধ। অৱয়বৰ স্বপ্ৰায়তনে কথাবস্তবো সংক্ষীৰ্ণ পৰিধিলৈ ইঙ্গিত কৰে। এই কাৰণে ইয়াত জীৱনৰ ক্ৰমবদ্ধ ৰূপায়ণ বা প্ৰশস্ত পৰিধিৰ পৰিবৰ্তে একোটি দিশ, জীৱনৰ একোটি নিমেষ, একো-একোটি মহৎপূৰ্ণ ঘটনা, এক বিশেষ পৰিস্থিতি, কোনো উদ্দীপ্ত ক্ষণ বা চৰিত্ৰৰ একোটি ৰূপৰ অভিভাৱিত ইয়াত পোৱা যায়। নাট্যকাৰে জীৱনৰ খণ্ডিত টুকুৰা (slice of life) বটলি আনি ৰূপদক্ষ শিল্পীৰ দৰে ৰূপ দিয়ে। চুটি গল্প যেনেকৈ উপভাসৰ ক্ষুদ্ৰ সংস্কৰণ নহয়, তেনেকৈ একাক্ষিককও দীৰ্ঘাবয়ব নাটৰ চমু সংস্কৰণ নহয়।’

ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা

ঃ মুহূৰ্ত্ত ঃ

—এম ছাবেদ আলী
প্ৰথম বাৰ্ষিক,
প্ৰাক্-বিশ্ববিদ্যালয়

স্থিৰ নেত্ৰে চাই আছিল

তোমাৰ অতনু মনটোৱে

যেন মোৰ ভিতৰৰ এখন এক্সবে' ছবিহে ল'ব !

এই হেমন্তৰ বিষলিটো বুকুত লৈ মই কিয়

বহি আছোঁ,

সুমধিৰাবোৰ সৰি সৰি গ'ল

মই মাথোন কাঁইটলৈ কিয় চাই আছোঁ,

সোণগুটিবোৰ গিৰিহঁতে টুকি টুকি নিলে

এয়া মাৰ্ণে' মুকলি পথাৰ ।

সোণালী নবানি,

কেঁচা ঘাঁহ হ'লে নাই

এইবোৰ জানো এক্সবে'ত উঠে !

ছেতাৰৰ এটা টং শব্দত ওলমি থকা মুহূৰ্ত্তক

তোমাৰ গুঁঠ বোলোৱা বোলেবে

বদ্বিহে সোণালী কৰি বন কৰাব পাৰা

কিন্তু মুহূৰ্ত্তবোৰতো—

বুঢ়ী আইতাৰ ভগা জপাটোত ভৰাই ৰ'ব নোৱাৰি,

সিহঁত আলহী যেতিয়া যাবগৈয়ে ।

তুমি দেখোন এতিয়াও যোৱা নাই !

পিয়াহ লাগিছে,

সুকাই যোৱাৰ আগতে

নিজৰাটোৰপৰা এচলু পানী তুলি আনো ।

দুখনে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

তোমালৈ

শ্ৰীযোগেশ কলিতা

প্ৰথম বাৰ্ষিক, বি-এ

এয়া তোমালৈ—

পুৰ্ণি নিশা নিয়ৰৰ মাজত

গোপনে বহি ভাবি থাকোঁতে

ভাগৰি পৰিলোঁ আজি শোকত ।

আহতজুপিৰ মাজেদি মোলৈ

ব'দালিয়ে যাঁচিলে বেঙণি

স্মৃতিৰ পটত ভাহিলে তোমালৈ

মিচিকিয়া হাঁহিৰ লাজুকী চাৰনি ।

ফাগুনৰ বতাহে কঢ়িয়ায় মোৰ

গোপন হৃদয়ৰ জোনালীৰ মৰম

ব'হাগী বিহত যাচে স্কুলাম গামোছা

নকৰে যে অকণো তাই পলম ।

অতীত মিঠা কথাৰ আমেজ লগুতে

ব'দালি কেতিয়াবাই গ'ল আঁতৰি

পখিলাৰ দৰে উৰি গই আকাশত

নেদেখা হ'ল মোৰ মৰম পাহৰি ।

চেনেহৰ সোণজনী এয়া তোমালৈ

মাগিছা মৰমেৰে এটি শেষ অনুৰোধ—

নকৰিবা কেতিয়াও তুমি বেজাৰত

মোৰ কাৰ্যত অকণো গতিবোধ ।

‘কেঁহোকলি’ৰ বতাহী ঃ চমু আলোচনা

—জয়ন্ত কুমাৰ নাথ
প্ৰথম বাৰ্ষিক,
প্ৰাক্ বিশ্ববিদ্যালয়।

গল্পকাৰ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ ‘কেঁহোকলি’ গল্পত প্ৰকাশিত হোৱা নাবী চৰিত্ৰসমূহৰ ভিতৰত বতাহী এক অনুপম চৰিত্ৰ। কেঁহোকলি সদাগৰৰ একমাত্ৰ ছোৱালী বতাহী। বতাহী মাক-বাপেকৰ আলাসৰ লাড়ু। বতাহীয়ে খেল খেমালি কৰে, ঘৰৰ হাঁহ-পাৰ, ছাগলীৰ যত্ন লয়, ভাত বান্ধে। মুঠতে, সকলো ধৰণৰ গৰুৱা কাম-বনত বতাহী পাৰ্কেত। বতাহীৰ একমাত্ৰ লগৰীয়া লোকাপাৰ এটি। লোকাপাৰটি যেন তাইৰ দেহ-লাওহে। কেঁহোকলি আৰু কুটুৰুবীৰ আদৰৰ ছোৱালী বতাহী কৈশোৰৰ ডেওনা পাৰ হৈ গাভৰু হৈছিল। একমাত্ৰ জীয়েক বতাহীক ‘ওচৰ চুবুৰীয়া হুষ্ট-পুষ্ট-বলিষ্ঠ ডেকা’ বগাইৰ লগত বিয়া দিবলৈ ইচ্ছা কৰিছিল। বতাহী-বগাইৰ মাজত মিল-প্ৰীতি আছে। কিন্তু সোতৰ বছৰীয়া বতাহীয়ে কোনো নিয়মৰ মাজত নিজক আৱদ্ধ কৰিব নিবিচাৰে। গল্পকাৰৰ মতে, ‘বতাহী মুকলি বতাহৰ এটা বা।’

এবাৰ কেঁহোকলি সদাগৰ বণিজলৈ ওলাল। সাতখন নাওত হাঁহ-পাৰ, ছাগলী বোজাই দি গড়গাঁৱৰ পৰা দিখোয়েদি বংপুৰলৈ ওলাল। বতাহীও বাপেকৰ

লগত বণিজলৈ ওলাল। ভাতকেইটা বান্ধি দিয়াত সহায় কৰিব পাৰিব বুলি ভাবিয়েই কেঁহোকলিয়ে বতাহীক লগত ল’লে। বতাহী আনন্দ মনেৰে গ’ল। তাই লগত ল’লে তাইৰ আদৰৰ লোকাপাৰটো।

সদাগৰৰ নাও গৈ বংপুৰ পাওঁ পাওঁ হৈছে। বাটতে নাও বখাই ভাত-পানীৰ ব্যৱস্থা কৰা হ’ল। পাবত সঁজা তম্বুৰ তলত বতাহীয়ে ভাত বান্ধিবলৈ ল’লে। ভাত নমাবৰ হ’ল। এনেতে কোনোবাই বতাহীক জনালে যে তাইৰ লোকাপাৰটি উৰি গৈ ওচৰৰ পলাশ গছ এজোপাত পৰিছে। য’ৰে ভাত ভ’তে এৰি বতাহী গছজোপাৰ তললৈ গৈ ‘লোকাই’, ‘লোকাই’ বুলি মাটিবলৈ ধৰিলে। অদৃষ্টৰ কি পৰিহাস! যিজনী বতাহীৰ সাধাৰণ ইচ্ছিত পালেই পাবটি উৰি আহি তাইৰ গাত উৰুৰি খাই পৰে সেইজনী বহাতীৰ মাতলৈ লোকাই সেইদিনা অৱহেলা কৰিলে। সি উৰি গৈ অইন এজোপা গছত পৰিল। বতাহী দৌৰি গৈ গছজোপাৰ তলত বৈ লোকাইক মাতেহে মাতে। হঠাৎ বতাহী ‘আই ঔ’ বুলি মাটিত পৰি গ’ল। নাৱৰীয়াহঁতে অচেতন অৱস্থাতে বতাহীক নাওলৈ লৈ গ’ল। বতাহী

দুখনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

পৰা ঠাইখনলৈ গৈ তাত মাটি ফেটি সাপ এটা গাঁতত বৈ থকা দেখি বতাহীৰ অচেতনৰ কাৰণ বুজিবলৈ বাকী নবল। সাপে খুটিওৱা বতাহীক ভাল কৰিবলৈ বহুতো জৰা-সুকা কৰা হ'ল। কিন্তু বতাহী আৰু ভাল নহ'ল।

এইদৰেই বতাহীৰ জীৱনৰ পৰিসমাপ্তি ঘটিলেও কেঁহোকলি' গল্পটিৰ ঘটনা বিহাসত বতাহীৰ প্ৰভাৱৰ পৰিসমাপ্তি নঘটিল। বতাহীক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই যেন গল্পটিৰ পিছৰ ছোৱা পৰিবৰ্ত্তিত গতিত আগবাঢ়ি গৈছে। বিশ্বৰ শ্ৰেষ্ঠ নাট্যকাৰ চেঞ্জপীয়াৰৰ 'জুলিয়াচ চিছাৰ' নাটকত চিছাৰৰ মৃত্যু আগ খণ্ডত ঘটিলেও বাকী নাটকীয় কাহিনী চিছাৰক লৈয়ে আগবাঢ়ি যোৱাৰ দৰে কেঁহোকলি গল্পটিৰ বতাহীও তেনে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে। সেইফালৰ পৰা বিচাৰ কৰিব গ'লে বতাহীকেই গল্পটিৰ প্ৰধান নায়িকা হিচাপে অভিহিত কৰিব পাৰি। বতাহীয়ে কেঁহোকলি সদাগৰৰ সোণৰ সংসাৰৰ পৰা সোণগুটি উকুৱাই নি নিৰাশা, নিৰুৎসাহৰ বা-মাবলীৰহে সৃষ্টি কৰিলে। বতাহী অবিহনে জীৱন আৰু সংসাৰৰ প্ৰতি সদাগৰৰ প্ৰবল বিৰাগ-বিতৃষ্ণাৰ লক্ষণহে দেখা গ'ল। সাতখন নাওৰ হাঁহ, পাব, ছাগলী ওচৰৰ মানুহ মাতি আনি ভগাই দিলে। শেষত নাওকেইখনত বালি ভৰাই নদীৰ ঘূলিত বুৰাই সদাগৰ ঘৰমুৱা হ'ল। ঘৰলৈ আহি সদাগৰে লোকাপাৰটি বগাইক গটাই দিলে।

প্ৰেমিক-প্ৰেমিকাৰ ক্ষেত্ৰত ইজনে সিজনক দিয়া কোনো পুৰস্কাৰ নাইবা চিন স্মৃতিয়ে অতি আদৰৰ, অতি মৰমৰ। দুহুস্তৰ হাতৰ আঙুঠিটো শকুন্তলাৰ মনত কিমান যে মূল্যবান! নোপোৱাৰ বেদনাক বুকুত সাৱটি লৈ বগাই বিদায় ললে।

মুঠতে, কেঁহোকলি, কুটকুৰী আৰু বগাই—তিনিও জনৰে মৃত্যুৰ মূলতে বতাহী। অৱশ্যে, কেঁহোকলি আৰু কুটকুৰীৰ মৃত্যু সন্তানৰ প্ৰতি থকা প্ৰবল প্ৰীতি দুখনে মহাবিগালয় আলোচনী

আৰু বগাইৰ মৃত্যু প্ৰেয়সীৰ প্ৰতি থকা গভীৰ অনুৰাগ। এইখিনিতে প্ৰশ্ন উদয় হয়, বতাহী জানো বগাইৰ প্ৰকৃত প্ৰেমিকা হয়? বগাই যি দৃষ্টিৰে বতাহীক ধাৰণা কৰি বতাহীৰ মূৰ্ত্তি হৃদয়ত প্ৰতিষ্ঠা কৰি দিখোৰ বুকুত আত্ম সমৰ্পনৰ জৰিয়তে নিৰ্মল প্ৰেমৰ অমৰ চানেকি ৰাখিলে বতাহীয়ে জানো সেই দৃষ্টিৰে প্ৰেমৰ সঁহাৰি দিছিল? হয়তো দিছিল। হয়তো দিয়া নাছিল। ইও যেন এক সঁথৰ। এনে সঁথৰ আৰু বহুস্তৰ আঁৰত লুকাই থকা বাবেই বতাহী চৰিত্ৰৰ গুৰুত্ব বাঢ়িছে।

গল্পটিৰ ভিতৰত বতাহীৰ চৰিত্ৰ সম্বন্ধে গল্পকাৰে অভিমত দিছে এনে ধৰণে—“বতাহী ছোৱালীজনী জানিবা এটা সঁথৰ। এই সঁথৰ ভাঙিবৰ কাৰো সাধ্য নাই। অথচ তাই সকলোৰে মৰমৰ পাত্ৰী। বতাহী মুকলি আকাশৰ এটা বা', বতাহ সকলোৰে আদৰৰ ধন, প্ৰাণৰ বস্তু; কিন্তু কাৰো হাতত বতাহ বন্দী নহয়। সি আত্মাৰাম, নিজানন্দতে সুখী। বতাহী তেনেকুৱা বতাহেই।”

বতাহী গল্পকাৰ বেজবৰুৱাৰ অন্তৰ সাধাৰণ, অতুল-নীয় ন'ৰী চৰিত্ৰ। বতাহীৰ গাত লেখকৰ জীৱন-দৰ্শন প্ৰতিফলিত হৈছে। আনহাতে, বেজবৰুৱা ৰোমাণ্টিক যুগৰ সাহিত্যিক। ৰোমাণ্টিক যুগৰ সাহিত্যত প্ৰকৃতি-প্ৰীতি বাককৈয়ে মন-কৰিবলগীয়া। বেজবৰুৱাৰ গল্পটিতো প্ৰকৃতি-প্ৰীতি নিদৰ্শন আছে। বেজবৰুৱাৰ ঘৰচীয়া জীৱ-জন্তুৰ প্ৰতি অফুৰন্ত মৰম স্নেহ আছিল। সেয়ে লোকাপাৰটিক উল্লেখ কৰিয়ে এৰা নাই মনোৰম স্থানত উপস্থাপন কৰি মানৱ সমাজৰ লগত থকা সম্বন্ধৰ কথা ইঙ্গিত দিছে। লোকাপাৰটিৰ লগত বতাহীৰ মধুৰ সম্পৰ্কই ইয়াৰ সত্যতা নিৰূপন কৰে।

বাস্তৱধৰ্মী চুটি গল্পই পঢ়ুৱৈৰ মানসত অতি সহজতে প্ৰবেশ কৰে। বতাহীক আমি বাস্তৱধৰ্মী চৰিত্ৰ বুলি

ক'ব পাবোনে? বেজবকুৱাৰ বতাহীক জানো আমি
আমাৰ সমাজত বিচাৰি উলিয়াব পাৰিম? ওপৰোল্ড
ভূয়েটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত আমি মাথোঁ ইয়াকেই কওঁ,—
যেনেদৰে ডালিমী (জয়মতী নাটকৰ চৰিত্ৰ)—ডালিমী-
য়েই, অইন নহয়; সেইদৰে বতাহীও বতাহীয়েই
মাথোন। ডালিমী নাটকীয় চৰিত্ৰ বাবে নাট্যকাৰে

ডালিমীক সফলভাৱে দেখুৱাত কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিছে।
কিন্তু বতাহীক চুটি গল্পৰ চৰিত্ৰ হিচাপে সীমিত পৰি-
সৰৰ মাজত দেখুৱাবলগীয়া হোৱাত অসুবিধাৰ সন্মুখীন
হোৱাতো স্বীকাৰ্য। তথাপিহে, কেঁহোকলি গল্পৰ
নাৰী চৰিত্ৰসমূহৰ ভিতৰত বতাহী চৰিত্ৰ আদৰ্শীয়
আৰু প্ৰশংসনীয় চৰিত্ৰ হিচাপে অৱগত হৈছে।

“যদি আমাৰ সাহিত্যিক দলে অসমীয়া সমাজৰ দুঃখ, অভাৱ আৰু
আশাৰ কথা নাট, উপন্যাস আদিত আৱিকৃতভাৱে অংকিত কৰি দেখুৱাবলৈ
সমৰ্থ হয়, যদি তেওঁলোকে আমাৰ গাঁৱলীয়া জীৱন, কৃষক জীৱন আৰু
দৰিদ্ৰ জীৱনৰ চিত্ৰ ফটুফটীয়াকৈ দেখুৱাব পাৰে, তেনেহলে স্বাধীন চিন্তা
আৰু আত্মকেন্দ্ৰতাৰ বাট মুকলি হ'ব, সমাজ আৰু সাহিত্য উভয়ে উন্নতিৰ পথ
ধৰিব।”

—কালিৰাগ মেধি

বাহিৰিখা

মিচ পুণ্য ৰায়
প্ৰথম বাৰ্ষিক, বি, এ

দুস্তিৰ লহবে লহবে কিহৰ শিহৰণ
নিৰ্লিপ্ত বেদনাৰ গভীৰ গহ্বৰ,
উত্তেজিত দানৱৰ লোলুপ চৃষ্টি
কালিমা সনা বেছইনৰ সোণালী যৌৱন ।
বিগত জীৱনৰ অগ্নিস্কুলিঙ্গই—
পুৰি নিঃশেষ কৰে বাহিৰৰ টান বৰ্ম
এক নাম নজন; ফুলৰ পাপৰিত
এমুঠি কেঁচা তেজৰ গোক্ৰ ।
ছলনাময়ী নিশাৰ বোমাফিত নৃত্য
প্ৰহৰে-প্ৰহৰে যোগায় সংঘমবিহীন আত্মাক
বহুস্তৰ আবে আবে শক্তিশালী
প্ৰবাল প্ৰাচীৰ গাঁথে ।

প্ৰতি শিৰায় শিৰায় বয় বিষাক্ত বিষ ধাৰা
বন্ধে বন্ধে আঁকে বক্তচাপৰ বলয়,
অন্তৰ্নিহিত লাভাৰ উদ্দিগবণত,
জালামুখীৰ গৰ্ভ চিৰ কম্পিত ।
জীৱন দিনপঞ্জীৰ প্ৰতিথিলাত
নগ্ন হাতৰ পৰশ মূৰ্ত্তমান
অক্ষিত দিন-ৰাতি মুহূৰ্ত্তবোৰ—
আৱৃত এক শিখা লেলিহানৰ জাল ।
প্ৰলুক কঙ্কালৰ বিকৃত অট্টহাঁহি
মুৰ্মূৰ্জনৰ অন্তৰ্ভেদী অহা হমনিয়াহ
অন্তঃস্বা নাৰীৰ প্ৰসূতি বেদনা
চকুলোত নিহিত আশাৰ সঞ্চাৰ ।*

But welcome fortitude, and patient cheer,
And frequent sights of what is to be borne !
Such sights, or worse, as are before me here,—
Not without hope we suffer and we mourn.

(Elegiac Stanzas)

মুগ্ধ বেদনা

—নিচিত্ত কুমাৰ দাস
দ্বিতীয় বাৰ্ষিক,
প্ৰাক্ বিশ্ববিদ্যালয়।

হোটেলখন দেখাৰ লগে লগে ইমান সময়ে পাহৰি থকা ভোকটোৰ কথা মনত পৰাত সি এথোজো আগবাঢ়িব নোৱাৰা হ'ল। বহু সময় ধৰি চেপা খাই থকা পেটৰ এই ভোকটোৱে হঠাতে তীব্ৰ আকাৰ ধাৰণ কৰি তাক যেন নিঃশেষ কৰি পেলাব খুজিলে। তাৰ মনত পৰিল যে বাতি পুৱাই শুকান ৰুটি এটুকুৰাৰ লগত খোৱা ফিকাচাহ কাপৰ বাহিৰে দ্বিতীয়বাৰ আৰু একো খোৱা নাই। তাৰ মূৰটো আচল্লাব ধৰিলে। জেপখনত হাত দি গ'ম পালে যে ভনীয়েকে দিয়া টকাটো মাত্ৰ আছে। কিন্তু টকাটো খৰচ কৰিবলৈ তাৰ অলপ সংকোচ হ'ল। তথাপি পেটৰ কেচু-কুমতিবোৰ উৎপাত বন্ধ কৰিবলৈ কিবা এটা কৰিব লাগিব।

কেতিয়া আহি হোটেলৰ এচুকত বহি পৰিল সি গমেই নেপালে। হোটেলৰ 'বয়'টোৱে এগিলাচ পানী আনি তাৰ সন্মুখত ধৈ খাবলৈ কি দিব জ্বিলিলে। 'বয়'টোৱে অনৰ্গল কিছুমান বস্তৰ নাম কৈ গ'ল। সি ক্ষন্তেক সময় কিবা কিবি ভাবিলে। 'বয়'টোৱে পুনৰবাৰ সোধাত সি তেতিয়া কচুৰি এটাকে দিব

দিলে। বৰ্ত্তমান তাৰ জীৱন দৰ্শনৰ বহুতো পৰিবৰ্ত্তন হৈছে। সি ভাবে এই পৃথিৱীত পেটৰ এই ভোক নিবাৰণৰ প্ৰচেষ্টাও যেন বেলেগ। বেলেগ কিছুমানৰ বাবে প্ৰয়োজন হয়—মাংস পৰোষ্ঠাৰ আৰু কিছুমানৰ বাবে মাত্ৰ এডোখৰ শুকান ৰুটি হ'লেই হয়। সৰ্ব-সৰ্বীয়া কৈ ডজা গৰম কচুৰীটোত কামোৰ মৰাৰ লগে লগে ৰুগ বাপেকৰ দেহটো যেন তাৰ চকুৰ আগত প্ৰতিফলিত হ'ব ধৰিলে। ঘৰখনৰ প্ৰতিজন মানুহৰ ছবি তাৰ হৃৎকৃত ভাঁহি উঠিব ধৰিলে। কিমান আশাবে যে বাপেকে তাক উচ্চ শিক্ষা দিয়ালে। ঘৰৰ ডাঙৰ ল'ৰা। এদিন নিশ্চয় মানুহ হ'ব। সিহঁতৰ মনবোৰ আনন্দত নাচি উঠিছিল। এটি চাকৰিৰে আঠোটাকৈ প্ৰাণীৰ কোনোমতে ঘৰখন চলাই তাক পঢ়ুৱালে। বি, এছ-ছি ২য় বাৰ্ষিকৰ ঘৰ পিচতখনৰ অৱস্থা আৰু বেয়া হ'ল। তথাপিও বাপেকে তাক পঢ়া শুণাত বাধা নিদিলে।

সেই সময়ত তাৰ ভনীয়েক ২য় বিভাগত প্ৰবেশিকা পৰীক্ষা পাছ কৰা সত্ত্বেও কলেজত পঢ়াৰ আশা ত্যাগ কৰিলে। কেতিয়াবা সি তাইক কলেজত পঢ়াৰ কথা জ্বিলিলে তাই মাথোঁ হাঁহি হাঁহি কয়,—“দাদা, আগতে আপুনি এম, এছ-ছি-টো পাছ কৰি প্ৰফেচাৰ হওঁক তাৰ পিচত মই কলেজত পঢ়িম। এইদৰে নানা যুক্তি প্ৰদৰ্শন কৰি নিজৰ পক্ষ সমৰ্থন কৰি মাথোঁ তাই জাঁতৰি যায়। সি বুজি পায় এইবোৰ তাইৰ মুখৰহে কথা। তাৰ চকু হুটা সেমেকি উঠে। লেখা-চোকা ছোৱালী হৈয়ো কলেজত পঢ়িব নোৱাৰিলে। সকৰে পৰা বিশ্বাস কৰি অহা ভগৱানৰ ওপৰত বিশ্বাস হেৰাই

জ্বনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

যায়। ভগৱানৰ সৃষ্টিত সকলোবোৰ মানুহ একেই। কিন্তু জীৱনৰ গতি বেলেগ বেলেগ। কিছুমানে আছে বচাৰ দৰে আৰু কিছুমানে আছে মাত্ৰ জীৱন লৈ। সিদিনা সি দৃঢ় সঙ্কল্প কৰিছিল যে, এম, এছ-ছি পাছ কৰিলেই কিবা এটি চাকৰি কৰি পৰিয়ালটোৰ সকলো দুখ মোচন কৰিব। লেখা, দীপ, মুহুল, বাবুল ইত্যক উপযুক্ত শিক্ষা দিব। মাক-বাপেকৰ চিন্তাক্লিষ্ট মুখত হাঁহি বিৰিঙাব। সি নিশ্চিত আছিল যে অন্ততঃ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় ডিগ্ৰীটোৱে তাৰ জীৱনলৈ বহুতো পৰিবৰ্তন আনিব। কিন্তু এতিয়া তাৰ এই ডিগ্ৰীটোৰ প্ৰতি মোহ নাইকিয়া হৈ আহিছে। এটা এটাকৈ তিনিটা বছৰ পাৰ হ'ল। তথাপি তাৰ বাবে এটা সামান্য চাকৰিও যোগাৰ নহ'ল। সি প্ৰথমবাৰৰ বাবে উপলব্ধি কৰিলে, বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ডিগ্ৰী ল'ব পাৰিলেও জীৱনৰ প্ৰকৃত ডিগ্ৰী লোৱাতো বৰ টান। 'ভ্ৰিয়'লজী'ত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ ২য় স্থান লাভ কৰি এম, এছ-চি পাছ কৰাত তাৰ যেন বহুত ক্ষতি হ'ল। ডিগ্ৰীটোৱে যেন তাক উপলুঙা কৰিছে।

অৱশ্যে সি হাত সাৱটি বহি থকা নাই। বহু দিন চাকৰিৰ বাবে ইফালে সিফালে ঘূৰি ফুৰিছে। বহুতো ছদ্মবেশী ভদ্ৰলোকৰ ৰূপা পাৰ্শ্বী হৈ স্ব-সজ্জিত 'দ্ৰয়িং কম'ৰ স্ব-কোমল 'ছোফা'ত বহি আহিছে। কিন্তু আজিৰ যুগত 'দ্ৰয়িং কম'ত বহি 'ইণ্টাৰভিউ' দিবলৈ হলে টকাৰ প্ৰয়োজন। তাত প্ৰয়োজন নহয় নামৰ শেষত থকা ডিগ্ৰীৰ। গতিকে সবস্বতী দেৱীক পূজিলেই নহ'ব। লক্ষী দেৱীকো পূজিব লাগিব; নহলে সকলো মিছা। চাকৰিৰ নামত ইণ্টাৰভিউ 'কল লেটা'ৰখনহে আহে। কিন্তু নিয়োগ পত্ৰ হলে নাই। আচলতে ইণ্টাৰভিউৰ এই ভেকোভাওনাৰ ভাববীয়া হোৱা, সহজ নহয়। বেকত মানুহ থাকিলে আৰু একো কথা নাই। 'বেডিম্বেদ' চাকৰি। যিসকলে নিজৰ 'বেক পকেট'—গৰম কৰি ৰাখি প্ৰয়োজন অনুসাৰে

দুখনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

'বেক পকেট' গৰম কৰিব পাৰে তেৱেহে— প্ৰকৃত মানুহ। তাৰ খং উঠি যায় এই মুখা পিন্ধা ভদ্ৰলোক সকলৰ ওপৰত। আজি যদি তাৰ বাপেকৰ কিছুমান কল টকা থাকিলেহেঁতেন তেনেহলে সি চাকৰিৰ বাবে টলো টলো কৰি ঘূৰিব নেলাগিলেহেঁতেন। ঘৰলৈ ভাল ভাল চাকৰিৰ লগতে একো একো গৰাকী 'ভেনাচ' আহিলেহেঁতেন। একে দোহাই টোকা পৰি যোৱা চাহ কাপ খাই পইচখিনি দি বিষয় মনেৰে ওলাই আহিল। চিগাৰেট এডাল জ্বলাই আগবাঢ়িল। ঘৰত চাগৈ ভাবি আছে তাৰ আজি ইণ্টাৰভিউ নিশ্চয় ভাল হ'ব। অন্ততঃ এটা চাকৰিৰ জন্ম হ'ব। এসাজ ভালকৈ খাবলৈ পাৰ। কিন্তু সিহঁততো নেজানে যে একেটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ একেটাই। ইণ্টাৰভিউ শব্দটোৰ বানান কৰিব নোৱাৰা গজ মূৰ্খ কেইটা হৈছে গৰ্বনিং বাডৰ মেম্বাৰ। যা টা প্ৰশ্ন সুধিব। কাম নাই। সি হ'ল ভূতত্ব মানুহ। তাক সুধিব, ভাৰতৰ খাগু সমস্তা দূৰ কৰিবলৈ কি ব্যৱস্থা হাতত লোৱা উচিত? উত্তৰ সিহঁতৰ জয়চোল পেট কেইটাই। সিহঁতেই দেখোন ধান-চাউল চোৰাং কৰি কলা টকা ঘটে। সেই অমৰা গুটিয়া যত্নাথ ফুকন। সি মেল মিটিঙত টোল পেতটো মোহাৰি মোহাৰি বক্তৃতাৰ ফুলজাৰি মাৰিব। নতুন সমাজবাদ গঢ়াৰ কথা কয়। বুনিয়াদ গঢ়ি তুলিব লাগে। শিক্ষিত নিবহুৱাসকলক উপযুক্ত কামত নিয়োগ কৰাৰ কথা কয়। পাঁচ টকাৰ বিনিময়ত নিজৰ ব্যক্তিগত বিক্ৰি কৰিব পৰা এই বান্দৰ মথাৰ অভিধানত নোপোৱা শব্দৰ ভড়াল দেখি তাৰ হাঁহি উঠি যায়। সিহঁতে যেন প্ৰকাণ্ড অক্টোপাচৰ দৰে এই দেশখন মেৰিয়াই ধৰিছে। ক'লা বেপাৰীৰ টকাৰে নিৰ্বাচনত জিকি নেতা হৈছে। চাকৰি এটা ওলালেই নিয়োগ কৰিব সিহঁতৰ আঙহি-বঙহিবোৰক। তাৰ বাপেকৰ সেই আদৰ্শবোৰৰ কথা ভাবিলে খং উঠি যায়। আদৰ্শই জানো পেটৰ ভাত দিছে? পিন্ধিবলৈ কাপোৰ

দিছে? স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ত পঢ়া এৰি জপিয়াই পৰিল আন্দোলনত। ভাবিছিল, দেশ স্বাধীন হলেই শোষণকাৰীত্বৰ পৰা বক্ষা পাব। দেশ স্বাধীন হ'ল। প্ৰকৃত আন্দোলনকাৰীৰ নাম ক'ৰবাত পোত খাই ব'ল। আন এচামে আন্দোলনকাৰী বুলি পৰিচয় দিলে। যি দলে সময়ৰ লগে লগে নিজৰ মতো সলনি কৰিব পাৰে। তাৰ হুখ লাগিল। মাক জনালৈ। আন দিনাৰ দৰে আজিও বাতি পুৱাই গা ধুই গোসাঁই খাপনাত এগছি চাকি জলাই গোসাঁই পূজা কৰিছে। যাতে সি চাকৰিটো পায়। কিন্তু মাকহঁতে নেজানে যে তুলসী, বেলপাত, ফুলেৰে মাটিৰ মূৰ্ত্তিক

পূজা কৰিলেই আজিৰ সমাজত নিজৰ মনস্তাম পূৰ্ণ নহয়। পূজা কৰিব লাগিব—সেই পেটুৱা গণেশ বাবা সদৃশ নপতা ফুকনহঁতক। তাত ফুল নেলাগে; লাগে কেইখন মান শ টকীয়া নোট। পূজাৰ বেদি হ'ব লাগিব সিহঁতৰ 'দ্ৰয়িং কম' নতুবা কোনোবা নিৰ্জন গোপন কক্ষ।

সি যিমনে আগবাঢ়িব ধৰিলে সিমনে তাৰ বেছিকৈ ভয় লাগিল। লেখা, দীপাহঁতৰ আশাভঙ্গৰ তীব্ৰতাই যেন তাক চাৰিওফালৰ পৰা চেপি আনিছে। সি আজি নিঃসহায়। নপতা ফুকনহঁতে শঠতা, প্ৰবঞ্চনাৰে তাক কৰিব, পস্কু কৰি পেলাইছে।

...“সকলো গল্পতে চৰিত্ৰ স্পষ্ট হৈ নুঠাৰ কাৰণ ছুটা। প্ৰধান কাৰণ হ'ল যি সমাজৰপৰা চৰিত্ৰ বাচি লোৱা হয় সেই সমাজৰ লগত লেখকৰ সম্বন্ধ ঘনিষ্ঠ হয়। দ্বিতীয় কাৰণ, চৰিত্ৰ বিশ্বাসযোগ্য কৰাৰ বাবে লেখকৰ যি ধৈৰ্য আৰু অন্তৰ্দৃষ্টি লাগে তাৰ অভাৱ।”...

—আধুনিক গল্প সাহিত্য

কক্ষচ্যুত

ক্ষীৰাজুদ্দিন আহমেদ

প্ৰথম বাৰ্ষিক বি-এ

হঠাৎ ফৰকাল আকাশত কেইচপৰামান মেঘ লগ লাগিছিল। মাজে মাজে বিজুলীয়ে চিকমিক কৰিছিল। ফিৰফিৰিয়া বতাহৰ প্ৰকোপত ওচৰৰ নাগেশ্বৰ জোপাৰ পৰা মিঠা মিঠা গোক্ৰ বিষপি পৰিছিল। অৰূপে হস্পিতালৰ বিচনাখনত অলসভাৱে দেহটো এৰি দি কিবা-কিবি ভাবি আছিল। হঠাৎ এবাৰ অৰূপে এটি গীত গুণ গুণাইছিল,—“বু ববু মেৰে সামনে আয়ী, ঘনকা চাইয়ামু তুতা খাইয়ে।” নাৰ্ছজনীয়ে গান শুনি মিচিক-মাচাক হাঁহি স্মৰিছিল,—“ভাইটি, অকণমান ভাল পাইছানে?” ‘পাইছো’ বুলি কৈছিল অৰূপে। বতাহে গছ-পাত উৰুৱাই লৈ গৈছিল কোনোবা এক অজান ঠাইত। অৰূপৰ মনটোও বতাহৰ কোবত লেহুকা হৈ পৰিছিল। মনত আনন্দ যদিও তাৰ আজি এটি মাত্ৰ দুখ—সেইয়া হ’ল ইমান বিপদতো শিখাক এদিনতো দেখা নাপালে। শিখাই তাক ভাল নেপায় নেকি? অৰূপৰ মনত প্ৰশ্ন জাগে। অসুখত ‘শিখা’, ‘শিখা’ বুলি চিঞৰা ডাল্ডৰ আৰু নাৰ্ছজনীয়ো হেনো শুনিছিল। অৰূপৰ লাজ লাগিছিল। কেতিয়াবা ভাবে তাৰ অসুখৰ কথা শিখাই শুনা নাই নে কি? যদি শুনিছে ইয়াতৈ এবাৰো অহা নাই কিয়? এনে-বিলাক প্ৰশ্নই অৰূপক টোপনিৰ পৰা বিৰত কৰি

দুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বাখিছিল। নাৰ্ছজনীয়ে দুৱাৰ-খিৰিকিবোৰ বন্ধ কৰি সকলো বোগীক দৰব-পাতি দি শুই পৰিছিল। অৰূপৰ ওচৰৰ বোগীবিলাকে ভগৱানৰ নাম স্মৰণ কৰি বিচনাত নিতাল মাৰিছিল। কিছুমানে যন্ত্ৰনাত চটফটাই আছিল।

—‘অৰূপদা! অকণমান দুৱাৰখন খুলি দিয়কচোন’।

—‘কোন’? —অৰূপে চকুখাই উঠিছিল। এই বাতি ছোৱালীৰ কণ্ঠস্বৰ—! তেনেহ’লে—তেনেহ’লে শিখা আহিল নেকি? লাহে লাহে ভয়ে ভয়ে দুৱাৰখন খুলি দেখিলে জুপিতৰা। অৰূপে নিজৰ চকুকো বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পালে। চকুদুটা মোহাৰি কৈছিল,—

—‘জুপিতৰা, এই বাতিখন তুমি……।’

জুপিতৰাই অৰূপৰ মুখৰ পিনে চাই সাৱটি ধৰিছিল।

অৰূপে জুপিতৰাৰ হাত দুখনত ধৰি বহিবলৈ দি কৈছিল,—‘তুমি এই বাতি কিয় আহিছা জুপিতৰা?’

—‘অৰূপদা, আপুনি সত্তৰ মোক বেয়া পাইছে। দিনত ইয়াতৈ অহা মোৰ বাবে সত্তৰ নহয়। আপুনি যিদিনাৰ পৰা ইয়াত সিদিনাৰ পৰাই ময়ো ইয়াত বুলি কলে ভুল কোৱা নহয়—অৰূপদা। আপুনি হয়তো মোৰ মনোবেদনা উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰে।

কাৰণ এই কেইদিন মই এদিনো ভালদৰে টোপনি মাৰিব পৰা নাই। সেয়ে আজি বাতি আপোনাৰ ওচৰলৈ আহিছে। আপুনি অলপমান ভাল পাইছে নহয় জানো? আপোনাৰ মঙ্গলকে মই সদায় ভগৱানৰ ওচৰত কামনা কৰি আছো আৰু থাকিম। কিন্তু অৰূপদা, আপুনি সঁচাই মোক ভাল পায়নে কওক? আপোনাৰ বাবে ঘৰৰ সকলোৰে কিমান লাঞ্ছনা পাইছে। তাক সম্ভৱ আপুনি নাজানে। আপুনি মোৰ চিঠিবিলাকৰ এখনো উত্তৰ নিদিলে কিয়?

অৰূপে হতবশ হৈ কৈছিল,—‘জুপিতৰা, মই দেখোন তোমাৰ এখনো চিঠি পোৱা নাই।’

—‘শিখাই আপোনাক মোৰ চিঠি এখনো দিয়া নাই?’

অৰূপে জুপিতৰাৰ মুখৰ পিনে একেধৰে চাই আছিল।

জুপিতৰাই কৈছিল,—‘শিখা মোৰ বান্ধৱী, তাইতো মোক বিশ্বাসঘাটকতা কৰিব নালাগিছিল। মই জানো শিখাই বেলেগ এজনক ভাল পায়। কলেজৰ ছাত্ৰী হিচাপে মোক হয়তো কিছু ক্ষেত্ৰত উপদেশ দিয়া উচিত আছিল। শিখা ইয়ালৈ কলেজত পঢ়িবলৈ আহিছে নে ভালপোৱাৰ মঞ্চত অভিনয় কৰিবলৈ আহিছে। এজনক কন্দুৱাই নিজে আনন্দৰ বজাৰত বিচৰণ কৰা আজিৰ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ধৰ্ম জানো? কিন্তু এইবিলাক কাহিনী আগতে মোক নক’লে কিয় অৰূপদা। এতিয়া আপুনি কওক মোক ভাল পায় নে নাপায়? জানে অৰূপদা! আপোনাৰ প্ৰেৰণাত মই বহুত আগবাঢ়িলো। এতিয়া যদি প্ৰতাৰণা কৰে ময়ো এই পৃথিৱীত জীয়াই থাকি লাভ নাই। ইয়াৰ সঠিক উত্তৰ নাপালে মই ঘৰলৈ নামাম বুলিয়েই হাতত কি আনিছোঁ চাওক। বিষ! আপোনাৰ আগতে মই এই পৃথিৱীৰপৰা বিদায় ল’ম।’

অৰূপে কৈছিল,—‘জুপিতৰা, তুমি হুবুজা কিয়? ইয়াৰপৰা গ’লে সকলো আলোচনা কৰিম।’

—‘ন-হ-য় অ’ অৰূপদা, আপোনাৰ জীৱনলৈ মই কেতিয়াও বিশ্বাসলভা আনি নিদিওঁ।’

লগে লগে জুপিতৰাই বিষণিণি মুখলৈ নিব খোজাত অৰূপে চিঞৰি উঠিছিল—‘জুপি-ত-ৰা-!’ অৰূপৰ চিঞৰত নাৰ্ছজনী সাৰ পাইছিল। অৰূপৰ উচুপি উচুপি কন্দা হুৰ নাৰ্ছজনীয়ে শুনি কৈছিল,—‘ভাইটি, তোমাৰ অস্থখ বেছি নে কি?’

উত্তৰত অৰূপে মুৰ জোকোৰিছিল।—‘তেন্তে তোমাৰ কি হৈছে কোৱা? তুমি কান্দিছা কিয় ভাইটি—।’

অৰূপে উচুপি উচুপি কৈছিল,—‘বাইদেউ, অলপ আগতে এটা ডাঙৰ ঘটনা হৈ গ’ল। হয়তো আপুনি গম নাপালে। নাৰ্ছজনীয়ে ঘটনাৰ বিষয়ে জানিবলৈ ব্যাকুল হৈ পৰিল। অৰূপে ক’লে, ‘বাইদেউ, বেয়া নাপায় যদি ইয়াতে অৰূপমান বহক। সকলো ঘটনা আজি আপোনাক ক’ম। কিন্তু এই ঘটনা আপুনি কাকো নক’ব বাইদেউ, মোৰ অনুৰোধ। মই কই যাম, আপুনি মাথোঁ শুনি যাব—এয়াই হ’ব মোৰ শান্তি।’ অৰূপে কৈ যাবলৈ ধৰিলে।

অলপ আগতে মোৰ ওচৰলৈ এজনী ছোৱালী আহিছিল। তাইক আপুনি অৱশ্যে দেখা নাপালে। তেতিয়া আপুনি টোপনিত লাল্কাল। আমাৰ মাজত মনে মনে বহুতো কথা হ’ল। নাম তাইৰ জুপিতৰা। ইয়াৰ ওচৰৰে ছোৱালী। যৌৱনৰ তাড়নাত অজ্ঞাতে তাই মোক ভাল পাই পেলালে। তাইৰ ভালপোৱাক সঁহাৰি দিবলৈ ময়ো আগবাঢ়ি গৈছিলোঁ। কিন্তু তাইৰ ঘৰৰ শাসনৰ বাবে আমি আমাৰ মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰিব পৰা নাছিলোঁ। দূৰৰপৰা হুয়োৰে হাঁহিৰ বাহিৰে আমাৰ আন একো হোৱা নাছিল। মাত্ৰ স্কুললৈ যোৱাৰ সময়ত হুয়োৰে দেখা-দেখি হৈছিল কোনোবাদিনহে। দিন বাগৰি গৈছিল। ময়ো ভাল পোৱাৰ কোনো সঁহাৰি নাপাই বিমুখ হৈছিলোঁ। তাইৰ আন্তৰিকতাৰ কোনো সঁহাৰি নাপাই তাইৰ

ভূখনৈ মহাবিগালয় আলোচনী

বাক্তরী শিখাৰ ওচৰ চাপিছিলে। শিখাক কৈছিলে—
জুপিতবাই যেন মোক চিঠিপত্ৰ দিয়ে। কিন্তু শিখাই
মোক কৈছিল,—জুপিতবাই হেনো মোক দেখিব নোৱাৰে,
মোৰ কথা ক'লে তাইৰ হেনো খং উঠে। তথাপি
তাইৰ আন্তৰিকতাৰ প্ৰতি মই বিশ্বাস হেৰুৱাব
পৰা নাছিলে। জুপিতবাই মোলৈ বহুতে চিঠিপত্ৰ
দিছিল শিখাৰ হাতেৰে। কিন্তু শিখাই মোক এখনে
চিঠি দিয়া নাছিল। শিখাই জুপিতবাৰ আন্তৰিকতা
বুজি পাইছিল চিঠিৰ মাজত। লাহে লাহে শিখা মোৰ
ওচৰ চাপি আহিছিল। শিখা হৈ পৰিছিল মোৰ প্ৰাণৰ
ধন, চকুৰ মণি।

কালৰ কি প্ৰবাল সোঁত। সময়ৰ অগ্ৰগতিত
মই এই ঘটনা জানিবলৈ সুযোগ পালে। শিখাই
যে মোৰ আগত বহু ঘটনা লুকাই ৰাখিছে তাকে
মই জানিছিলে। যিজনোক মই নিজৰ 'প্ৰাণৰ ধন'
বুলি কৈছিলে; তাই দেখোন এতিয়াও মোৰ খবৰ
ল'বলৈ অহা নাই। আনপিনে জুপিতবা অলপ
আগতে আহিছিল তাইক ভালপোৱাৰ গভীৰতা
জুখিবলৈ। মই যদি তাইক ভাল নাপাওঁ বুলি কওঁ
তাই হেনো বিষ খাই মৰিব। মই এতিয়া কি কৰোঁ
বাইদেউ। আনপিনে শিখা—??

নাৰ্ছজনী নিমাত হৈ পৰিছিল। হয়তো মনে মনে
দুখ কৰিছিল। নকণ্ড বুলি ভাবিও অৱশেষত মিঠা
স্বৰত তাক কৈছিল,—অৰুপৰ বাবেই শিখাই মৃত্যু
শব্দ্যাত পৰি জীৱনৰ শেষ ক্ষণটোলৈ অপেক্ষা কৰি
আছে।

কথাৰাৰ স্তনাৰ লগে লগে অৰুপ চিঞৰি উঠিছিল।
শিখাক নিচেই ওচৰত পাবলৈ, শিখাৰ অস্থখৰ
সৰিশেষ জানিবলৈ উদাউল হৈ পৰিছিল।

অৰুপৰ মনৰ গতি নাৰ্ছজনীয়ে উপলব্ধি কৰিব
পাৰিছিল। সেয়ে একেখন হস্পিতালৰ অগ্ৰ এটা
'ৱাৰ্ড'ত থকা শিখাৰ ওচৰলৈ অৰুপক লৈ গৈছিল।

দুখনে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

অৰুপে শিখাৰ ওচৰত থিয় হৈ অনিমেয় নেত্ৰে
চাই আছিল। নাৰ্ছজনীয়ে শিখাক মাতিছিল।
প্ৰত্যুত্তৰত শিখাই 'অৰুপ', 'অৰুপ' বুলি চিঞৰি
উঠিছিল। অৰুপে মাতিছিল—'শিখা', 'শিখা'—।

'—অৰুপ তুমি ভাল পাইছানে? মই হয়তো জীয়াই
নাথাকিম। তাৰ আগতে তোমাক গোপন কৰা কিছু
কথা কৈ নগ'লে মোৰ আত্মাই শান্তি নাপাব অৰুপ।
মই,—! মই আচলতে তোমাক……। মই ভাল
পাওঁ আন এজনক। মা-দেউতাই আগতে তেওঁৰ
লগত বিয়াৰ বন্দবস্ত কৰিছে। তোমাৰ লগত মই
অভিনয়হে কৰিছিলোঁ। এই অভিনয়ৰ কাৰণ আছিল—
জুপিতবা। জুপিতবাই এদিনাখন তোমাক লৈ মোৰ
লগত কাজিয়া কৰিছিল। তাৰবাবে জুপিতবাক
কৈছিলোঁ,—ঠিক আছে জুপিতবা, তোমাক দেখুৱাম
আচলতে অৰুপ কাৰ। সদায় আমাৰ মাজত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা
চলিছিল। বেচেষ্টীয়ে তোমাক দিবৰ বাবে বহুতো
চিঠি দিছিল কিন্তু তাৰে এখনো চিঠি তোমাক দিয়া
নাছিলোঁ। আজি বিদায় বেলিকা তোমাক লগ পোৱাত
কথাবোৰ কৈ শান্তি পালোঁ। চিঠিবোৰ মোৰ পঢ়া
মেজৰ দ্ৰয়াৰত আছে। তুমি গৈ লৈ আহিবা।
জুপিতবাক তুমি গ্ৰহণ কৰিবা অৰুপ—! জুপিতবাক
তুমি গ্ৰহণ কৰিবা। তাই তোমাৰ বাবে পাগলী।
তাৰ প্ৰমাণ তোমাক চিঠিবোৰে দিব। মই কৰা মুক
অভিনয়ৰ বাবে মোক ক্ষমা কৰা যেন।" —হঠাৎ
শিখাৰ খুব কাহ উঠিছিল। কাহি কাহি অৱশ্য হৈ
পৰিছিল।

অৰুপে বোবাৰ দৰে শিখাৰ মুখৰ পিনে চাই আছিল।
নাৰ্ছজনীয়ে অৰুপক হাতত ধৰি অৰুপৰ বিছনালৈ
লৈ গৈছিল। নাৰ্ছজনীয়ে দৌৰা-দৌৰি কৰিছিল।
লাহে লাহে হস্পিতালত চেণ্ডেল জোতাৰ—খট্-খট্
শব্দ বাঢ়ি গৈছিল।*

প্ৰবন্ধ

অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যৰ জন্ম আৰু ক্ৰমবিকাশঃ চমু আলোচনা

বীণাপাণি ব্ৰহ্ম
দ্বিতীয় বাৰ্ষিক,
প্ৰাক্ বিশ্ববিদ্যালয় শ্ৰেণী।

অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্য আধুনিক যুগৰ সৃষ্টি। আধুনিক যুগৰ জনপ্ৰিয় সাহিত্যসমূহৰ ভিতৰত উপন্যাস সাহিত্যৰ জনপ্ৰিয়তা বিশেষভাৱে স্বীকাৰ্য্য। উপন্যাসত লেখকৰ জীৱন দৰ্শন, ব্যক্তিগত আবেগ-অনুভূতি, বিশ্বাসযোগ্য কাহিনী, বাস্তৱধৰ্মী চৰিত্ৰ প্ৰকাশ পায়। আন কথাত সাহিত্যৰ দৰে উপন্যাসতো লেখকৰ কাহিনী বিচাৰ আৰু চৰিত্ৰ অঙ্কনত যথেষ্ট পৰিমাণে স্বাধীনতা আছে। উপন্যাসৰ কাহিনী আৰু চৰিত্ৰৰ মাজত ওচৰ সম্বন্ধ আছে। উপন্যাসৰ বিশ্বাসযোগ্য কাহিনী আৰু বৈচিত্ৰময় চৰিত্ৰসমূহ সৃষ্টিত, শৃঙ্খলাবদ্ধ ৰূপত প্ৰকাশিত হব লাগে। বাস্তৱ আৰু কল্পনাৰ মাজৰ ব্যৱধান তুলি দি পাঠকক মোহময় ইল্ল জালেৰে মোহিত কৰি ৰাখিব পৰাতেই উপন্যাসিকৰ সফলতা প্ৰকাশিত হয়।

পাশ্চাত্য সাহিত্যৰ অনুপ্ৰেৰণাত অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্য ঊনবিংশ শতিকাৰ মাজভাগতে সৃষ্টি হয় যদিও দৰাচলতে আৰম্ভণুৰ উপন্যাসসমূহে উপন্যাসৰ লক্ষণ, বৈশিষ্ট্যসমূহ সম্পূৰ্ণৰূপে গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাছিল। 'অকণোদয়' (১৮৪৬ চন)ৰ পৰা 'জোনাকী'

(১৮৮২) আলোচনী প্ৰকাশ হোৱালৈ এই সময়ছোৱাত উপন্যাস হিচাপে ১৮৫০-৫১ চনৰ 'অকণোদয়ত' ছোৱা-ছোৱাকৈ প্ৰকাশিত জন বুনিয়নৰ 'যাত্ৰিকৰ যাত্ৰা', মিঃ এ. কে গাৰ্ণীয়ে ১৮৭৭ চনত ৰচনা কৰা 'কামিনীকান্ত' (কামিনীকান্ত চৰিত্ৰ—প্ৰফুল্ল দত্ত গোস্বামী সম্পাদিত), 'এলোকেশী বেষ্টাৰ কথা' (১৮৭৭), শ্ৰীমতী গাৰ্ণীয়ে লেখা 'ফুলমণি আৰু কৰুণা' (১৮৭৭), পদ্মাৱতী দেৱী ফুকননীৰ 'স্বধৰ্মাৰ উপাখ্যান', হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ 'বাহিৰে বং-চং ভিতৰে কোৱাভাতুৰী' (ব্যঙ্গ বসাত্মক পুথি) আদি প্ৰকাশ পায়। কিন্তু 'যাত্ৰিকৰ যাত্ৰা', 'এলোকেশী বেষ্টাৰ কথা', 'ফুলমণি আৰু কৰুণা' অনুদিত পুথি। ইয়াত উপন্যাসৰ গুণাগুণ, বিচাৰি পোৱাতকৈ উপদেশমূলক কথাহে পোৱা যায়। সেই ফালৰ পৰা বিচাৰ কৰিলে এ. কে-গাৰ্ণী ৰচিত 'কামিনীকান্ত' প্ৰথম অসমীয়া উপন্যাস বুলি কোৱাৰ ধৰ্ম আছে।

এ. কে গাৰ্ণীৰ 'কামিনীকান্ত' কাহিনী পশ্চিম বঙ্গৰ অভিজাত বঙলা পৰিয়ালক কেন্দ্ৰ কৰি গঢ় লৈ উঠিছে। উপন্যাসৰ কাহিনী শোন্ধৰটা অধ্যায়ত বিভক্ত কৰা

দুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

হৈছে। বামচন্দ্ৰ চট্টোপাধ্যায়ৰ হুমলীয়া পুতেক কামিনী-কান্তই বামচন্দ্ৰ বন্দোপাধ্যায়ৰ জীয়েক সৰলাক বিয়া কৰায়। কামিনীকান্তই খৃষ্টান ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰাত সৰলাই প্ৰতিবাদ জনায়। ছয়োৰে এৰা-এৰি হয়। অৱশেষত কামিনীকান্তৰ বন্ধু নবেঙ্গ আৰু সৰলাৰ বাহুবুৰী হেমাস্ত্ৰীৰ সহায়ত ছয়োৰ পুনৰ্মিলন হয়। কাহিনী প্ৰথম সাতটা অধ্যায়ত তেনেই মন্ত্ৰ গতিত আগবাঢ়িছে। পিছৰ আঠটা অধ্যায়ত কাহিনীয়ে দ্ৰুতভাৱে পৰিসমাপ্তিলৈ গতি কৰিছে। কিন্তু খৃষ্টান ধৰ্মৰ নীতিনিয়মসমূহ বাহুল্যভাৱে প্ৰকাশ কৰাত কাহিনী পাঠকৰ আমনিদায়ক হৈ পৰিছে। শিৱসাগৰৰ বেপটিষ্ট মিছন ছাপাখানাৰ পৰা ওলোৱা এই উপন্যাসখন অসমীয়া ভাষাত লিখা লৈছে যদিও প্ৰকৃত উপন্যাস নুবুলি প্ৰচাৰ-ধৰ্মী উপন্যাস বুলি কোৱাৰ যুক্তি যথেষ্ট আছে।

হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ 'বাহিৰে বং চং ভিতৰে কোৱাভাতুৰী' (১৮৭৬) খোৰতে ব্যঙ্গাত্মক পুথি বুলি কব পাৰি। সেই সময়ৰ ইংৰাজ বিষয়াৰ অজ্ঞতা, সামাজিক ৰীতিনীতিক তাত্ত্বিক্য কৰাটোৱে লেখকৰ উদ্দেশ্য। তদুপৰি, কাহিনী সাৱলীল গতিত আগবাঢ়া নাই। চৰিত্ৰসমূহ যথাযথভাৱে উল্লেখ কৰা হোৱা নাই। স্থান, ঘটনা আৰু সময়ৰ ঐক্যৰ প্ৰতি লেখক সম্পূৰ্ণ উদাসীন।

১৮৮৪ চনত প্ৰকাশিত, পদ্মাৱতী দেৱী ফুকননী ৰচিত—“সুধৰ্মাৰ উপাখ্যান” (গোলক চন্দ্ৰ গোস্বামী সম্পাদিত)ৰ কাহিনী অসমীয়া পৰিবেশত দাঙি ধৰা হৈছে। কাহিনীটো বাস্তৱ দৃষ্টিভঙ্গীৰে অংকন কৰিছে যদিও প্ৰাচীন আখ্যানৰ প্ৰভাৱৰ পৰা মুক্ত হোৱা নাই। সেয়ে এই খনকো প্ৰকৃত উপন্যাস বুলি কব পৰা নাযায়।

উল্লেখিত আটাইবোৰ প্ৰকৃত উপন্যাস নহ'লেও উপন্যাসৰ ক্ষীণ লক্ষণ থকাটো পৰিলক্ষিত হয়। অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যৰ জন্ম লগত ওপকৃত উপন্যাস

দুখনে মহাবিহাৰ আলোচনী

(পুথি) সমূহ লেখত লবলগীয়া। ড° মহেশ্বৰ নেওগৰ ভাষাত, “যাত্ৰিকৰ যাত্ৰা, ফুলমণি আৰু কৰুণা, এলোকেশী বেণ্ডাৰ কথা, কামিনীকান্ত আৰু সুধৰ্মাৰ উপাখ্যানত উপন্যাসৰ সোৱাদ সেৰেকাকৈ হ'লেও পাইছিল। বৰ হেলেকা হলেও হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ বিদ্ৰূপ ভৰা “বাহিৰে বং চং ভিতৰে কোৱাভাতুৰী”ত উপন্যাসৰ জকাটো অন্ততঃ আমি দেখা পাওঁ।”

উপন্যাসৰ সম্পূৰ্ণ অবয়ব পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱাৰ “ভানুমতী” আৰু “লাহৰী”তহে পোন প্ৰথমতে দেখিবলৈ পাওঁ। ‘অৰুণোদয়’ আলোচনী প্ৰকাশ বন্ধ হোৱাৰ কেইবছৰমান পিছতে ‘জোনাকী’, ‘বিজুলী’ আদি আলোচনী নিয়মিতভাৱে প্ৰকাশ হ'ব ধৰিলে। ‘অৰুণোদয়’ আলোচনীয়ে উপন্যাস সাহিত্যৰ জন্ম দিলে। ‘জোনাকী’, ‘বিজুলী’য়ে অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যক সমৃদ্ধিশালী কৰি তুলিলে। ‘বিজুলীৰ’ ১৮১২-১৩ শকত “ভানুমতী” পোন প্ৰথমে প্ৰকাশ পায়। কিতাপ আকাৰে ১৮৩০ শকতহে প্ৰকাশ পায়। পুথি আকাৰত ১৮১৪ শকত “লাহৰী” প্ৰকাশ পায়। কিতাপ আকাৰত লাহৰীয়ে প্ৰথমে প্ৰকাশ পালেও আলোচনীৰ পাতত প্ৰথম প্ৰকাশিত। ভানুমতীক প্ৰথম প্ৰকাশিত উপন্যাস হিচাপে নিঃসন্দেহে আঙুলিয়াব পাৰোঁ।

‘ভানুমতী’ উপন্যাসৰ নায়ক চাকচন্দ্ৰ গোহাঞি আৰু নায়িকা ভানুমতী লেখকৰ মনে গঢ়া। পাৰিবাৰিক শোকাবহ ঘটনাই উপন্যাসৰ মূল উপজীব্য। কিন্তু উপন্যাসিকে কাহিনীটো আহোম স্বৰ্গদেৱৰ সময়ৰ লগত ৰঞ্জিতা খুৱাই অঙ্কন কৰিছে। সেয়ে উপন্যাসখন ঐতিহাসিক নহয়—যদিও ঐতিহাসিক প্ৰভাৱৰ পৰা মুক্ত হ'ব পৰা নাই। পোন্ধৰটা অধ্যায়ৰ মাজেৰে কাহিনীৰ সামৰণি মৰা হৈছে।

পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱাৰ “লাহৰী” ১৮১৪ শকত (প্ৰথম পাতনিত থকা উল্লেখমতে) প্ৰকাশিত হয়। এইখন উপন্যাসতো নায়ক কমল আৰু নায়িকা লাহৰীৰ

মাঙ্গৰ প্ৰণয় জড়িত সমস্তাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে। দাবিংশ অধ্যায়ত বিভক্ত 'লাহৰীৰ' কাহিনীত আহোম বুৰঞ্জীৰ ক্ষীণ ইঙ্গিতহে পোৱা যায়। 'ভানুমতী'ৰ নিচিনা কৈ 'লাহৰী'তো বুৰঞ্জীৰ দেখ-দেখ, প্ৰমাণ দেখা নাযায়। আনহাতে চৰিত্ৰসমূহ বাস্তৱ, যুগোপযোগী হিচাপে অঙ্কন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল যদিও ঠায়ে-ঠায়ে দুখ লগা-ভাবে ব্যৰ্থ হোৱাটো স্বীকাৰ্য।

অসমীয়া উপগ্ৰাস সাহিত্যৰ প্ৰথম স্তৰৰ আন এজন গুৰুত্বপূৰ্ণ ঔপগ্ৰাসিক হ'ল, লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা। বেজবৰুৱাৰ 'পদ্ম কুৰবী' (১৯০৫) পঞ্চদশ অধ্যায়ত বিভক্ত এখন ঐতিহাসিক উপগ্ৰাস। নায়ক সূৰ্য্য কুমাৰ আৰু নায়িকা পদ্ম কুৰবী। উপগ্ৰাসৰ কাহিনীত বীৰ বস, কৰুণ বসে প্ৰাধান্য লাভ কৰিছে। অধ্যায়ৰ আৰম্ভণিতে একোটা শিবোনামা দিয়াতো বিশেষভাৱে লক্ষণীয়। তদুপৰি শিবোনামাৰ পিছতে পাশ্চাত্য উপগ্ৰাসৰ আৰ্হিত অধ্যায়ৰ বিষয়বস্তুৰ লগত বজ্জিতা খুৱাই ইংৰাজী সাহিত্যৰ উদ্ধৃতি দিয়াতো মন কৰিবলগীয়া। উদাহৰণ স্বৰূপে,—'প্ৰথম অধ্যায়'—'প্ৰবেশ'—*"O pale, pale now, those lips—"* R. Burus. কাহিনী সৰল, স্পষ্ট আছিল যদিও বেজবৰুৱাই ঔপগ্ৰাসিক হিচাপে কৃতিত্ব লাভ কৰিব নোৱাৰিলে। সমালোচকৰ ভাষাত—ইখনি কাব্যৰ পৰা যেনে ক্ষীণ, ঔপগ্ৰাসিক গঠনৰ ফামৰ পৰাও তেনেকৈ অলপ দুৰ্বল। দৰাচলতে অসমীয়া ঔপগ্ৰাস সাহিত্যিক শক্তিশালী কৰি নতুন গতি প্ৰদান কৰে উপগ্ৰাসিক সম্ৰাট ৰজনীকান্ত বৰদলৈদেৱে। তেখেতৰ 'মিৰি জীয়ৰী' (১৮৯৫) এখন সাৰ্থক সামাজিক উপগ্ৰাস। 'মনোমতী' (১৯০০) 'ছন্দৰা দ্ৰোহ' (১৯২০) 'ৰাধা কল্পিণীৰ বণ', 'ৰঞ্জিলী', 'নিৰ্গল ভকত', 'বদৰ্হৈ লিগিৰী', 'তাত্ৰেখৰী মন্দিৰ' আদি উপগ্ৰাসত অসম বুৰঞ্জীৰ কুখ্যাত ঘটনা লিপিবদ্ধ কৰাৰ লগতে পুৰণি অসমৰ ধৰ্ম, সমাজ ব্যৱস্থাৰ কথাও ঔপগ্ৰাসিক বৰদলৈদেৱে দক্ষতাৰে প্ৰকাশ

কৰিব পাৰিছে। বৰদলৈক অনুকৰণ কৰিয়ে পিছৰ চাম ঔপগ্ৰাসিকে ঐতিহাসিক উপগ্ৰাস ৰচনাত অগ্ৰসৰ হোৱা বুলি কলে নিশ্চয় বঢ়াই কোৱা নহব।

অসমীয়া উপগ্ৰাস সাহিত্যৰ প্ৰথম স্তৰৰ পৰা (জোনাকী যুগৰপৰা) যুদ্ধোত্তৰ যুগলৈ লেখকৰ সংখ্যা তেনেই তাকৰ আছিল। যিসকল লেখকে উপগ্ৰাস সাহিত্য সৃষ্টি কৰাৰ বাবে আগবাঢ়িছিল তেওঁলোক হ'ল,—হৰেখৰ শৰ্মা বৰুৱা (কুহুম কুমাৰী), দণ্ডিনাথ কলিতা (ফুল, সাধনা, পৰিচয়, আৱিষ্কাৰ, গণ বিপ্লৱ), হিতেশ্বৰ বৰবৰুৱা (মালিতা), দৈবচন্দ্ৰ ভালুকদাৰ (ধুৱলী-কুৰলী, অপূৰ্ণ, আগ্নেয়গিৰি, বিদ্ৰোহী, দুনীয়া), বিনন্দ বাম গগৈ (প্ৰেম কুঁহি), শৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামী (পানিপথ), হৰি নাৰায়ণ দত্তবৰুৱা (চিত্ৰ দৰ্শন) বিষ্ণু কিষ্কৰ কলিতা (চিত্তা—প্ৰকাশ ১৯৩৮ চন, প্ৰথম পত্ৰোপগ্ৰাস), দীন নাথ শৰ্মা (উষা, সংগ্ৰাম, নদাই, শান্তি), বীণা বৰুৱাৰ (জীৱনৰ বাটত) বাস্মা বৰুৱা (সেউজী পাতৰ কাহিনী) আদি।

দুখৰ বিষয়, উপগ্ৰাস সাহিত্যৰ জন্মৰ পৰা কুৰি শতিকাৰ চতুৰ্থ দশকৰ শেষলৈ উপগ্ৰাস সাহিত্য তেনেই মন্থৰ গতিত আগ বাঢ়িছিল। বৰদলৈ, বীণা বৰুৱা আৰু দুই এজনত বাহিৰে সৰহ সংখ্যকে পূৰ্তো লগা-ভাৱে ব্যৰ্থ হোৱাতো স্বীকাৰ্য।

কুৰি শতিকাৰ পঞ্চদশৰ পৰা উপগ্ৰাস সাহিত্য বিশেষভাৱে সমৃদ্ধিশালী হোৱাৰ লগতে জনপ্ৰিয় সাহিত্য হিচাপে পৰিগণিত হয়। সাম্প্ৰতিক অসমীয়া ঔপগ্ৰাসিকৰ সংখ্যা অগণন, বিভিন্ন অনুষ্ঠান, বাতৰি কাকত, আলোচনী আদিয়ে উপগ্ৰাস সাহিত্য সৃষ্টিৰ বিশেষভাৱে অৰিহণা যোগাইছে। সৰহ সংখ্যকে উপগ্ৰাসত ন-ন পৰীক্ষামূলক পদ্ধতি, ৰচনা প্ৰণালী প্ৰয়োগ কৰি নিজৰ বুদ্ধিমত্তা, প্ৰতিভা প্ৰকাশত আত্মনিয়োগ কৰাটো সচাকৈয়ে শুভ লক্ষণ। চৈয়দ আব্দুল মালিক, যোগেশ দাস, হিতেশ ডেকা, বামিকা

দুখনে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

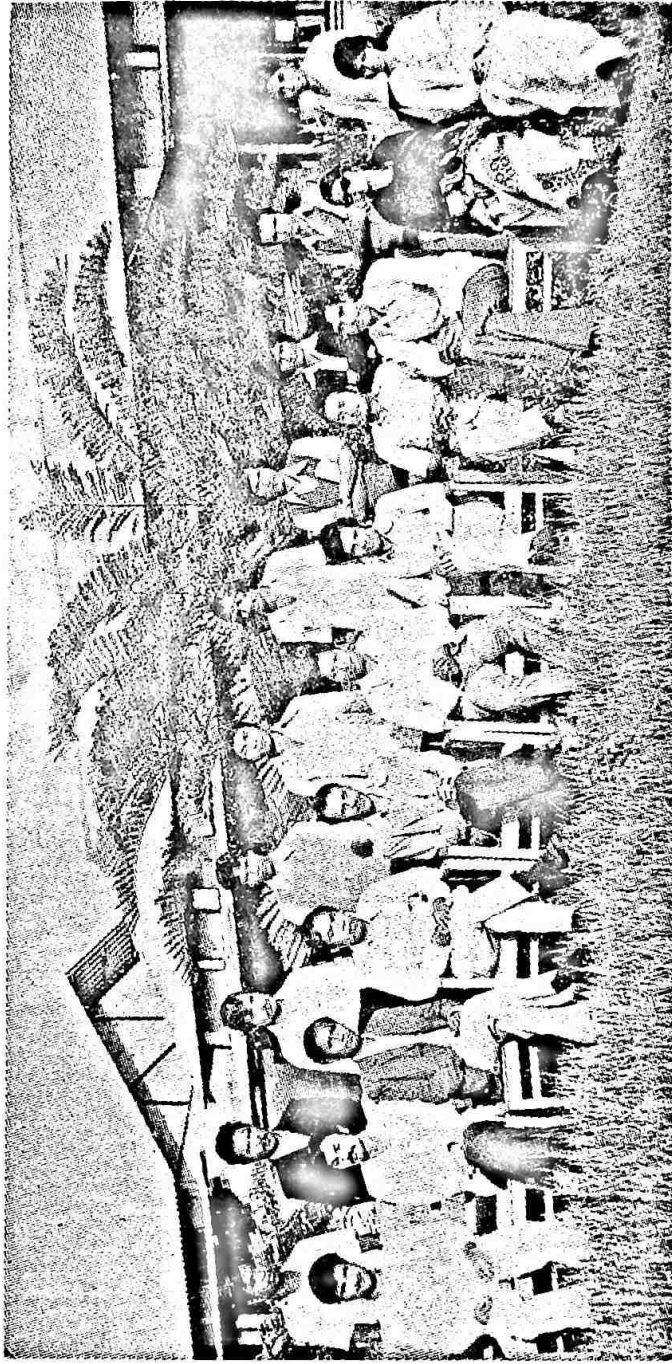
মোহন গোস্বামী, চন্দ্ৰপ্ৰসাদ শইকীয়া, পদ্ম বৰকটকী, কবিৰ পাৰিছে সেয়া সন্দেহৰ বিষয়। ঔপন্যাসিকে মহম্মদ পীয়াৰ, বীবেক কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য, লক্ষ্মী নন্দন বৰা, নিজৰ নাম 'জাহিৰ' কৰাৰ বাবে প্ৰেয়াস নকৰি উন্নত মানদণ্ডৰ ক'লাসম্মত উপন্যাস সৃষ্টিত মনোনিবেশ কৰিলে অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্য ভৱিষ্যতে আন ভাষাৰ উপন্যাস সাহিত্যৰ লগত যে সমানে ধিয় দিব পাৰিব তেনেই চহকী সাহিত্য। পঢ়ুৱৈৰ সংখ্যাও সন্তোষজনক। তাক কোনো সন্দেহ নাই।

কিন্তু কিমানখন উপন্যাসে পঢ়ুৱৈৰ মন দিগন্ত প্ৰসাৰিত

“হৃৎ-শোক, ঈৰ্ষা-অসূয়াৰ বোধ আমাৰ মনত শাব্দিক বোধহে। এইদৰে বুভুক্ষাৰ তাড়না আৰু বিবহৰ জ্বালা প্ৰভৃতিবো বাস্তৱ অভিজ্ঞতা লাভ নোহোৱালৈকে ব্যক্তিৰ প্ৰতি এইবোৰ অস্থায়ী ভাব প্ৰকাশক শব্দ ধ্বনিহে মাথোন। কিন্তু জীৱনৰ বাটত যেতিয়া আমি মুক্তিমান হৃৎ-বেদনাৰ সম্মুখীন হওঁ নাইবা অসূয়াৰ দানবীয় মুক্তিযে যেতিয়া আমাৰ বাট ভেটি ধৰে তেতিয়া এই শব্দবোৰৰ প্ৰকৃত নিষ্ঠুৰ অৰ্থ উপলব্ধি হয় আৰু জীৱনৰ এনে অভিজ্ঞতাবোৰো হৈ উঠে অৰ্থপূৰ্ণ, স্মৰণীয়।”

ত্ৰৈলোক্যনাথ গোস্বামী

Executive Body, Dudhnoi College Students' Union : 1977-78

Left to Right :—(Sitting) Mr. U. Nath (Gen. Secy.), Prof. H. M. Das. Prof. T. C. Nath (i/c Games), Prof. S. G. Momin (i/c Boys' Common Room), Prof. A. M. Mandal (i/c Debate), Principal K. K. Rabha (President), Prof. B. K. Sarma (i/c Magazine), Prof. G. C. Roy (Editorial Board, Member) Prof. M. Talukder (i/c social service), Prof. M. Sarma (i/c Music), Prof. R. Roy Choudhury (i/c Girls' Common Room).

Right to left :—(Standing) Miss S. Nath (Secy., Girls' Common Room), Mr. Padma Sankar Choudhury, Mr. P. Khakiary (Secy., Culture), Mr. P. K. Rabha (Asstt. Gen. Secy.), Mr. P. Kalita (Secy. Music), Mr. S. Rabha (Editor, College Magazine), Mr. S. C. Boro (Librarian), Mr. K. Ahmed (Secy. Games), Mr. D. Bhakat (Head Asstt.), Khagen.

Holders of the year 1977-78

Mr. Bichitra Kr. Das
Best literaryman : 1977-78

Mr. Bani Kanta Rabha
Best Athlet (Boys) 1977-78

Miss Anu Kachari
Best Lady Athlet : 1977-78

Mr. Hafazuddin Ahmed
Best Actor : 1977-78

Miss Lily Basumatary
Best Actress : 1977-78

নিৰ্জনতাৰ ছবি

চৰিফত আলী

দ্বিতীয় বাৰ্ষিক, বি-এ।

পুৰ্ণি শীতৰ হাড় কঁপোৱা জাব

জাবত কঁপিছে চৌদিশ

মোৰ বুকুৰ মৰমবোৰ, গোট মাৰি

দেহত তুলিছে শিহৰণ।

বন্ধ কোঠাৰ দুৱাৰ মেলি চলোঁ।

নিয়ৰে টুপ টুপ কৰি

নিজকে প্ৰকাশিলে অনন্ত ৰূপত

ধৰাৰ বুকুত নৱ জাগৰণ।

তেতিয়াও জগত নিমাত নিটাল

জোনৰ স্নিগ্ধ পোহৰো স্নান

ওচৰৰ অট্টালিকাৰ পৰা ভাহি আহিছে

নাকৰ ঘৰ, ঘৰবি

জগতলৈ নাই যেন অলপো সঁহাৰি।*

“The Pilgrim of Eternity, whose fame
Over his living head like Heaven is bent”

—Shelley

The Beginning of a week-end

Gobardhan Sahu, M. A.
Lecturer, Deptt. of English

A mooving poor lame
Richly governs a country
In a dancing train
And two parallels form an orchestra :
Reminds me the beginning of a week-end.

A poor lame is a rich governor here
A Geometry is his riches
A God's Grace is his wishes
A Love is a Love of an artistic laugh
Springs into his oriental lippy face
A Hatred is a Hatred of an artistic cry
Springs into his continental nosy face.

His mission is a crying smile
In his faces
And in all the faces he includes in his
kingdom

He tries showering laughs
He chants
He sings and whispers
And makes others.....
A service to man is a service to God

Two parallels
Long two parallels
A parallel is half an orchestra here
A train is a dancer here
And a kingdom in habits the train
The country is his country
The dancing dancer is his dancer
Dancing for ever
Dancing and moving
With an unmoving country
With moving Passanger"
A moving passanger I was
In the unmoving country
And the lame-cheerful Geometry owner
With his dancing dancer
Strikes a chord at my heart
Showers drops in my face :
Reminding me the beginning of a week-end.

My Autumnal love

Bichitra Kumar Das

P. U. 2nd year.

I love every morn of autumn,
And the spey wind of her.
My heart leaps up when I see
The autumnal azure,
And the valuable stars of night.
I love day and night
Sun and moon,
Their bright and silvery gloss
I love the revulet and her wavelets.
Sleeping on the glade of verdant
I love to hear the melodious songs of night
birds.
I love the odour of night jasmine
To fragrance my soul.
I love it much more than myself
It is always in my heart,
And console my rest-less-life.
I feel the nobelity of autumn,
so I love it much.

—00—

Dizain on an insect

Gobardhan Sahu, M.A.

Lecturer, Deptt. of English

In a wringing ring
A wooly insect building a building
Dives deeply in a capsulatory parlour
Under a lime or a leechie linny
Humming and hula-hula
Suspires, sips, swizzles
Q-U join together
Toiling, tormenting, tormoiling
East and west atlast
Centring to the centre.

—00—

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

মাননীয় সভাপতিদেৱ, উপস্থিত অধ্যাপক-অধ্যাপিকা-মণ্ডলী আৰু মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধবীসকল! ১৯৭৭-৭৮ ইং চনৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন পাঠ কৰাৰ আগতে মোৰ অজানিতে বৈ যোৱা ভুল-ভ্ৰুটি, আঁসোঁৱাহৰ বাবে সকলোটিৰ ওচৰত নতজানু হৈ ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিছোঁ।

যোৱা ১০।১২।৭৭ ইং তাৰিখে মই দুখনে মহাবিভাগলয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত হওঁ আৰু এই গধুৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ আশা-শুধাৰণাতোৰে চেষ্টা কৰোঁ। দায়িত্ব বুজি লোৱা দিনৰ পৰা আভিলৈ দীৰ্ঘদিন ধৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধবীৰ সহায়-সহযোগিতাত বিভিন্ন কাম, দায়িত্ব সম্পন্ন কৰি আভি ছাত্ৰ সভাৰ নব-নিৰ্বাচিত সাধাৰণ সম্পাদকৰ হাতত কাৰ্য্যভাৰ আনুষ্ঠানিকভাবে দিবলৈ ওলাইছোঁ। সাধাৰণ সম্পাদকৰ যোগ্যতা, জ্ঞান কিমানদূৰ মোৰ আছিল সেয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে জানে। তথাপিহো, আটাইবোৰে সহায়-সহযোগিতাত দায়িত্ব পালন কৰাত আত্মনিয়োগ কৰিছিলোঁ। নিচেই সীমিত জ্ঞান-বুদ্ধিৰে কাম কৰি যোৱাত ক'ব বাত ক'ব নোৱৰাকৈ আঁসোঁৱাহ, বেমেজালি বৈ যোৱাটো স্বাভাৱিক। আশাকৰোঁ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধবীসকলে মোক তাৰ বাবে ক্ষমা কৰিব।

অকলে দায়িত্ব নিয়াৰিকৈ সম্পন্ন কৰা কেতিয়াও সম্ভৱপৰ নহয়। মোৰ এই সময়ছোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী দুখনে মহাবিভাগলয় আলোচনী

তথা অধ্যাপক-অধ্যাপিকামণ্ডলীৰ পৰা যি সহায়, সহযোগ, সহপ্ৰদেৰ্শ পাইছোঁ, তাৰ বাবে মই গৌৰবান্বিত। বিশেষকৈ ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্য-নিৰ্বাহকৰ সদস্যবৃন্দ আৰু বিভিন্ন বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক-অধ্যাপিকাৰ সহায়, পৰামৰ্শ মোৰ কাৰ্য্যকালৰ অমৰণীয় সম্বল।

মোৰ এই প্ৰতিবেদনত কাৰ্য্যকালছোৱাত অনুষ্ঠিত হোৱা বিভিন্ন সভা-সমিতিৰ চমু বিবৰণ দাঙি ধৰিলোঁ।

বাৰ্ষিক মহাবিভাগলয় সপ্তাহ : যোৱা ১০।১২।৭৭ ইং তাৰিখৰ পৰা ২০।১২।৭৭ ইংৰাজী তাৰিখলৈ পাঁচদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে বাৰ্ষিক মহাবিভাগলয় সপ্তাহ মহাসমাবেহেৰে পালন কৰা হয়। প্ৰথম দিনা ৰাতিপুৱা শ্ৰীহাকিম ৰাভাই আনুষ্ঠানিকভাৱে পতাকা উত্তোলন কৰে। তাৰ পিছতেই শ্ৰীৰঞ্জন ৰাভাই বস্তি প্ৰজ্বলন কৰি অনুষ্ঠানৰ শুভাৰম্ভ কৰে। বঁটা বিতৰণী সভাখন ১০।১২।৭৭ ইংৰাজী তাৰিখে অনুষ্ঠিত হয়। এই সভাত বহুতো বিশিষ্ট ব্যক্তি উপস্থিত হৈ সভাৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে আমাক উৎসাহিত কৰে। বিশিষ্ট ব্যক্তিসমূহৰ ভিতৰত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষা-নিয়ন্ত্ৰক ডঃ ৰত্ন কুমাৰ বৰুৱা আৰু গুৱাহাটী বিশ্ব-বিদ্যালয়ৰ মহাবিভাগলয়সমূহৰ পৰিদৰ্শক শ্ৰীযুত ক্ষীতিশ মেধি উল্লেখযোগ্য। এই সভাত সভাপতিত্ব কৰে আমাৰ মহাবিভাগলয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত কৰুণা কান্ত ৰাভাদেৱে। সন্ধিয়া এখন সাংস্কৃতিক সমাবেহ অনুষ্ঠিত

হয়। ইয়াত স্থানীয় শিল্পীৰ উপৰিও হুইগৰাকী শিল্পীয়ে নিমন্ত্ৰিত শিল্পী হিচাবে যোগদান কৰে।

নৱাগত আদৰণি সভা : যোৱা ৩০।১১।৭৮ ইং তাৰিখে নৱাগত আদৰণি সভা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত কৰুণা কান্ত বাভাদেৱৰ সভাপতিত্বত সুকলমে সম্পন্ন হয়। মুকলি সভাত মুখ্য অতিথি হিচাবে অসমৰ জনজাতীয় পৰিক্ৰমা বিভাগৰ মন্ত্রী শ্ৰীৰমেশমোহন কুলি মহোদয়ে যোগদান কৰে। ভাষণ প্ৰসঙ্গত শ্ৰীযুত কুলিয়ে অনুষ্ঠানৰ সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰে। সন্ধিয়া এখন বিচিত্ৰানুষ্ঠান পতা হয়।

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ তিথি পালন : অইন বাৰৰ দৰে মোৰ কাৰ্য্যকালছোৱাতো মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ তিথি বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচীৰে পালন কৰা হয়। সিদিনা নামপ্ৰসঙ্গ অনুষ্ঠিত হোৱাৰ উপৰিও এখন আলোচনা চক্ৰ পতা হয়। আলোচনা চক্ৰত নিৰ্দিষ্ট বক্তা হিচাবে শ্ৰীযুত বাঞ্জন বাভা আৰু শ্ৰীযুত তৰুণ খাখলাৰীদেৱে যোগদান কৰে।

শোক তৰ্পণ : যোৱা বছৰটোৰ ভিতৰত ভালে কেইগৰাকী খ্যাতিসম্পন্ন ব্যক্তি ইহসংসাৰ পৰিত্যাগ কৰে। তাৰে ভিতৰত তৰুণ শিল্পী জয়ন্ত হাজৰিকা,

ক্ৰীড়াপ্ৰেমী বাধাগোবিন্দ বৰুৱা, বাগ্মীবৰ নীলমণি ফুকন, নলিনীবালা দেৱী, 'টোলৰ ওজা' মঘাই ওজা, 'আৱাহন'ৰ সম্পাদক দীননাথ শৰ্মা, অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি গিৰিধৰ শৰ্মা, কবি মুক্তিনাথ বৰদলৈ আদিৰ মৃত্যুত মৰ্মাহত হৈছে। আৰু তেখেতসকলৰ পৰলোকগত আত্মাৰ সদৃগতি কামনা কৰিছোঁ।

অৱশেষত,—

ছাত্ৰ একতা সভাৰ নতুন বিষয়-ববীয়াসকললৈ আমাৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জনাইছোঁ। আশা কৰোঁ, নতুন কাৰ্য্য নিৰ্বাহকে ছাত্ৰ একতা সভা শক্তিশালী আৰু সুদৃঢ়ভাৱে প্ৰতিষ্ঠা কৰাত আত্মনিয়োগ কৰিব।

হৃদয়ে মহাবিদ্যালয় দীৰ্ঘজীৱি হওক।

ছাত্ৰ একতা সভা দীৰ্ঘজীৱি হওক।*

নমস্কাৰ।

বিনীত

শ্ৰীউৎসৱ নাথ

সাধাৰণ সম্পাদক,

হৃদয়ে মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।

২২।১১।৭৮ ইং

* ২২।১১।৭৮ ইং তাৰিখে অধ্যাপক শ্ৰীবসন্ত কুমাৰ শৰ্মাদেৱৰ সভাপতিত্বত অনুষ্ঠিত "ছাত্ৰ একতা সভাৰ নতুন কাৰ্য্য নিৰ্বাহকৰ হাতত কাৰ্য্যভাৰ অৰ্পণ" সভাত পঠিত আৰু সৰ্বসন্মতিক্ৰমে গৃহীত।

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিত হুধনৈ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰম শ্ৰদ্ধাভাজন অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। ১৯৭৭-৭৮ চনৰ বাবে যিসকল অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক হুধনৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক হিচাবে নিজকে পৰিচয় দিয়াৰ সুযোগ দিলে তেখেতসকলৰ ওচৰত মই চিৰঋণী। তেখেতসকলৰ মৰমৰ প্ৰতিদান স্বৰূপে মই একোকে দিব নোৱাৰিলোঁ। তাৰ বাবে অনুতপ্ত।

স্বাস্থ্য আৰু সবল স্মৃতিৰ বাবে জিৰণি বা অৱসৰ গ্ৰহণৰ প্ৰয়োজন। বিবাহমহীনভাৱে শিক্ষা আহৰণৰ ফলত দেহ-মন ক্লান্ত আৰু অৱসাদযুক্ত হৈ পৰে। এনে অৱস্থাত ব্যক্তিৰ প্ৰবণ ক্ষমতা স্বাভাৱিকতে হ্রাস পায়। এই ক্লান্তি আৰু অৱসাদ গুচাই স্মৃতি অধিক কাৰ্যক্ষম কৰি তুলিবৰ বাবে জিৰণিৰ অতি প্ৰয়োজন। সেয়ে আমাৰ কলেজৰ ছাত্ৰসকলক আজৰি সময় কটোৱাৰ বাবে কলেজৰ কৰ্তৃপক্ষই জিৰণি কোঠাৰ যোগান ধৰিছে, য'ত ছাত্ৰসকলে বিভিন্ন ধৰণৰ খেল-খেমাৰিৰ মাজেদি সময়খিনি কটাই দিয়ে।

আমাৰ কলেজখন চালুকীয়া অৱস্থাত থকা বাবে জিৰণি কোঠাৰ প্ৰয়োজনীয় খেল সামগ্ৰীসমূহ যোগান ধৰিব পৰা নাই যদিও সীমিত অৰ্থৰ মাজেদি কেৰম-বোৰ্ডৰ যোগান ধৰা হৈছে।

ছাত্ৰৰ জিৰণি কোঠাৰ লগতে Reading Roomৰ দায়িত্ব মোৰ ওপৰত হস্ত কৰা হয়। মোৰ কাৰ্যকালৰ হুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

ভিতৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানসিক প্ৰতিভা বিকাশৰ কাৰণে কিছুমান বাতৰিকাকত, আলোচনী আদি যোগান ধৰিবলৈ সক্ষম হৈছোঁ। তাৰে ভিতৰত দৈনিক অসম, অসম বাণী, নীলাচল, নতুন অসমীয়া, The Assam Tribune, The Statesman, The Competition Master, The Illustrated Weekly, দেশ আদি উল্লেখযোগ্য। ইয়াৰ উপৰিও পষেকীয়া দেৱাল আলোচনী 'ছেউতি'ৰ মাজেদিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা বিকাশ পায়।

অতি হুখৰ বিষয় যে হুধনৈ মহাবিদ্যালয়ৰ আৰ্থিক দিশ অতি শোচনীয় বাবে কিছুমান খেল সামগ্ৰী যোগান ধৰিব পৰা নাই। জিৰণি কোঠাৰ খেল সামগ্ৰীৰ ভিতৰত 'টেবুল টেনিচ'ৰ কথা ছাত্ৰসকলে বেছিকৈ অনুভৱ কৰে। গতিকে কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত মোৰ অনুৰোধ, খেলৰ যাৱতীয় সামগ্ৰী যোগান ধৰি ছাত্ৰসকলৰ প্ৰতিভা বিকাশত যেন সহায় কৰে।

সদৌ শেষত, জিৰণি কোঠাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপকে মোক বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন উপদেশ দিয়াৰ বাবে আৰু যিসকল ছাত্ৰবন্ধুৱে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে অনুষ্ঠিত হোৱা খেল প্ৰতিযোগিতা পৰিচালনা কৰাত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ালে তেওঁলোকৰ ওচৰত মই চিৰ-কৃতজ্ঞ। অৱশেষত, অজ্ঞাতে কৰি অহা দোষ-ত্রুটিৰ ক্ষমা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

—নিত্যানন্দ দত্ত

সম্পাদক, ছাত্ৰৰ জিৰণি কোঠা
হুধনৈ মহাবিদ্যালয়

ছাত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাৰম্ভতে মই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মোৰ হিয়াভবা মৰম আৰু আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। যিসকলৰ সহায়-সহযোগিতা আৰু অনুপ্ৰেৰণাৰ বাবে যোৱা ১৯৭৭-৭৮ চনৰ প্ৰত্যক্ষ নিৰ্বাচনত ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাবে মই মৰমী বিদ্যালয়খনিক সেৱা কৰাৰ সুযোগ পালোঁ।

আনৰ মানত গৌৰৱপূৰ্ণ নহ'লেও মোৰ মানত সম্পূৰ্ণ গৌৰৱময় আৰু মহান এই পদটিত অধিষ্ঠিত হৈ মই কি কৰিব পাৰিছোঁ। সেয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বিবেচনাধীন, অৱশ্যে মই নিশ্চিত যে মোৰ কাৰ্যকালছোৱাত মোৰ কাৰ্য্যভাৰ চলাই নিয়া প্ৰচেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাছিলোঁ।

নবাগত ছাত্ৰী হিচাবে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাত প্ৰৱেশ কৰিয়েই ছাত্ৰীসকলৰ কিছুমান অসুবিধা অসুভবা কৰিছিলোঁ। পূৰ্বৰ সম্পাদিকাসকলেও নিশ্চয়েই তেওঁলোকৰ কাৰ্যকালছোৱাত এই অসুবিধাবোৰ পূৰণ কৰিবৰ বাবে চেষ্টা চলাইছিল। মোৰ সময়তেই দুটিমান অসুবিধা দূৰ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছোঁ। ছাত্ৰীসকলে সততে অনুভব কৰি অহা বেঞ্চৰ অসুবিধা দূৰ কৰা হয়। লগতে খেলৰ সামগ্ৰী কিছুমানো যোগান ধৰা হয়।

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাবে প্ৰতিবেদনৰ লিখনীত মই এইটো নকৈ নোৱাৰোঁ—মহাবিদ্যালয় এখনৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা হিচাবে দৰ্কাৰী অসুবিধাবোৰ

প্ৰায়বোৰৰ পৰাই আমাৰ ছাত্ৰীসকলে দুখ লগাকৈ বঞ্চিত। অত্যাবশ্যকীয় অসুবিধাসমূহ এইখিনিতে প্ৰকাশ নকৰিলে ভুল কৰা হ'ব।

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ 'ইউৰিনাল' (urinal)টিৰ খুবেই প্ৰয়োজন। দ্বিতীয়তে, জিৰণি কোঠাত পোৱাকৈ পানীৰ যোগান ধৰিব লাগে। তৃতীয়তে, খেলৰ সামগ্ৰী হিচাবে এখন টেবুল টেনিচৰ নিতান্তই প্ৰয়োজন। ছাত্ৰীসকলৰ এই অসুবিধাবোৰ সমাধানৰ বাবে কলেজ কৰ্তৃপক্ষলৈ টানি অনুৰোধ জনালোঁ আৰু ইয়াৰ নকপ পৰবৰ্তী সময়ত দেখিবলৈ পোৱাৰ হেঁপাহ ৰাখিলোঁ।

মোৰ সকলো কামতে বিশেষভাৱে সহায় আৰু পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা বাবে অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা ৰীতা ৰায়চৌধুৰীক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাচিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালছোৱাত উৎসাহ প্ৰদান কৰা মোৰ বান্ধবীসকলে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা নিবেদিলোঁ।

পৰিশেষত, মোৰ অনিচ্ছাকৃত ভুল-দোষৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা মগিছোঁ। দুখনে মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কামনাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ সন্থাৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিলোঁ।

মিচ্ স্বৰ্গলতা নাথ

সম্পাদিকা,

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

দুখনে মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।

দুখনে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আগবুলনিত মই মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ, যিসকলে মোক সম্পাদক হিচাবে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাত সহায়, সহযোগিতা, প্ৰেৰণা আৰু সাহস আগবঢ়াইছিল—সেইসকলে।

সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ এসপ্তাহ পিছতে মই এক গধুৰ বোজা বহন কৰিব লাগিছিল। সেয়া আছিল অভয়াপুৰীত অনুষ্ঠিত আন্তঃকলেজ ফুটবল টুৰ্নামেণ্ট। সম্পাদক হিচাবে দায়িত্ব বুজি লোৱাৰ পিছত জানিব পাৰিলোঁ যে মহাবিদ্যালয়ত এযোৰো বৃট নাই। আনপিনে খেলুৱৈৰ তাগিদাত পৰি বৃট কিনিব বুলি ভাবিছিলো যদিও টকাৰ অভাৱ। অৱশেষত আমি টকা লৈ অভয়াপুৰীলৈ যাত্ৰা কৰিলোঁ। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশতঃ আমি তৃতীয় বাউণ্ডত মণিপুৰ কলেজৰ লগত পৰাজয় বৰণ কৰি ঘূৰি আহিব লগা হয়।

এইবাৰ অকণমান আমাৰ স্থানীয় দুখন খেলপথাৰলৈ আহক। অভয়াপুৰীৰ পৰা আহিয়েই দুখনত অনুষ্ঠিত “৮পূৰণমল জৈন” ট্ৰফী প্ৰতিযোগিতাৰ চেমী-ফাইনেল খেলখন চলাবলগীয়া হয়। ইয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল “শিক্ষক একাদশ” বনাম “দুখনে মহাবিদ্যালয়”। এই খেলখন মই বৰ দুখেৰে চলাব লগা হৈছিল, কাৰণ একপিনে ‘বৃট’ সমস্যা, আনপিনে খেলুৱৈৰ সমস্যা। প্ৰত্যেক খেলুৱৈক মাতি আনি খেল চলাব লগা হোৱাত মই বৰ বিমোহিত পৰিছিলোঁ। নানান আহকালৰ মাজত আমি ফাইনেল খেলত পদাৰ্পণ কৰাৰ

দুখনে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

যোগ্যতা লাভ কৰোঁ। ফাইনেল খেলত আমি দুৰ্বা কাউন্সিলৰ লগত খেলিব লগা হয়। এই খেলত দুখনে মহাবিদ্যালয়ে জয়লাভ কৰে। গোবৰুৰ বিষয় এই যে এই বছৰতে দুখনে মহাবিদ্যালয়ে ৮পূৰণমল জৈন প্ৰতিযোগিতাৰ “বিজয় ট্ৰফী” লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

ইয়াৰ পিছতেই মোৰ পাল পৰিছিল কলেজৰ বাৰ্ষিক খেল-খেমালিৰ কেৰম্, ৰিং আৰু বেটমিণ্টন পৰিচালনা কৰাৰ। এই ক্ষেত্ৰত কিমান অস্থিধাত পৰিছিলোঁ তাক মোৰ লগতে প্ৰতিযোগীসকলেও অনুভৱ কৰিব পাৰিছে নিশ্চয়।

দুখনে মহাবিদ্যালয়ৰ খেল বিভাগ অতিকৈ দুখলগা। প্ৰথম হ’ল—খেলপথাৰ আজিলৈকে নাই বুলি ক’লে ভুল কোৱা নহ’ব, কাৰণ এৰাৰ কথা আছে—“আছে গক নাবায় হাল ধকাতকৈ নধকাই ভাল।” নামত খেলপথাৰ কিন্তু খেলৰ কাৰণে যোগ্য নে অযোগ্য তাক মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিশ্চয় জানে।

দ্বিতীয় কাৰণ হ’ল—খেলুৱৈৰ সমস্যা। খেলুৱৈসকলৰ গোবৰীভাৱে খেল বিভাগ দুৰ্বল হোৱা দেখা যায়। এদিনাখন খেলুৱৈ বন্ধু এজনে মোক কৈছিল—“সম্পাদক হিচাপে আপুনি খেলুৱৈৰ ভৰিত ধৰি হ’লেও খেলিবলৈ আনিব লাগিব।” মোৰ হাঁহি উঠিছিল। আচলতে খেল বিষয়টো এনেকুৱানে যাক মোৰ বন্ধুৱে কোৱাৰ দৰে ভৰিত ধৰি আনিব লাগে! হাঁহি নুঠে জানো?

তৃতীয় হ’ল—আজিলৈকে মহাবিদ্যালয়ত হকী আৰু

ক্রিকেট খেলৰ সা-সৰঞ্জাম নাই। খেল বিভাগটো আজিকালি চৰকাৰে শিক্ষাৰ অঙ্গ হিচাবে লৈছে। সেয়ে অধ্যক্ষ মহোদয়লৈ অহুৰোধ, তেওঁ যেন এই বিভাগত দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি এই অহুঠানৰ গৌৰৱ অক্ষুণ্ণ ৰাখে।

সৰ্বশেষত মোৰ অজানিত ভুলৰ বাবে ক্ষমা মাগিছোঁ— সেইসকলৰ ওচৰত, যিসকলৰ ওচৰত মই কঠোৰ বাক্য প্ৰয়োগ কৰিছিলোঁ। এইখিনিতে খেল বিভাগৰ ভাবপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীতেজেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ নাথে নানা উপদেশ দি মোৰ কাৰ্যকাল ভালদৰে চলাই দিয়াত তেওঁৰ

ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ। মোৰ কাৰ্যকালৰ ভিতৰত আগবঢ়োৱা সহায়-সহানুভূতিৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধবলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ খেল বিভাগৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিলোঁ।

ইতি—

ক্ষীৰাজুদ্দিন আহমেদ
সম্পাদক, খেলবিভাগ

হুথনে মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।

হুথনে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

সাংস্কৃতিক শাখাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে হুধনৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। ১৯৭৭-৭৮ চনৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ পাই মই নিজকে ধন্য মানিছোঁ।

“কলা কলাৰ বাবে নহয়, কলা জীৱনৰ বাবে”—এই উক্তি আগত আখি গুৰুসকলৰ উপদেশ, বন্ধু-বান্ধবীৰ প্ৰেৰণাক একমাত্ৰ সম্বল কৰিলৈ নিজ কৰ্মপথত অগ্ৰসৰ হৈছিলো যদিও উজুটি নোখোৱাকৈ থকা নাছিলো। অৰ্থ আৰু প্ৰয়োজনীয় সা-সামগ্ৰীৰ অভাবৰ বাবে মাছে মাছে আমি ধমকি ব’লগীয়াত পৰিছিলো। মাথোন শৈশবৰ ডেউনা পাব হৈ অহা মহাবিদ্যালয় এখনত আৱশ্যকীয় সকলো ধৰণৰ সা-সুবিধা নথকাটোৱে স্বাভাৱিক। উপযুক্ত প্ৰেক্ষাগৃহ, স্থায়ী মঞ্চ আদি নথকাৰ ফলত বছৰত দুই-তিনিটা বিচিত্ৰানুষ্ঠান বিভিন্ন আহুতালৰ মাছেৰে চলাবলগীয়া হৈছিল। প্ৰেক্ষাগৃহৰ প্ৰসঙ্গটো আগলৈ ধৈ দিছোঁ। কিন্তু যিমান সোনকালে সম্ভৱ এটা স্থায়ী মঞ্চৰ যে নিত্যান্ত আৱশ্যক এই কথা কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰে। অহা বছৰত এই বিষয়ে বিবেচনা কৰি চাবলৈ কৰ্তৃপক্ষক অনুৰোধ কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ ভিতৰত পাঁচদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত হোৱা ‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ জাকজমকতাৰে হুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

শেষ হৈছিল যদিও তাৰ মাজতো ‘স্বামেলা’ৰ সৃষ্টি নোহোৱাকৈ থকা নাছিল। বিশেষকৈ আৰ্থিক দিশত আমি বৰ অসুবিধা ভোগ কৰিছিলো। বিভাগীয় সম্পাদকে যাতে নিকাৰ ভুক্তিব লগা নহয় তাৰ বাবে নিৰ্দ্ধাৰিত বাজেটৰ টকা বিভাগীয় তত্ত্বাবধায়কৰ হাতত জমা দিলে বহু সুবিধা হয়। ভবিষ্যতে ছাত্ৰ একতা সভাই এই দিশটো আলোচনা কৰি কাৰ্যত পৰিণত কৰিব বুলি আশা ৰাখিলোঁ।

‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ৰ নাট প্ৰতিযোগিতাত কেবাটাও দলে যোগদান কৰিছিল যদিও উন্নত মানবিশিষ্ট নাটৰ অভাব পৰিলক্ষিত হৈছিল। আন এটি দুঃখলগা দিশ হ’ল,—ছাত্ৰীসকলৰ নীৰব ভূমিকা। কেইগৰাকীমান ছাত্ৰীয়েহে মাথোন পৰীক্ষামূলকভাবে প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰা যেন লাগিছিল। চৰ্চাৰ অভাবেই যে ইয়াৰ ঘাই কাৰণ নকলেও হব। আগলৈ ছাত্ৰী সকলেও সকলো ধৰণৰ প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সৌষ্ঠব বঢ়োৱাৰ লগে লগে অধিক উপভোগ্য কৰিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

যোগাযোগ সম্পৰ্কীয় খেলি-মেলিৰ বাবে হুধনৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক দলটোৱে এই বছৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা আয়োজিত ‘যুৱ মহোৎসৱ’ত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ পৰা বঞ্চিত হবলগীয়া হয়। তাৰ বাবে মই দুঃখিত।

মোৰ কাৰ্যকালছোৱাত বিভিন্ন দিশত সাকৰা দিহা-

পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা বাবে পৰম শ্ৰদ্ধাভাজন অধ্যাপক
মণ্ডলীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। যিসকল
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোৰ কাৰ্য পৰিচালনাত বিভিন্ন সময়ত
বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াইছিল
তেওঁলোকলৈ শলাগৰ শৰাই নিবেদন কৰিছোঁ।

অৱশেষত, কাৰ্যকালছোৱাত জানি বা নাজানি কৰা
ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

দুধনৈ মহাবিদ্যালয় দীৰ্ঘায়ু হওক।
দুধনৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা সুদৃঢ় হওক।

ইতি—

শ্ৰেয়মানন্দ খাখলাৰী

সম্পাদক,

সাংস্কৃতিক শাখা

দুধনৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।

দুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

তৰ্ক শাখাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে দুখনে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোক ১৯৭৭-৭৮ চনৰ তৰ্কশাখাৰ সম্পাদিকা হিচাবে সেৱা আগবঢ়াবলৈ হুবিধা, হুযোগ দিয়াত মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

জ্ঞান বিকাশৰ স্থল হিচাবে যিবিলাক বিষয় মানুহৰ জীৱনত অতিকৈ প্ৰয়োজন তাৰ ভিতৰত তৰ্ক এটা অতি উল্লেখযোগ্য বিষয়। গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাত যিহেতুকে জনসাধাৰণে অন্ধ আনুগত্য পৰিহাৰ কৰি যুক্তিব ভিত্তিত সকলো বস্তু গ্ৰহণ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে, তেনে ক্ষেত্ৰত তৰ্ক বিভাগটো যে অতি প্ৰয়োজন তাক কোনেও হুই কৰিব নোৱাৰে। কিতাপ পত্ৰ, বিভিন্ন আলোচনী আদি পঢ়ি যি জ্ঞান অৰ্জন কৰা হয় তাক সঠিক ভাবে বিকাশ কৰাত আৰু যুক্তি পূৰ্ণ মন গঢ়ি তোলাত তৰ্কই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। এই সকলো বিষয় চালিছাৰি চাই শিক্ষাৰ লগত তৰ্ক শাখাটোত স্থল, কলেজ, বিশ্ববিদ্যালয়ত এটা বিষয় হিচাবে সামৰি লৈছে। সেয়ে আমাৰ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ নিজৰ মানসিক প্ৰতিভা বিকাশ স্থল হিচাবে তৰ্ক শাখাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে যাতে প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ইয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

তৰ্ক শাখাটো পাঠ্যক্ৰমৰ ভিতৰত হলেও আমাৰ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে সিমানে মনোযোগ দিয়া দেখা নাযায়। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত প্ৰতিযোগিতা পূৰ্ণ মনোভাৱ নথকাৰ বাবে। তথাপি মোৰ কাৰ্য কালৰ ভিতৰত বিভিন্ন আহকালৰ মাজতো চাৰিখন মান তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা পাতিছিলোঁ। আৰু তাত ভালমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। ইয়াৰ বাহিৰেও মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে আৱন্তি প্ৰতিযোগিতা, আকস্মিক বক্তৃতা প্ৰতিযোগিতা দুখনে মহাবিদ্যালয় আলোচনী

আৰু তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়; কিন্তু তাতেও বৃজন সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যোগদান কৰিছিল যদিও ইয়াৰ মানদণ্ড আশানুৰূপ হোৱা নাই। ইয়াৰ বাহিৰেও মোৰ কাৰ্য কালৰ ভিতৰত আমাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীকৰুণা কান্ত ৰাভাৰ সত্ৰাপতিত্বত আৰু তৰ্ক শাখাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক আক্ৰুল মজিদ মণ্ডলৰ পৰিচালনাত এখন আলোচনা চক্ৰ পতা হয়। তাত বিশিষ্ট অতিথি হিচাবে যোগদান কৰে কেপ্টেইন ৰবীন ব্ৰহ্ম আৰু অধ্যাপক দেওয়ান জয়নাল আবেদিনে (বৰ্তমান এম, এল, এ)

তৰ্ক শাখাটো উন্নত কৰিবলৈ আৰু তৰ্কৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আকৰ্ষণ বৃদ্ধি কৰিবলৈ হলে প্ৰত্যেক মাহতে কম পক্ষেও দুবাৰ তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা আকস্মিক বক্তৃতা আদি পতাৰ কথা মই বৰকৈ অনুভৱ কৰিছোঁ। গতিকে কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত মোৰ প্ৰাৰ্থনা যাতে আগলৈ ইয়াৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা হাতত লয়।

সদৌ শেষত দুখনে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীকৰুণা কান্ত ৰাভা আৰু তৰ্ক শাখাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক আক্ৰুল মজিদ মণ্ডলদেৱে বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শে মোক আগবাঢ়ি যোৱাত সহায় কৰা বাবে আৰু যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন সময়ত তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা পৰিচালনা কৰাত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ালে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাই আৰু দুখনে মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰনি মাৰিলোঁ।

শ্ৰীললিতা টোভী

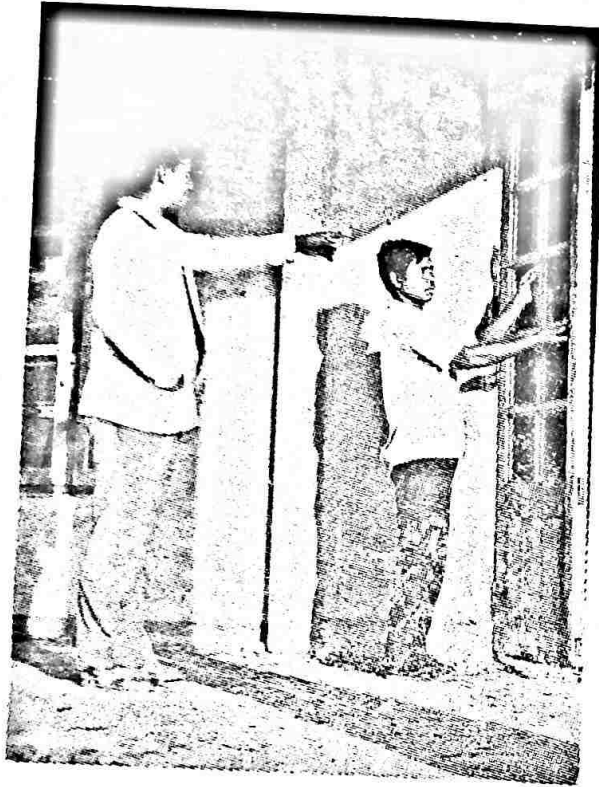
সম্পাদিকা, তৰ্ক শাখা

দুখনে মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।

Our College Building

1977-78
2nd story

The increasing number of students seeking admission into Dudhnoi College every year creates an urgent necessity to construct new buildings of the college. The photo shows the Principal, Shri K. K. Rabha, M. A. supervising the constructional works of the new building of the college with 'Khagen'.

22 1232
1977-78.

সঙ্গীত বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে, আমাৰ কাৰ্যকালছোৱাত যিসকল-অধ্যাপক অধ্যাপিকাই বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন উপদেশ, পৰামৰ্শৰে সহায় কৰিলে তেওঁলোকলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু দুধনৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সঙ্গীত বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে কাম কৰিবলৈ সুবিধা দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ শলাগৰ শৰাই নিবেদন কৰিছোঁ।

গধুৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰা সহজ। কিন্তু দায়িত্ব নিয়াৰিকৈ পালন কৰিবলৈ হলে নিজস্ব প্ৰতিভা আৱশ্যকীয় হৈ পৰে। তাতোকৈ অধিক আৱশ্যকীয়,— ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আন্তৰিককাপূৰ্ণ সহায়, সহযোগ, সহপ্ৰদেশ। আমাৰ কাৰ্যকালছোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহায়, সহযোগৰ অভাৱ হোৱা নাছিল কিন্তু আৰ্থিক দিশ বিশেষ টনকিয়াল নোহোৱা বাবে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সঙ্গীতৰ অনুশীলন নোহোৱা বাবে প্ৰায় সময়তে থমকি ব'ব লগীয়া হৈছিল। এই বছৰটোত 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' উপলক্ষে অনুষ্ঠিত হোৱা সঙ্গীতানুষ্ঠানৰ বাহিৰে আন কোনো অনুষ্ঠান হোৱা নাই। সঙ্গীত প্ৰতিযোগিতাৰ প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা সন্তোষজনক আছিল যদিও সঙ্গীতৰ মানদণ্ড হতাশজনক হোৱাতো স্বীকাৰ্য। 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ সামৰণিৰ দিনা অনুষ্ঠিত হোৱা 'সাংস্কৃতিক সমাবেহ' আমাৰ কাৰ্যকালৰ অন্ততম মনোৰম অনুষ্ঠান

আছিল। এই অনুষ্ঠানত কেবাগৰাকী স্থানীয় শিল্পীয়ে উচ্চমানদণ্ডৰ গীত পৰিবেশন কৰি অনুষ্ঠানৰ সৌষ্ঠব বৃদ্ধি কৰিছিল। বিশেষকৈ, অধ্যাপক মানবেন্দ্ৰ কলিতাৰ আধুনিক গীত, দেৱব্ৰত দাস আৰু বিভূতি বণিক্যৰ হাতুৰসোন্দোপক গীত উল্লেখযোগ্য।

আমি সঙ্গীত বিভাগটোৰ কিমানদূৰ উন্নতি সাধিব পাৰিছোঁ, দায়িত্ব পালনত কিমানদূৰ সফলতা লভিছোঁ, সেয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যথাসময়ত নিশ্চয় বিচাৰ কৰিব। মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষলৈ আমাৰ একান্ত অনুৰোধ, সঙ্গীত বিভাগটো টনকিয়াল কৰাৰ বাবে অধিক মনোযোগ দিয়ক। শিল্পীমনৰ চাহিদা অনুসৰি আধুনিক বাণ্যযন্ত্ৰৰ যোগান ধৰক। মাজে সময়ে সঙ্গীতানুষ্ঠান পাতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সঙ্গীতৰ প্ৰতি ধাউতি জন্মোক।

অৱশেষত, বিগত দিনবোৰত কৰি অহা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিছোঁ।

দুধনৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সঙ্গীত বিভাগ, হুষ্ঠ, সবল হওক। দুধনৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰ উন্নতি হওক; এয়ে কামনা। ইতি—

প্ৰমোদ কুমাৰ কলিতা

সম্পাদক,

সঙ্গীত বিভাগ

দুধনৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

দুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

Results of the Annual College Week

Competition : 1977-78

● General Sports :

1. 200 m. race (Boys)—1st—Ajit Dey.
2nd—Khirajuddin Ahmed.
2nd—Bankianta Rabha.
3rd—Hassan Ali.
2. 100 m. race (Girls)—1st—Miss Anu Kachary.
2nd—Miss Kanchan Basumatary.
3rd—Miss Ranjita Das.
3. Discuss throw (Boys)—1st—Bhaben Rabha.
2nd—Arabinda Hazowary.
3rd—Chinmoy Sirkar.
4. Discuss throw (Girl)—1st—Miss Anu Kachary.
2nd—Miss Anima Daimary.
3rd—Miss Ranjita Das.
5. 400 m. race (Boys)—1st—Banikanta Rabha.
2nd—Ajit Dey.
3rd—Mihir Rabha.
6. Balance race (Girls)—1st—Miss Bishnu Priya Roy
2nd—Miss Anu Kachary.
3rd—Nil.
7. 200 m. race (Girls)—1st—Miss Kanchan Basumatary.
2nd—Miss Anu Kachary.
3rd—Miss Damayanti Khakhlary.
8. Javeline throw (Boys)—1st—Mihir Rabha
2nd—Ratna Basumatary.
3rd—Sameswar Rabha.
9. Javeline throw (Girls)—1st—Miss Anu Kachary.
2nd—Miss Renu Rabha.
3rd—Miss Anima Daimary.

10. Long Jump (Boys)—1st—Banikanta Rabha.
2nd—Ajit Dey.
3rd—Mihir Rabha.
11. 800 m. race (Boys)—1st—Ratan Basumatary.
2nd—Bhaben Rabha.
3rd—Rampoda Roy.
Ajit Dey.
12. 400 m. race (Girls)—1st—Miss Anu Kachary.
2nd—Miss Ranjita Das.
3rd—Miss Kanchan Basumatary.
13. Shotput throw (Boys)—1st—Mihir Rabha.
2nd—Arabinda Hazowary.
3rd—Chinmoy Sirkar,
14. Shotput throw (Girls)—1st—Miss Sarna Lata Nath.
2nd—Miss Anu Kachari.
3rd—Miss Rosunara Begum.
15. Blind hit (Girls)— 1st—Miss Sandhya Sarkar.
16. Memory test (Girl)—1st—Miss Bishnu Priya Roy.
2nd—Miss Sandhya Sarkar.
3rd—Miss Surabni Roy.
Miss Pranita Das.
17. Hop step & jump (Boys)—
1st—Bani Kanta Rabha.
2nd—Chinmoy Sarkar.
3rd—Ratan Basumatary.
18. Hemen throw (Boys)—1st—Chinmoy Sarkar.
2nd—Ratan Basumatary.
3rd—Jatin Khakhdary.
19. Music chair (Girls)—1st—Miss Mira Roy.
2nd—Miss Surbani Roy.
3rd—Miss Sandhya Sarkar.
20. High jump (Boys)—1st—Arabinda Hazowary.
2nd—Ratan Basumatary.
Ajit Dey.
3rd—Nil.
21. Pole volte (Boys)—1st—Ratan Basumatary.
2nd—Prutul Rabha.
3rd—Ajit Dey.
Pitambar Basumatary.

22. 100 m. race (Boys)—1st—Ajit Dey,
Khirajuddin Ahmed.
2nd—Banikanta Rabha.
3rd—Indra Mohan Kachari.
23. Relay race (Boys)—1st—Khirajuddin Ahmed.
Dilip Rabha.
Ajit Dey.
Banikanta Rabha.
2nd—Jagadish Hazorika & his
party.
24. Relay race (Girls)—1st—Miss Ranjita Das.
Miss Bobita Todi.
Miss Anu Kachari.
Miss Punya Roy.
2nd—Nil.
25. Swimming race (Boys)—1st—Khirajuddin Ahmed.
2nd—Prutul Das.
3rd—Hassan Ali & Ajit Dey.
26. Go as you like— 1st—Jogesh Bhawal.
2nd—Santanu Roy
3rd—Kailash Das & Bhaben
Rabha.
27. Marathan race (Boys)—1st—Banikanta Rabha.
2nd—Prutul Das
3rd—Hassan Ali.
4th—Khitish Das.
5th—Ratan Basumatary.
6th—Prafulla Rabha.
7th—Jogadish Hazorika.

RESULTS OF ANNUAL LITERARY COMPITITION.*
1977-78.

- Assamese short story :** 1st—Nil.
2nd—Bichitra Kr. Das.
Miss Dipamani Kalita.
3rd— Nil.
Consolation—Ajit Kr. Choudhury.

Assamese Poem : 1st—Nil.

2nd—Miss Anamika Rabha.

Bichitra Kumar Das.

3rd—Nil.

Assamese Light Humour Essay : 1st—Nil.

Consolation—Miss Dipamani Kalita.

Assamese Essay : 1st—Miss Dipamani Kalita.

2nd—Jatin Khakhlary.

3rd—Nil.

Assamese Drama :

Consolation—Jagadish Hajarika.

English Essay :

Consolation—Miss Pratibhamayee Roy.

English Poem :

Consolation—Bichitra Kr. Das.

BOARD MAGAZINE COMP.—1977-78

1. Best Essay—Miss Dipamani Kalita.
2. Best Short Story—Karuna Kanta Roy.
3. Best Poem—Amiya Kr. Rabha.
4. Best Cartoon—Ratan Basumatary.
5. Best Art—Dilip Rabha.
Sameswar Rabha.
6. Best Light Humour Essay—Dhirendra Nath Roy.

● GAMES SECTION :

Badminton Double (Boys)

Winners—Jitakshar Hajowary and his partner Dilip Rabha.

Runners—Mihir Rabha and his partner Chinmoy Sirker.

Teniquoite Double (Girls)

Winners—Anima Daimary and her partner Kanmai Rabha.

Runners—Ranjita Das and her partner Sandhya Daimary.

Badminton Single (Girls)

Winner—Miss Punya Roy.

Runner—Miss Kanchan Basumatary.

Badminton Double (Girls)

Winners—Kanchan Basumatary and her partner Lolita Todi.

Runners—Ranjita Das and her partner Bobita Todi.

হৃদনে মহাবিদ্যালয় আয়োজনী

Badminton Single (Boys)

Winner—Jogesh Bhowal.

Runner—Arabinda Hazowary.

Carrom Single (Boys)

Winner—Gopal Roy.

Runner—Mrinal Roy.

Carrom Double (Boys)

Winners—Hassan Ali and his partner Gopal Roy.

Runners—Jitakshar Hajowary and his partner Dilip Rabha.

Participants of the last G. U. Inter College Football Competition at Marigaon :

Sitting (L. to R.) :—Mr. A. Dey, Mr. M. Kachari, Mr. K. Rabha, Mr. C. Basumatary,
Mr. L. A. Marak.

Standing (L. to R.) :—Mr. S. Brahma, Mr. D. Rabha, Mr. H. Khakhlary,
Mr. S. Rabha, Prof. T. C. Nath (In charge), Mr. K. Ahmed,
Mr. B. Das, Mr. U. Nath (Gen. Secy.)

Carrom Double (Girls)

Winners—Ranjita Das and her partner Bobita Todi.

Runners—Anu Kachary and her partner Bishnu Priya Roy.

MUSIC SECTION

Assamese Modern Song

Cup—1st Prize—Premananda Khakhalary.

Book—2nd „ —Jitakshar Hazowary.

Certificate—3rd „ —Miss Sandhya Daimary.

Bengali Modern Song

Cup—1st Prize—Jitakshar Hazowary.

Book—2nd „ —Bijay Roy,
Premananda Khakhalary.

Certificate—3rd „ —Sarbeswar Hajorika.

Assamese Chorus

Cup—1st Prize—Chinmoy Sarkar and his party.

Cup—2nd „ —Sarbeswar Hajorika and his party.

Certificate—3rd „ —Sameswar Rabha and his party.

Folk Song (Goalpara)

Cup—1st Prize—Sarbeswar Hajorika.

Book—2nd „ —Premananda Khakhalary,
Ratan Basumatary.

Certificate—3rd „ —Miss Kamala prabha Choudhury.

Folk Song (Kamrupi)

Cup—1st Prize—Sarbeswar Hajorika

Miss Sandhya Daimary.

Book—2nd „ —Miss Swapna Das.

Certificate—3rd „ —Kamalaprabha Chaudhury.

Bhajan

Cup—1st Prize—Miss Sandhya Daimary.

Cup—2nd „ —Jitakshar Hajowary.

Cup—3rd „ —Bijay Roy.

Gajal

Cup—1st Prize—Premananda Khakhalary.

Cup—2nd „ —Jitakshar Hajowary.

Certificate—3rd „ —Bijay Roy.

Jyoti Sangeet

Cup—1st Prize—Jitakshar Hajowary.
Book—2nd „ —Premananda Khakhalary.
Certificate—3rd „ —Sarbeswar Hajorika.

Bargeet

Cup—1st Prize—Miss Sandhya Daimary.
Cup—2nd „ —Premananda Khakhalary.
Cup—3rd „ —Jitakshar Hajowary.

Tribal Song.

Cup—1st Prize—Miss Sandhya Daimary.
Cup—2nd „ —Premananda Khakhalary.
Certificate—3rd „ —Bijay Roy.

Bihu Geet.

Cup—1st Prize—Miss. Sandhya Daimary.
Cup—2nd „ —Jitakshar Hajowary.
Cup—3rd „ —Bijay Roy.

Rabindra Sangeet.

Cup—1st Prize—Miss Sandhya Daimary.
Book—2nd „ —Chinmoy Sirker.
Certificate—3rd „ —Jitakshar Hajowary.

Bia Nam

Cup—1st Prize—Miss Swarna Lata Nath.
Book—2nd „ —Miss Sandhya Daimary.
Certificate—3rd „ —Bishnupriya Roy.
Miss Surabhi Roy।

Fluid Compt.

Cup—1st Prize—Promode Kalita.
Cup—2nd „ —Sarbeswar Hajorika.
Cup—3rd „ —Ratan Basumatary.

Datara

Cup—1st Prize—Ratan Basumatary.
Cup—2nd „ —Promode Kalita.

Best Drama Team of the year—1977-78

Sitting (from Left to Right) Mr. H. Ahmed,
P. Kalita & Mr. S. Das
Standing (from Left to Right) Mr. C. Das,
Mr. H. Das, Mr. N. Ahmed.

● RESULT OF THE DEBATING COMPETITION :

Recitation (Assamese)

- 1st—Miss Swapna Das,
2nd—Ratna Basumatary.
3rd—Madhusudan Das.

Recitation (English)

- 1st—Jatin Khakhlary.
2nd—Bichitra Das.
3rd—Hargabinda Rabha.

Extempore Speech.

- 1st—Utshab Nath.
2nd—Banikanta Rabha.
3rd—Jatin Khakhalary.

Debate

- 1st—Nil.
2nd—Nil.
3rd—Nill.

Consolation Prize--Sri Bichitra Kumar Das,

- Best Literary man—Mr. Bichitra Kumar Das.
Best Singer—Miss Sandhya Daimari.
Best Debator—Nil.
Best Social Worker—Mr. Ratan Basumatary.
Best Athlet (Boys)—Mr. Banikanta Rabha.
Best Athlet—(Girls)—Miss Anu Kachari
Best Actor—Mr. Hafizuddin Ahmed.
Best Actress—Miss Lily Basumatary.
Best Director—Mr. Amar Nath.

সম্পাদকীয়

● নতুন সাহিত্যিক প্ৰসঙ্গত

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যত ভালেকেইগৰাকী নতুন সাহিত্যিকে নিজস্ব চিন্তাধাৰা, প্ৰতিভা প্ৰকাশ কৰাৰ কাৰণে সচেতন হোৱাতো সঁচাকৈয়ে শুভ লক্ষণ। এই শ্ৰেণী সাহিত্যিকৰ সৰহ সংখ্যকেই পৃথিৱীৰ চহকী সাহিত্যসমূহৰ লগত পৰিচিত। নতুন আঙ্গিক, নতুন কলা-কৌশল প্ৰয়োগ কৰি অসমীয়া সাহিত্যিক বৰ্গাচা, জনপ্ৰিয় সাহিত্য হিচাপে গঢ় দিয়াৰ বাবে এওঁলোকে দৃঢ় পদক্ষেপ আগবঢ়াইছে। ইতিমধ্যে, কিছু সংখ্যকে পঢ়ুৱৈৰ মানসত ছাপ পেলোৱাৰ কাৰণে সক্ষম হৈছে। কিন্তু দুখৰ বিষয়, স্বাৰ্থাৰ্থেয়ী ব্যক্তিৰ গৃষ্ঠপোষকতাত দুই এজন 'সাহিত্যিক' নামৰ আঁৰত নিজৰ অসৎ অভিপ্ৰায় ব্যক্ত কৰি জাতীয় সংহতি ধ্বংস কৰিছে, ধৰ্মৰ নামত ব্যক্তিচাৰ বিষপাই দিছে, ৰাজনীতিৰ নামত নিজৰ ক্ষুদ্ৰ স্বাৰ্থ পূৰণ কৰিছে, সমাজ সংগঠনৰ নামত বিভাজনহে সৃষ্টি কৰিছে। তদুপৰি, এইচাম সাহিত্যিকে পূৰ্ব পুৰুষ শঙ্কৰদেৱ, মাধৱদেৱ, লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা প্ৰভৃতি স্বনামধন্য, বিশাল প্ৰতিভাশালী সাহিত্যিকৰ সাহিত্যকৰ্মক দোষযুক্ত সাহিত্য বুলি উল্লেখ কৰিয়ে এৰা নাই, নাই-নুই কৰাবো দুঃসাহস পৰিলক্ষিত হৈছে। শঙ্কৰদেৱ, মাধৱদেৱ, বেজবৰুৱাৰ বচনাৰীতি অচল বুলি কব বিচাৰিছে কিন্তু নিজে নতুন বচনাৰীতি সৃষ্ট, সবল ৰূপত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা নাই।

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যত নতুন সাহিত্যিকৰ সংখ্যা সন্তোষজনক। সাহিত্যিকৰ অবিহণও নিচেই

তাকৰ নহয়। কিন্তু অপ্ৰিয় হ'লেও স্বীকাৰ্য, নতুন সাহিত্যিক (সৰহ সংখ্যক)ৰ সাহিত্যকৰ্মত মৌলিক চিন্তা শক্তিৰ অভাৱ, বিদেশী সাহিত্যৰ অন্ধ অনুকৰণ বাককৈয়ে প্ৰকাশিত হৈছে। দুই-এজনে আৰ্কো ছদ্মনামৰ আঁৰত সাহিত্য সৃষ্টি কৰি সেই সাহিত্যত কঢ় বাস্তৱক দেখুৱাই দি প্ৰগতিশীল সাহিত্যিক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰাৰ যত্ন কৰাতো অনুমান হয়। কিন্তু কিমানজন সাহিত্যিকে সফলতা অৰ্জন কৰিছে তাৰহে সঠিক অভিলেখ খাউকতে পোৱা নাযায়। দুই-এজনে আৰ্কো একেটা বিষয়বস্তুকে বিভিন্ন নামত বিভিন্ন আলোচনীত প্ৰকাশ কৰি 'নতুন পুৰুষ'ৰ মাজত আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ অপচেষ্টা কৰাৰ লগতে সাহিত্যিক হিচাপে নিজক প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ মিছা প্ৰয়াস কৰিছে। সাম্প্ৰতি সাহিত্যিক যিমান চতুৰ হৈছে তাতকৈ বেছি চতুৰ হৈছে পঢ়ুৱৈ সমাজ। যেই-সেই সাহিত্যকে উৎকৃষ্ট মানদণ্ডৰ সাহিত্য বুলি এতিয়া অসমীয়া পঢ়ুৱৈ সমাজে গ্ৰহণ নকৰে। বিভিন্ন আলোচনী, বাতৰি কাকতে পঢ়ুৱৈ সমাজৰ মন দিগন্ত অধিক প্ৰসাৰিত কৰি দিছে। 'অসমীয়া সাহিত্যিক' বুলি পুৰ্তো দেখুৱাৰ দিন কেতিয়াবাই উকলি গ'ল। আবেগ-অনুভূতি, বুদ্ধিমত্তাক আন্তৰিক-তাৰে প্ৰকাশ কৰা সাহিত্যিকহে পঢ়ুৱৈ সমাজৰ পৰা শ্ৰদ্ধা, সন্মান পাব পাৰে। নতুন চাম সাহিত্যিকে সাহিত্যৰ সংখ্যা বঢ়োৱাত মনোযোগ দিয়াতকৈ উন্নত মানদণ্ডৰ সাহিত্য সৃষ্টিতহে মনোযোগ দিয়াৰ আৱশ্যক

দুখনে মহাবিদ্যালয় আলোচন:

হৈ পৰিছে। অন্তৰ্গত, নতুন সাহিত্যিকৰ নতুন সাহিত্য বিকলাঙ্গ, লেহকা সাহিত্য বুলি পৰিগণিত হোৱাৰ আশঙ্কা আছে।

● পষেকীয়া দেৱাল আলোচনী 'জ্বেউতি'

যোৱা বছৰৰ দৰে আমাৰ কাৰ্যকালছোৱাত মহা-বিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহায়, সহযোগত হাতেলেখা দেৱাল আলোচনী 'জ্বেউতি' নিয়মীয়াকৈ উলিয়াবলৈ সক্ষম হওঁ। 'জ্বেউতি' সম্পাদন কৰোঁতে বিশেষ সতৰ্ক হোৱা সত্ত্বেও অজানিতে বহুতো ভুল-ত্রুটি বৈ যায়। তদুপৰি, সময়ে সময়ে বিভিন্ন কাৰণবশত: 'জ্বেউতি'ৰ কলেবৰ হ্রাস পোৱাটো উল্লেখ-যোগ্য। আটাইবোৰ ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে আমি মাৰ্জনা বিচাৰিছোঁ। আমাৰ গভীৰ বিশ্বাস, সতুন সম্পাদকে নতুন প্ৰেৰণা, নতুন উৎসাহেৰে 'জ্বেউতি' নিয়মিতভাৱে প্ৰকাশ কৰি এচাম নতুন সাহিত্যিক সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।

● অপ্ৰিয় সত্য

আলোচনীত প্ৰকাশৰ বাবে নিচেই সীমিত সংখ্যক প্ৰবন্ধাদিহে আমাৰ হাতত পৰিছিল। সবহভাগ প্ৰবন্ধ, গল্পৰ বিষয়বস্তু গতানুগতিক। গল্পসমূহৰ বিষয়বস্তু —অপ্ৰিয় বয়সৰ ডেকা-গাভৰুৰ তবল প্ৰেম। আন সাহিত্যিকৰ দুই-এটা বাক্য নিজৰ লেখনিত জোৰা-তাপলি মাৰি সোমাই দিয়া লেখনিৰ সংখ্যাও তাকৰ নহয়। যোৱা সংখ্যা আলোচনীত প্ৰকাশিত এটা প্ৰবন্ধত আদৌৱাহ ওলোৱাত এইবোৰ আদৌৱাহপূৰ্ণ (ছাঁ লৈ লেখা, পুনৰুদ্ৰণ আদি) বুলি বিবেচিত গল্প

প্ৰবন্ধাদি প্ৰকাশৰ পৰা আমি বিৰত আছোঁ। তথা-পিতো, ক'ৰবাত কিবা আদৌৱাহ থাকিব পাৰে। প্ৰবন্ধাদিৰ বিষয়-বস্তু, উপস্থাপন ৰীতি আদি বিষয়ত পঢ়ুৱৈ সমাজে কিবা জানিব বিচাৰিলে সম্পাদনা সমিতিৰ কাষলৈ নগৈ লেখক-লেখিকাৰ লগত পোন-পটীয়ভাৱে যোগাযোগ কৰে যেন।

● ভুল-ত্রুটি স্বীকাৰ : ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা—

আলোচনীখন সম্পাদন কৰোঁতে আমাৰ অজানিতে ভুল-ত্রুটি বৈ যোৱাটো স্বাভাৱিক। বিশেষ মনোযোগেৰে প্ৰফ চোৱা সত্ত্বেও ঠায়ে ঠায়ে বহুতো ভুল বৈ যোৱাটো স্বীকাৰ্য। আটাইবোৰ ভুল-ত্রুটিৰ বাবে পঢ়ুৱৈ সমাজৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

● কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন—

আলোচনীখন সম্পাদনা কৰোঁতে যিসকল অধ্যাপক-অধ্যাপিকাই বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায়, সহযোগিতা আগ-বঢ়ালে তেওঁলোকলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আমাক সহায় কৰিছিল তেওঁলোকৰ শলাগ লৈছোঁ। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লেখনিৰে এই সংখ্যা আলোচনী প্ৰকাশ কৰা সম্ভৱ হ'ল তেওঁলোকলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। অৱশেষত,—দুধনৈ মহা-বিদ্যালয় আলোচনীৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনাৰে—

সোমেশ্বৰ ৰাভা

সম্পাদক,

দুধনৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী।

